

KOKGROPAR, BRUNNAR OCH BRYGGHUS –
LÄMNINGAR OCH FYND FRÅN MESOLITIKUM
TILL VENDELTID I LILLA BLÄSHAMMAR

Arkeologisk undersökning av boplats L1996:7432, RAÄ Lindberg 236,
Lindberg socken, Varbergs kommun, Hallands län, Halland

JOHAN KLANGE

med bidrag av Stefan Gustafsson, Anders Högberg och Ole Stilborg

Rapporter från Arkeologikonsult 2020:3013

ARKEOLOGIKONSULT
Optimusvägen 14
194 34 Upplands Väsby
Tel: 08-590 840 41

www.arkeologikonsult.se

OMSLAGSBILD: Området med brunnar i Bläshammar. Illustration av Sverker Holmqvist.

ALLMÄNT KARTMATERIAL:

Fastighetskartan: © Lantmäteriet Dnr: 50007066_140003
Terrängkartan, samt GSD-Översiktskartan: Lantmäteriet (CC0)

© Arkeologikonsult 2020

Upphovsrätt, där inget annat anges, enligt Creative Commons licens CC BY 4.0.

Villkor finns tillgänglig på <http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.sv>

KOKGROPAR, BRUNNAR OCH BRYGGHUS –

LÄMNINGAR OCH FYND FRÅN MESOLITIKUM

TILL VENDELTID I LILLA BLÄSHAMMAR

Arkeologisk undersökning av boplats L1996:7432, RAÄ Lindberg 236,
Lindberg socken, Varbergs kommun, Hallands län, Halland

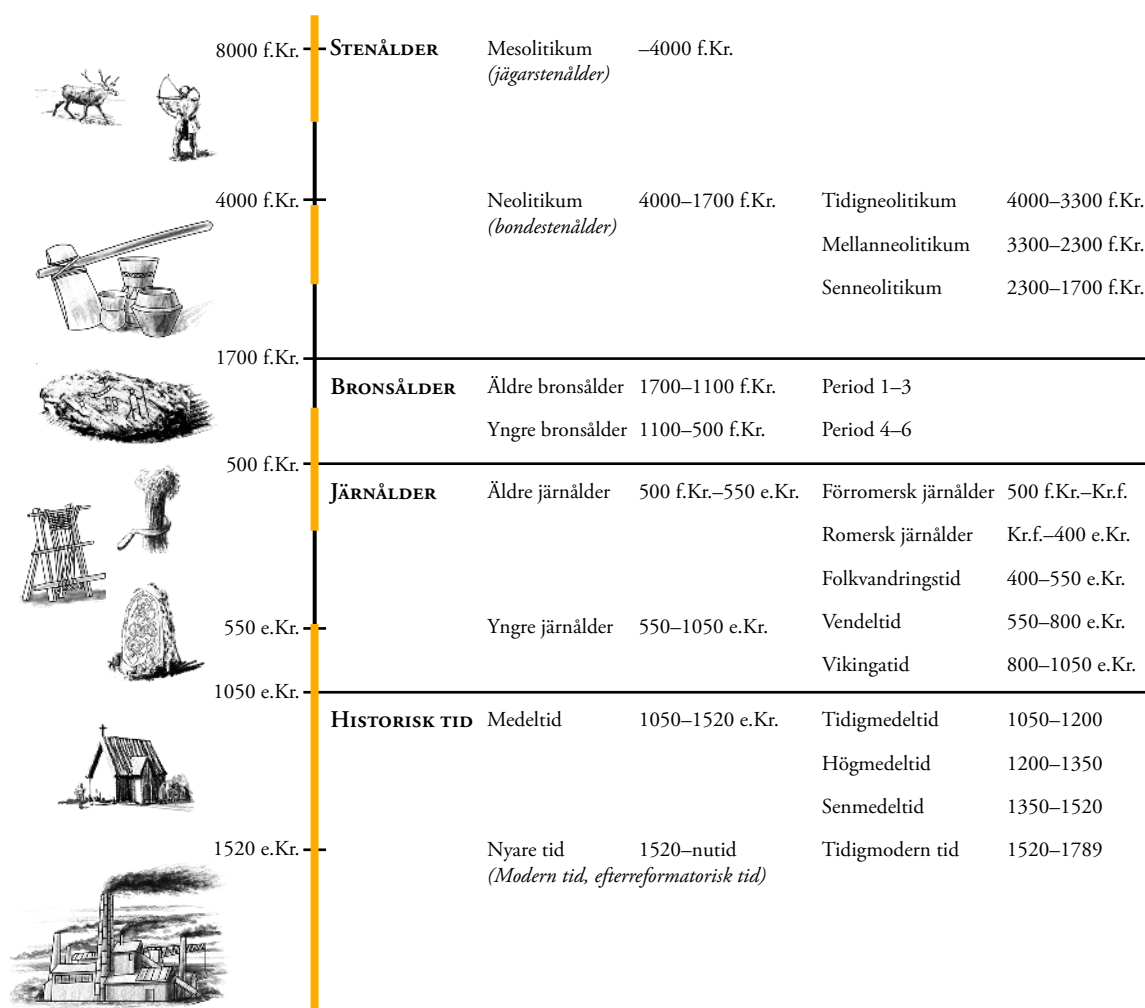
JOHAN KLANGE

med bidrag av Stefan Gustafsson, Anders Högberg och Ole Stilborg

Rapporter från Arkeologikonsult 2020:3013

ARKEOLOGISK PERIODINDELNING

ANTIKVARISK BEDÖMNING

Antikvarisk bedömning anger hur man enligt kulturmiljölagen (1988:950), och till viss del även skogsvårdslagen (1979:429), bedömt lämningen och dess eventuella lagskydd vid registreringstillfället. Den slutgiltiga bedömningen görs alltid av Länsstyrelsen.

Fornlämning är en lämning som omfattas av skydd enligt kulturmiljölagen. För att en lämning ska kunna bedömas som fornlämning krävs att den tillkommit före 1850, är en lämning efter människors verksamhet under forna tider, som har tillkommit genom äldre tiders bruk och som är varaktigt övergiven. Det är förbjudet att utan tillstånd från länsstyrelsen rubba, ta bort, gräva ut eller på annat sätt ändra eller skada en fast fornlämning.

Möjlig fornlämning innebär att man vid registreringstillfället inte kunnat ta ställning till om lämningen är en fornlämning

eller inte. Lämningen måste vara bekräftad i fält. Möjlig fornlämning kan även anges för en lämning som har undersökts i samband med en arkeologisk undersökning, men där man inte fastställt lämningens utbredning.

Övrig kulturhistorisk lämning används för kulturhistoriska lämningar som har tillkommit efter 1850, men som ändå anses ha ett antikvariskt värde. Bedömningen används även för vissa lämningar som inte uppvisar fysiska spår, till exempel fyndplats eller plats med tradition.

Ingen antikvarisk bedömning används för lämningar som blivit helt borttagna genom en arkeologisk undersökning eller förstörda. Inget skydd enligt kulturmiljölagen kvarstår. Lämningar som endast är kända via kartmaterial, skriftlig eller muntlig källa och inte har kunnat återfinnas i fält, kan inte heller ha en antikvarisk bedömning.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INLEDNING	7
SYFTE OCH FRÅGESTÄLLNINGAR	7
TOPOGRAFI, ÄLDRE KARTOR OCH FORNLÄMNINGSMILJÖ	8
Topografi	8
Fornlämningsmiljö och tidigare undersökningar	13
METOD OCH GENOMFÖRANDE	15
RESULTAT	16
Lager	18
Stolphål och störhål	20
Härdar och kokgropar	21
Brunnar och vattenhål	22
Övriga nedgrävningar	24
Fynd	25
Analyser	29
SAMMANFATTANDE DISKUSSION	30
Fas 1	31
Fas 2	31
Fas 3	31
Fas 4	32
Fas 5	32
REFERENSER	33
Litteratur	33
Muntliga uppgifter	33
Arkiv och databaser	33
Historiska kartor	33
ADMINISTRATIVA UPPGIFTER	34
BILAGOR	35
Bilaga 1. Kontexttabell	35
Bilaga 2. Fyndtabell	49
Bilaga 3. Konkordanstabell	56
Bilaga 4. Arkeobotanisk rapport	57
Bilaga 5. Analys av stenmaterial	60
Bilaga 6. Keramikanalys	68
Bilaga 7. ¹⁴ C-analys	70

Figur 1. Undersökningsområdet markerat på Terrängkartan, skala 1:50 000.

INLEDNING

Med anledning av att BoKlok Housing AB planerar att bygga bostäder i Bläshammar utförde Arkeologikonsult under försommaren 2017 en arkeologisk undersökning inom fastigheten Bläshammar 5:1 i Lindbergs socken, Varbergs kommun, Hallands län (figur 1). Den arkeologiska undersökningen utfördes eftersom den planerade exploateringen berör fornlämningen L1996:7432 (RAÄ Lindberg 236). Undersökningen utfördes av två till tre arkeologer under 20 fältarbetsdagar mellan den 29 maj och den 28 juni 2017. Undersökningarna utfördes efter beslut av Länsstyrelsen i Hallands län (Dnr: 431-677-16).

Denna rapport kommer först att presentera undersökningens syfte, frågeställningar och metoder. Därefter kommer en bakgrund ges med en genomgång av närområdets topografi, fornlämningsmiljö, ortnamn och det historiska kartmaterialet. Under bakgrunden kommer även en genomgång göras av tidigare undersökningar inom den aktuella fornlämningen. Bakgrunden följs av en presentation av resultaten från undersökningen av fornlämningen L1996:7432. Till sist kommer resultaten att diskuteras och sättas in i ett regionalt sammanhang.

SYFTE OCH FRÅGESTÄLLNINGAR

Syftet med den arkeologiska undersökningen enligt länsstyrelsens specifikation var dels att klargöra stenåldersaktiviteternas utbredning och nyttjandetid utifrån flintmaterialet samt landskapsförhållanden, men också att klarlägga de yngre bronsålders och järnåldersboplatsernas kronologi, rumsliga organisation och typ av nyttjande vid olika tidsskeden samt boplatsernas landskapskontext?

Utifrån undersökningens syfte togs följande frågor upp i undersökningsplanen;

- Vilka typer av lämningar finns på platsen och vad säger dessa om platsens funktion? Hur förändras detta över tid?
- Är det möjligt att identifiera olika typer av aktiviteter inom boplatstytorna? Hur förändras detta över tid?

- Vilken datering har lämningarna? Är det möjligt att fastställa ifall platsen varit kontinuerligt nyttjad?
- Är det möjligt att urskilja vilka/vilken näringsekonomisk bas som har utgjort grunden för boplatserna? Hur förändras detta över tid?
- Hur förhåller sig lämningarna till övriga samtida boplatser i Varbergstrakten? Visar lämningarna på regionala eller interregionala likheter eller faller de utanför normen?
- Har landskapsförhållanden varit en förutsättning för lämningarnas lokalisering och finns det likheter eller skillnader med lokaliseringen av övriga boplatser i närområdet?

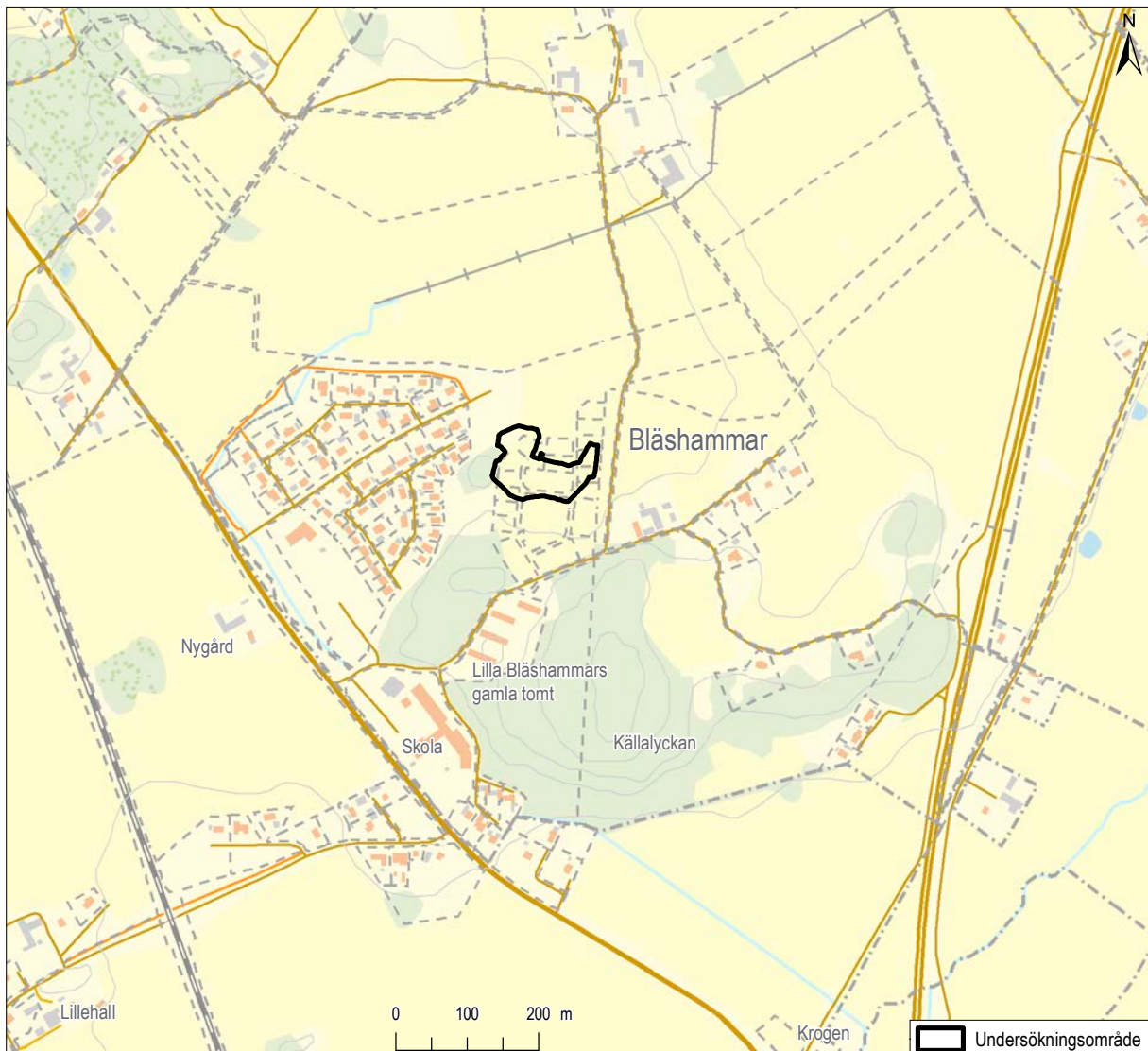
TOPOGRAFI, ÄLDRE KARTOR OCH FORNLÄMNINGSMILJÖ

Topografi

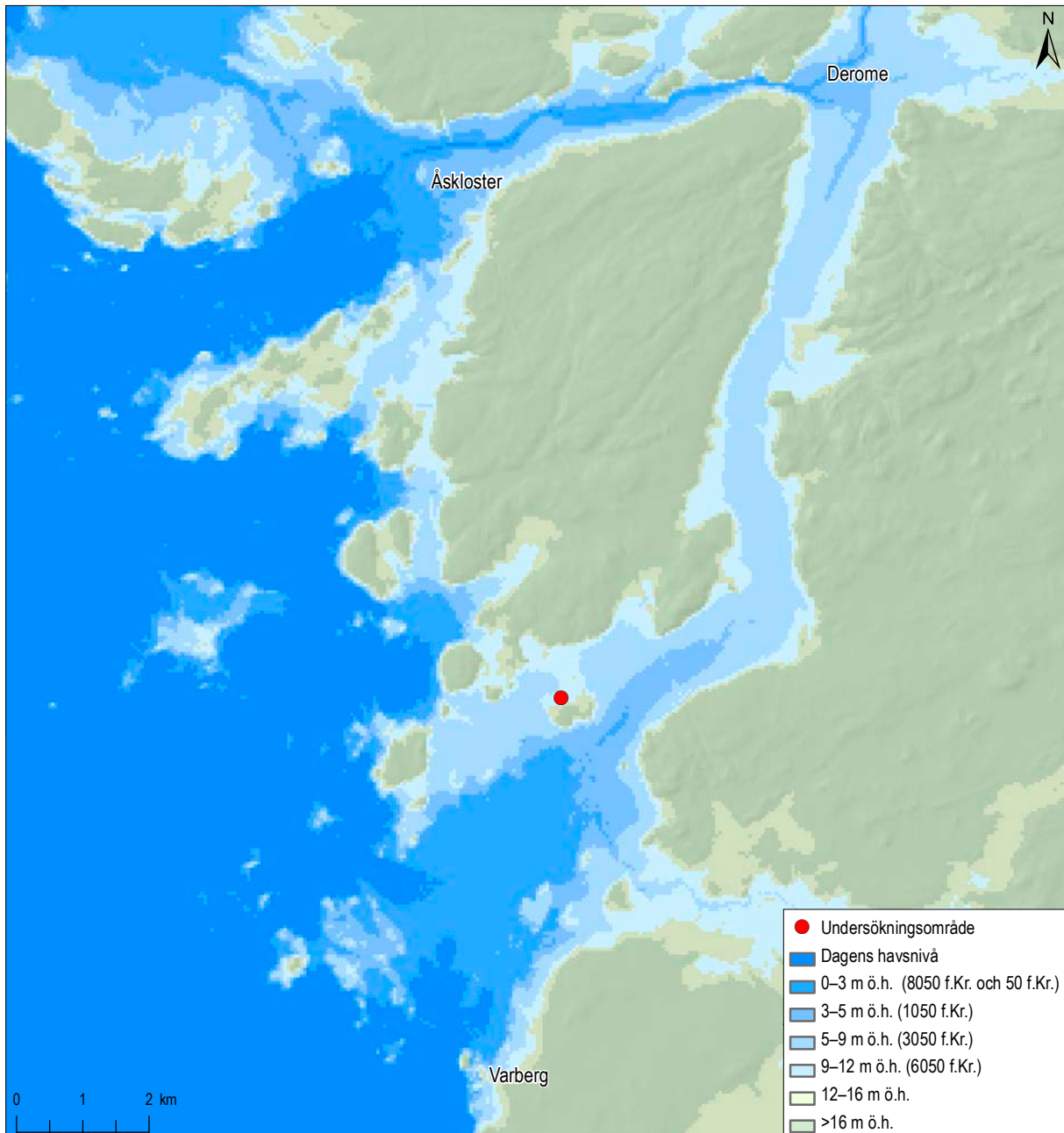
Fornlämningen L1996:7432 utgörs av en boplatslämning som ligger på en svag nordsluttning i ett kustnära slättlandskap strax norr om Varberg, vilket placerar den i övergångszonen mellan norra Hallands sprickdalslandskap och södra Hallands slättlandskap (figur 2). Själva fornlämningen ligger på 9 till 11 meters höjd över havet i ett område bestående av grusig morän samt postglacial finsand som före undersökningen användes som åker för vallväxter. Norr om fornlämningen fortsätter sluttningen till en större svacka i terrängen. Bortom svackan höjer sig terrängen igen vid en högre kulle. Kullen har

namnet Flottaberg och dess topp med namnet Pigapatten ligger på 60 meter över havet. Även söder om fornlämningen höjer sig terrängen till en kulle vars topp ligger på 25 meter över havet.

Sett ur ett större landskapsperspektiv ligger fornlämningen på den södra delen av ett högre parti i landskapet som avgränsas av Viskans dalgång i norr och dess biflöde Munkaån i söder (figur 3). Förgreningen mellan de två vattendragen ligger mellan Åsby och Veddinge och området däremellan utgjorde under delar av forntiden en större ö. Efter den senaste istiden hamnade Flottabergs högre partier över havet runt 12 000 f.Kr. Under de efterföljande

Figur 2. Undersökningsområdet markerat på Fastighetskartan, skala 1:10 000.

Figur 3. Undersökningsområdets placering i landskapsrummet från Åskloster i norr till Varberg i söder och från kusten i väster till Derome i öster, med strandlinjer för 3 m ö.h. (8050 f.Kr. och 50 f.Kr.), 5 m ö.h. (1050 f.Kr.), 9 m ö.h. (3050 f.Kr.) och 12 m ö.h. (6050 f.Kr.) markerade på en terränglutningskarta. Skala 1:100 000.

de två tusen åren höjde sig landet över havet och vattenståndet gick från att ligga på 52 meter till att ligga på 16 meter över dagens havsnivå, vilket gjorde att höjden söder om den aktuella fornlämningen L1996:7432 hade blivit en ö i ett skärgårdslandskap. Kring 9 000 f.Kr. hade skärgårdslandskapet för området kring Bläshammar gått över till att bli en slätt på en stor ö avgränsad av Viskans och Munkaåns dalgångar. På slättens lägsta partier i svackan nord-

väst om fornlämningen låg en fornsjö och troligen utgjordes området kring denna av våtmarker. Fornsjön levde kvar medan landet höjde sig vidare och kring 8 000 f.Kr. nåddes en strandlinje som låg på tre meter över dagens havsnivå. Därefter inleddes den så kallade transgressionen då havsnivån kraftigt höjdes, vilket gjorde att strandlinjen backade till tolv meter över havet runt år 6 000 f.Kr. och låg kvar där i tusen år innan havet åter började dra sig tillbaka.

När havet drog sig tillbaka hade landskapet delvis förändrats. En strandvall hade tillkommit längs den högsta strandlinjen, vilken kan ses nordost om fornlämning L1996:7432. Den tidigare fornsjön hade övergått till att bli en vik, från vilken en krokig udde löpte ut längs fornlämningens västra kant.

Under de efterföljande årtusendena fortsatte strandlinjen att förflytta sig med ungefär en meter per 500 år. Fram till bronsåldern omvandlades området till en kustnära slätt liggande på en stor ö som senare övergick till att bli en del av fastlandet. Vid mitten av järnåldern fanns dock fortfarande djupa fjordmynningar vid Viskans och Munkaåns utlopp och dagens landskap kunde troligen först ses från slutet av medeltiden.

Ortnamn och historiskt kartmaterial

Ortnamn

Fornlämningen L1996:7432 ligger idag inom fastigheten Bläshammar 5:1, men hörde tidigare till Lilla Bläshammar gård. Lilla Bläshammar nämns första gången år 1573 som *Lille Bliishammer*, vilket är ett par år före den första gången Stora Bläshammar nämns 1579. Namnets förled (Bläs-) har tolkats som den ljusa fläck som kan ses i pannan på en häst och efterledet (-hammar) avser en stenig höjd. Namnet skulle därmed kunna indikera en höjd med en kal fläck på toppen. Ståhl har utifrån detta gjort tolkningen att namnet avser höjden Flottaberg norr om Stora Bläshammar. Denna tolkning bygger på ett antagande om att gården Stora Bläshammar utgör den ursprungliga byn och att det därmed bör ha varit höjden norr om denna som avses med ortnamnet (Ståhl 1980). Tolkningen skulle utifrån topografin kunna anses som möjlig då höjden är en av de mest dominerande i närområdet. Problemet med denna tolkning är dock att höjden enligt det äldre kartmaterialet aldrig legat inom Bläshammars ägor och att höjden inte heller heter Bläshammaren. En alternativ tolkning vore att se gården Lilla Bläshammar som det ursprungliga byläget. I så fall skulle den mindre höjden i den södra delen av gårdens utmark istället kunna ha kallats Bläshammaren. Höjden är förvisso mycket mindre, men skulle ändå ha syns över ett större område på den flacka kustslätten norr om Varberg, där den dessutom låg i direkt anslutning till den nordsydliga Landsvägen.

Historiskt kartmaterial

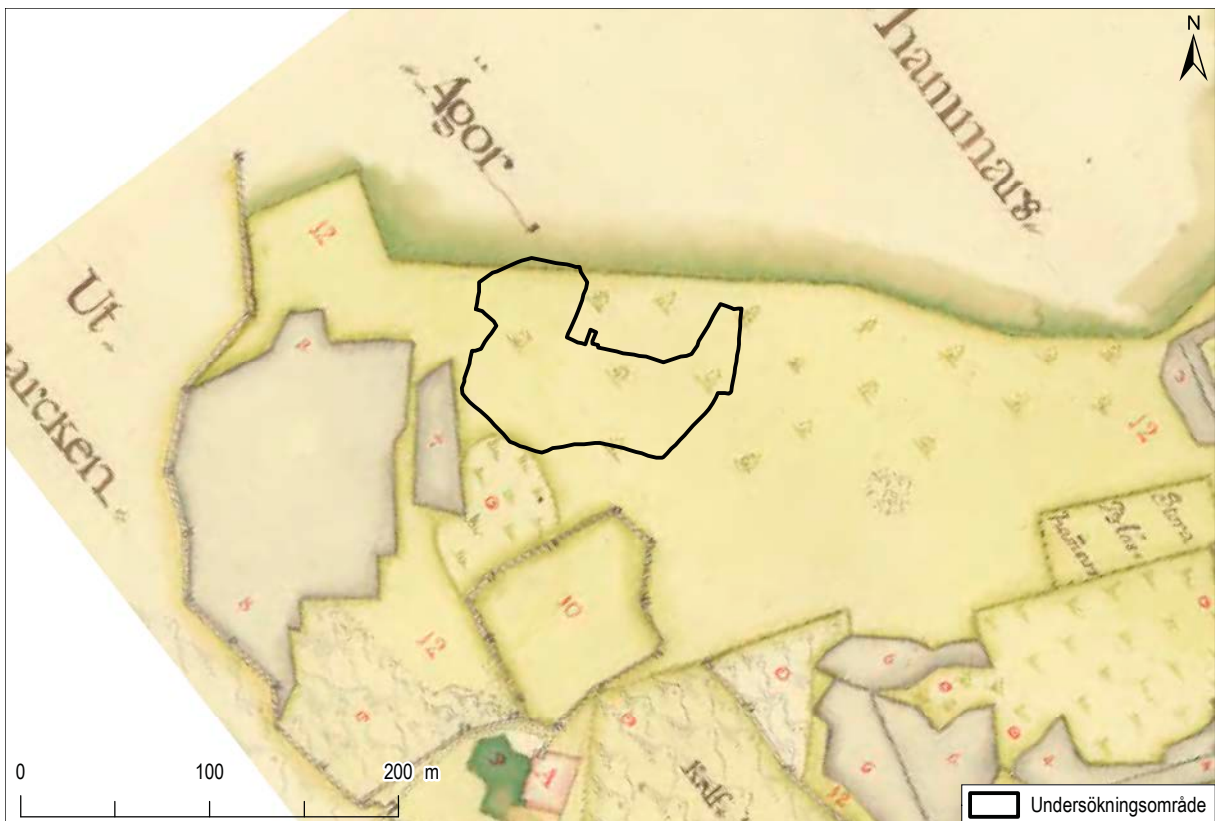
Den äldsta kartan där Bläshammar visas är på en geografisk karta ritad av Kettel Claeson Felterus från 1632. Kartan visar både Lilla och Stora Bläshammar som ensamliggande hemman norr om Varberg. De båda gårdarna avviker i detta från normen i närområdet där hemmanen i regel ligger samlade i byar (figur 4). I Jordeboken från 1646 utgörs Bläshammar av ett helt skattehemman och ett helt klosterhemman, där det sistnämnda troligen var en del av Ås klostrets jordinnehav (Ståhl 1980).

Från 1741 finns en geometrisk avmätning av Lilla Bläshammar (figur 5). På kartan ses gårdens inägor och undersökningsområdet utgjorde vid denna tid en del av en äng kallad Ingärdesängen. Gården benämndes efter dess ägare som Lars Ols gård och bestod av en bebyggelseenhet som brukades av två åbor, vilka enligt kartan ville köpa gården som skattehemman. Informationen på kartan visar även att gården var i gårdeslag med Stora Bläshammar, det vill säga att de båda gårdarnas inägomarker tillsammans skapade en inhägnad enhet. Någon skog hade gården inte och åkermarken verkar ha varit relativt begränsad, på vilken en blandning av råg, korn och havre odlades. Uppfödning av nötkreatur verkar ha varit en viktig del av gårdens ekonomi, där hagar för bland annat kalvar fanns inom gårdens inägomarker. Större betesmarker låg utanför gårdens ägor på mark som ägdes gemensamt av flera byar i närområdet.

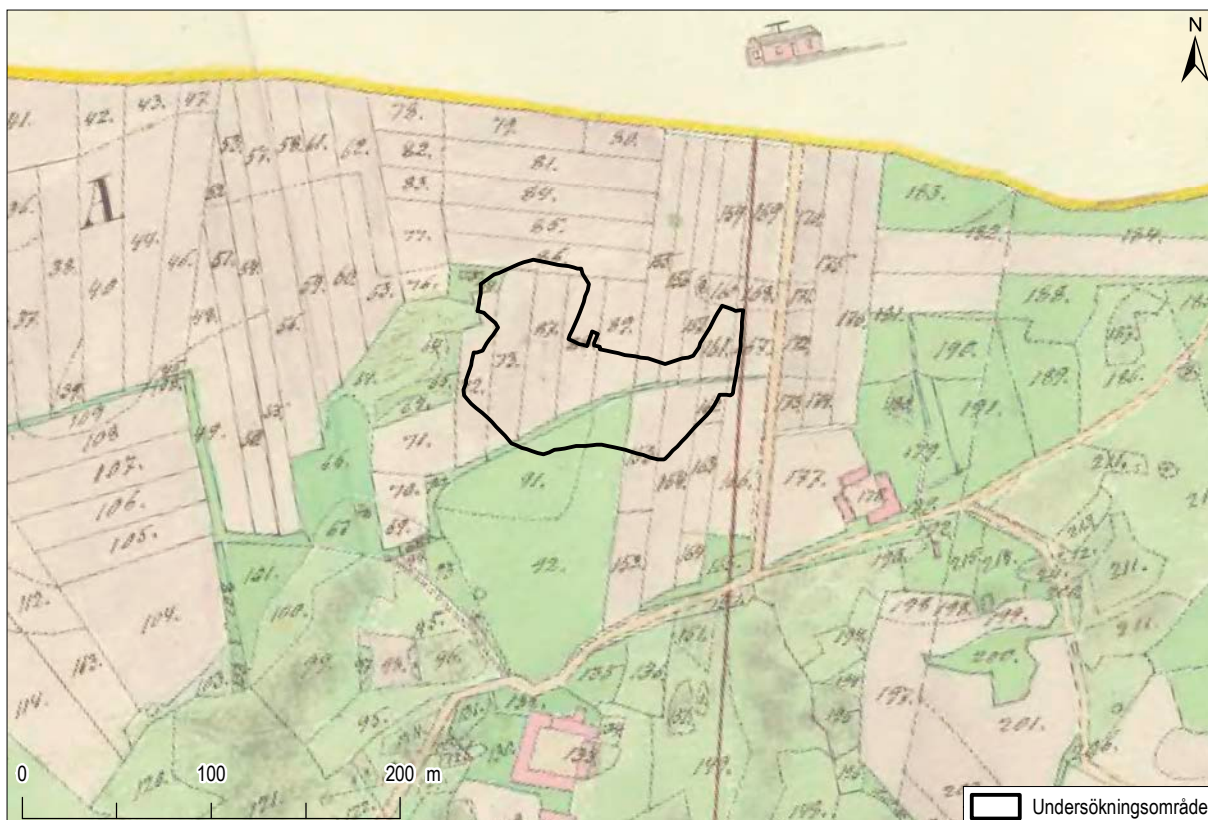
År 1806 genomfördes ett storskifte på Stora Bläshammar, men någon karta som visar på att detta gjordes för Lilla Bläshammar har inte hittats. Däremot finns en karta från 1846 som visar på laga skifte för Lilla Bläshammar (figur 6). 1846 års karta ger en mer detaljerad bild av Lilla Bläshammars inägor och utmark. Bebyggelsen hade ökat till två bebyggelseenheter och på kartan kan man se att gårdarna utgjordes av klassiska halländska gårdar med kringbyggda gårdsplaner. Markanvändningen visar på en utökning av åkermarken och undersökningsområdet har gått från att användas som äng till åker. I anslutning till undersökningsområdets nordvästra del finns ett fält benämnt som *dammarna* vilket skulle kunna tyda på att området varit sankt och att exempelvis vattenhål skulle kunna ha varit lokaliserade till platsen. Uppdelningen av de olika åkrarna på kartan ger ett intryck av att stora dräneringsarbeten utförts i området.

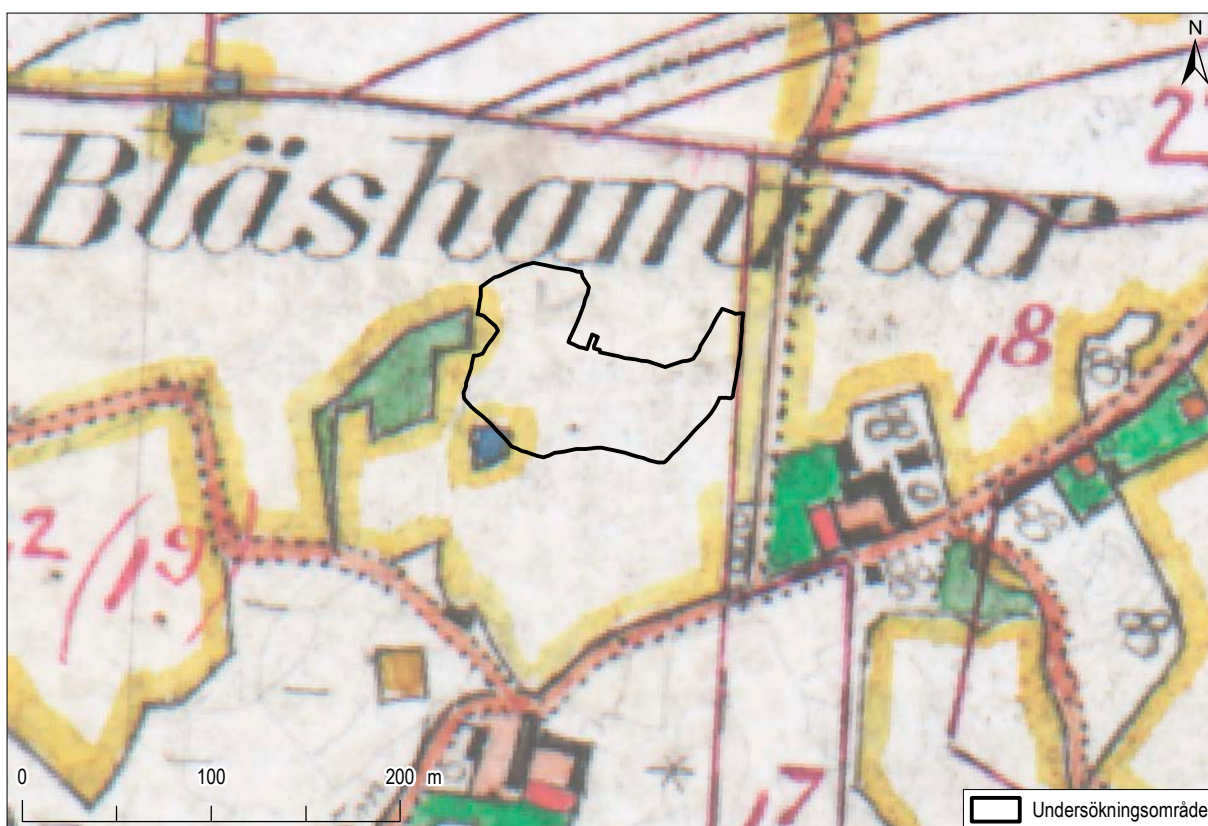
Figur 4. Utsnitt av 1632 års karta över Halland där norr är åt vänster. De två hemmanen Lilla och Stora Blåshammar kan ses inringat i blått där landsvägen delar sig nordväst om Varberg. Ej skalenlig.

Figur 5. Undersökningsområdet markerat på 1741 års karta, skala 1:4 000.

Figur 6. Undersökningsområdet markerat på 1846 års karta, skala 1:4 000.

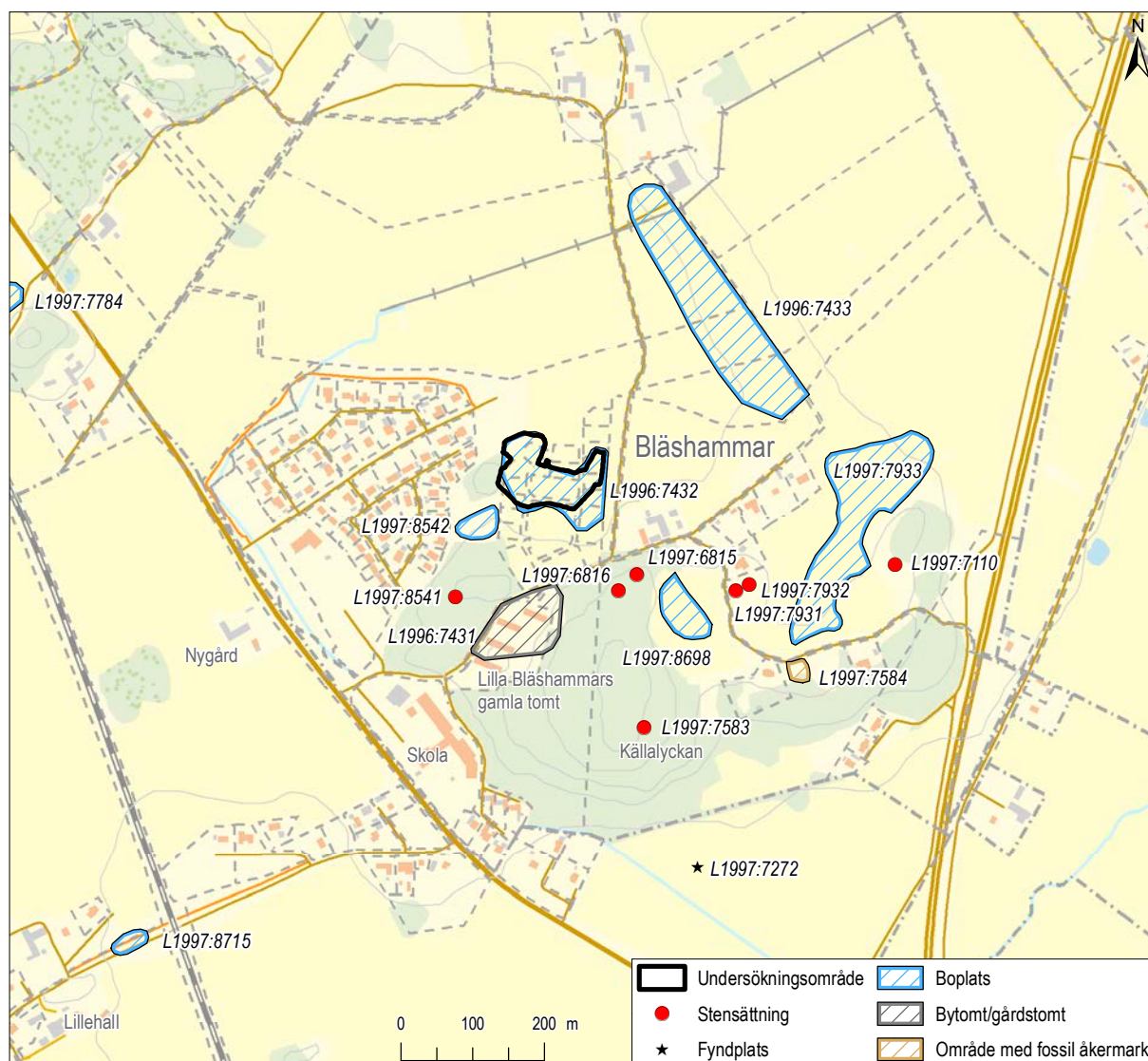
Figur 7. Undersökningsområdet markerat på den Häradsekonomiska kartan från 1919–1925, skala 1:4 000.

Den Häradsekonomiska kartan från 1919–25 visar att de äldre strukturer som kunde ses på 1741 års karta med Lilla Bläshammars gärdeslag tillsammans med Stora Bläshammar, fanns kvar som ägo gränser (figur 7). Enligt kartan hade åkermarken expanderats något på bekostnad av ängsmarken, men i stort är det samma landskap som kan ses på de två kartorna. Av intresse visar den Häradsekonomiska kartan vidare på ett antal platser där det legat vattenhål och för Lilla Bläshammars del verkar detta ha flyttats från fältet kallat *dammarna* i anslutning till undersökningsområdets nordvästra del, till ett område i anslutning till dess sydvästra del.

Fornlämningsmiljö och tidigare undersökningar

Fornlämningsmiljö

Fornlämningsbilden i området norr om Varberg visar främst på förekomsten av boplatser som i regel benämns som stenåldersboplatser och gravar i form av rösen samt stensättningar (figur 8). De så kallade stenåldersboplatserna utgörs främst av områden där man har påträffat slagen flinta. Föremål av slagen flinta har dock använts under stora delar av forntiden, vilket gör att namnet i vissa fall kan ses som missvisande. Vidare har det på ett antal av dessa platser påträffats anläggningar så som härdar och kokgropar, vilket ofta tyder på en datering till bronsålder eller äldre järnålder. Från ett antal av stenåldersboplatserna har daterande fynd registre-

Figur 8. Undersökningsområdet och fornlämningsarna inom landskapsrummet markerade på fastighetskartan, skala 1:10 000.

rats, vilket visar på aktiviteter från främst mellan-neolitikum, men på ett par platser finns även fynd från senneolitikum. Gravarna i området utgörs av rösen, stensättningar och högar. Rösena ligger i regel i krönlägen på de höjder som setts från havet och dateras i regel till den yngre bronsålderns period V (900–600 f.Kr.). Ofta finns det även flacka stensättningar i anslutning till rösemiljöer och dessa brukar antingen ses som samtida med rösena eller att de anlagts under äldre järnålder (Skoglund 2005; Ångeby 2014). Majoriteten av stensättningarna i området är dock främst av en annan typ än de som påträffas i rösemiljöerna och brukar dateras till yngre järnålder. Till yngre järnålder dateras även de högar och gravfält som finns i området.

I anslutning till Lilla Bläshammar finns det sju stensättningar (L1997:7583, L1997:7110, L1997:6815, L1997:6816, L1997:8541, L1997:7931 och L1997:7932) vilka samtliga ligger i anslutning till kullen söder om gårdsläget. Därtill finns också en

fossil åkermark med röjningsrösen (L1997:7584) som tidigare tolkades som ett gravfält. Kring Lilla Bläshammar finns vidare fem boplatzlämningar och en bytomt (L1997:8542, L1997:7933, L1997:8698, L1996:7431, L1996:7432, L1996:7433). Till sist finns det även en fyndplats (L1997:7272) för en skafthålsyx samt slagen flinta i åkermarken sydost om Lilla Bläshammar, som troligen bör dateras till senneolitikum.

Tidigare undersökningar

Tre tidigare arkeologiska undersökningar har utförts inom Bläshammar i form av två utredningar och en förundersökning (figur 9). Den första av dessa utfördes 2005 i den västra delen av Lilla Bläshammar. Undersökningen påträffade två härdar och en kokgrop. Anläggningarna låg utspridda, daterades inte och registrerades som en parentes till boplatzen L1997:8542 istället för att utgöra enskilda fornlämningar (Öbrink 2005).

Figur 9. Plan över fornlämningar och tidigare undersökningar i området kring Bläshammar, skala 1:2 500.

Den andra undersökningen utgjordes av en utredning som utfördes 2013 av ytor som låg både inom Lilla och Stora Bläshammar. Utredningen påträffade tre nya fornlämningar vilka utgjordes av två boplatser (L1996:7432 och L1996:7433) samt en bytomt (L1996:7431). Inom boplatserna L1996:7433 påträffades kulturlager, gropar, härdar och stolphål. Inom fornlämningen påträffades även fynd av slagen flinta, förhistorisk keramik och kritpipor. Inom boplatserna L1996:7432 påträffades stolphål, nedgrävningar och härdar eller kokgropar, varav ett stolphål daterades till medeltid. Bytomten L1996:7431 undersöktes endast genom inventering och dess utbredning baserades på gården Lilla Bläshammars läge i det historiska kartmaterialet samt ett antal sentida stenmurar. Till sist konstaterade utredningen att boplatserna L1996:7432 sannolikt var förstörda och att repliker på en domarring och en skeppssättning

anlagts ovanpå den förstörda fornlämningen (Hed Jakobsson 2013).

Den tredje undersökningen utgjordes av en förundersökning som utfördes 2015 inom boplatserna L1996:7432 och bytomten L1996:7431 vid Lilla Bläshammar. Inom boplatserna L1996:7432 påträffades kulturlager, nedgrävningar, gropar, stolphål och härdar. Ett av kulturlagren daterades till yngre järnålder och två av härdarna daterades till yngre bronsålder. Vidare påträffades fynd av slagen flinta från mesolitikum, tidig till mellanolitikum samt förhistorisk och tidigmodern keramik. Inom bytomten L1996:7431 påträffades tidigmoderna fynd, men endast enstaka tidigmoderna lämningar då ytan till stora delar var förstörd av moderna byggnader (Sundin 2015).

METOD OCH GENOMFÖRANDE

Vid den arkeologiska undersökningen avbanades en yta på 9 025 m² (figur 10). På grund av en ekdunge på ett impediment i undersökningsområdets västra del samt en trädlinje längs undersökningsområdets östra sida avbanades inte dessa delar. Istället togs ytor upp inom undersökningsområdets sydvästra

och norra delar med syftet att avgränsa den aktuella fornlämningen inom undersökningsytan.

Samtliga påträffade anläggningar och lager mättes in och gavs en grov tolkning, varefter de grävdes ut för hand. Anläggningar grävdes ut till mellan 20

Figur 10. Drönarfoto av undersökningsområdet, foto från norr.

och 50 %. Större yttäckande lager metalldetekterades och grävdes ut till 5 % med hjälp av rutgrävning, vartefter de avbanades med hjälp av grävmaskin. I de fall som flera lager låg ovanpå varandra avbanades lagren i omgångar, så att de därigenom kom att undersökas stratigrafiskt. Jordprover togs från lämningar där makrofossil ansågs kunna besvara någon av undersökningens frågeställningar.

Samtliga lämningar, fynd och prover mättes in med en nätverks RTK-GPS som har en standardavvikelse på 3 cm. Avbaningen utfördes med grävmaskin med både plan- och kabelskopa tillsammans med en dumper. Dokumentationen fördes tillsammans med mätdata kontinuerligt över till databasprogrammet SiteWorks.

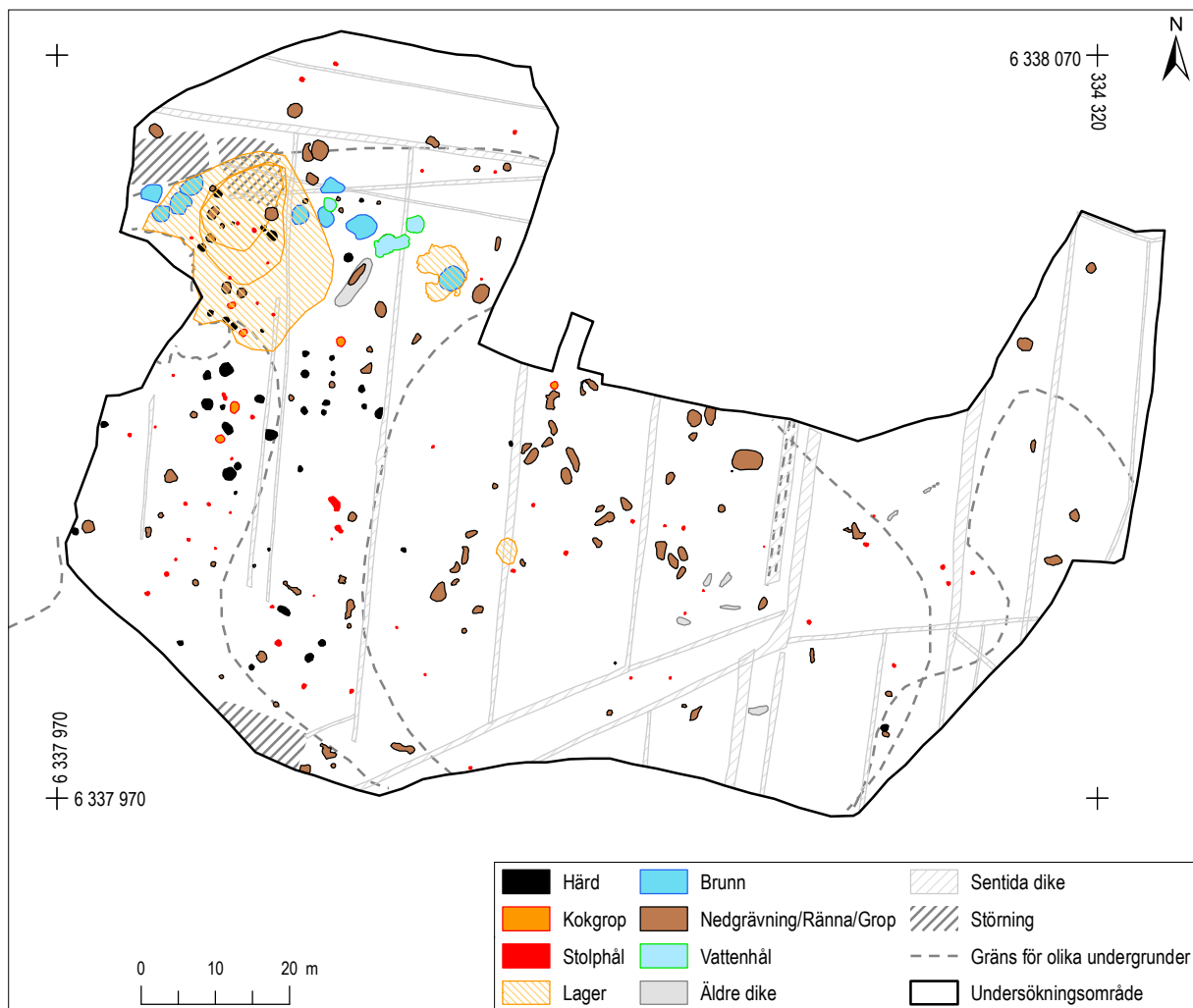
Figur 11. Undersökning av brunn 444, foto från nordväst.

RESULTAT

Efter det att undersökningsområdet avbanats visade det sig att området låg i övergången mellan flera olika undergrunder (figur 13). I syd och sydväst utgjordes undergrunden av grusig morän, i nord och nordost av lera och däremellan utgjordes undergrunden av sand som i de centrala delarna hade en röd ton vilket tyder på att den hade en högre järnhalt. Längs undersökningsområdets västra sida löpte vidare en klack med berg i dagen. Sluttningen var dessutom inte jämn utan ökade från en punkt centralt i områdets norra del vilket troligen är spår efter en äldre kustlinje eller spår efter den mesolitiska fornsjön som legat i området. Sluttningen ökade åt nordväst vilket gjorde att undersökningsområdets nordvästra del låg i en svacka i vilken flera jordlager ackumulerats. Sammanlagt påträffades 354 anläggningar och lager (bilaga 1) av vilka 268 undersöktes (76 %). Av de undersökta anläggningarna och lagren kunde 121 stycken avskrivas då de utgjordes av moderna stenlyft, rotbränder eller djurgångar. Av de kvarstående lämningarna utgjordes dessa av stolphål, gropar, härdar och kokgropar, brunnar och vattenhål, äldre diken, rännor samt nedgrävningar (figur

Figur 12. Pågående undersökning av anläggningar inom undersökningsområdet, foto från öster.

Figur 13. Plan över påträffade lämningar och undergrunder, skala 1:1 000.

14). Lämningarna var koncentrerade till tre aktivtetsområden som utgjordes av ett härdområde, ett område med brunnar och ett område med gropar samt rännor. Gällande de påträffade stolphålen låg dessa solitärt och utgör med största sannolikhet inte spåren efter någon stolpburen bebyggelse på platsen.

Typ	Antal	Kommentar
Lager	7	4 st ytäckande, 3 st lagerrester
Stolphål och störhål	61	60 stolphål och 1 störhål, varav 7 stolphål ingick i en hägnad
Härदार och kokgropar	48	41 härदार och 7 kokgropar, varav 25 härदार samt 5 kokgropar låg koncentrerade inom ett härdområde.
Brunnar och vattenhål	12	9 brunnar och 3 vattenhål
Grophus	1	Bryggghus
Övriga nedgrävningar	106	45 nedgrävningar, 42 gropar, 10 rännor och 9 äldre diken

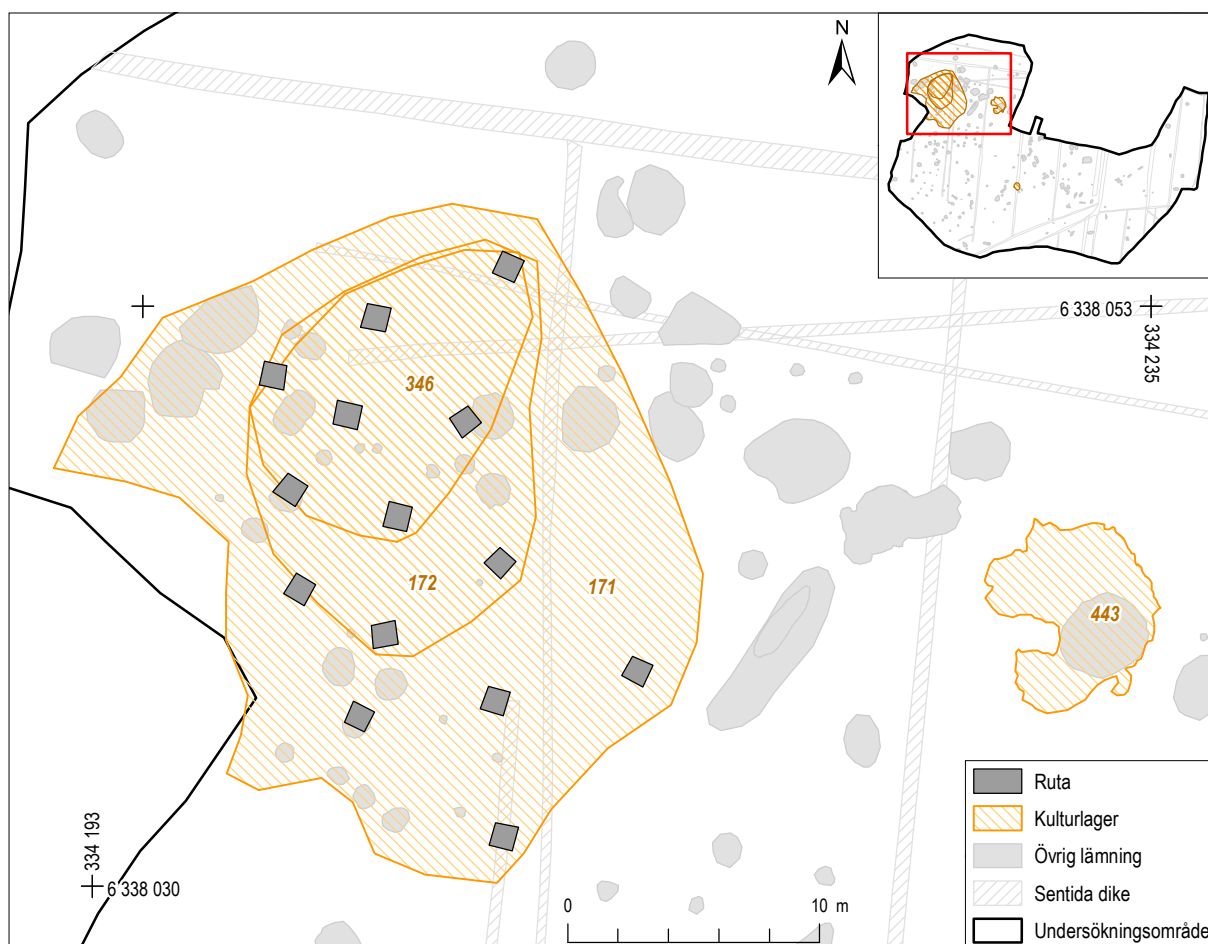
Figur 14. Tabell över påträffade lämningar.

Lager

Inom undersökningsområdet påträffades sammanlagt sju lager. Av dessa påträffades sex i undersökningsområdets nordvästra del och det sista utgjorde en ensamliggande lagerrest i undersökningsområdets centrala del. Av lagren i undersökningsområdets nordvästra del var tre större yttäckande lager (171, 172, 346) och de övriga var knutna till tre olika anläggningar (204, 442, 443). De tre yttäckande lagren låg ovanpå varandra och har ackumulerats i en svacka vid olika tillfällen. Det översta lagret (171) var kraftigt påverkat av plöjning och det är troligt att ytan fyllts ut under 1800-talet då området nyttjades som åker. Lagret bör ha tillkommit som ett kolluvie det vill säga genom jordflyttprocesser då plöjning av lätta jordar leder till en förflyttning av material. Lagret innehöll fynd av både slagen flinta och keramik av både förhistorisk, tidigmodern och modern typ vilket visar på att lagret rörts om av plöjning samt vid anläggandet av täckdiken. Vid förundersökningen daterades dock ett fragmenterat

sädeskorn från lagret till 720–970 e.Kr., vilket gör att dess ursprungliga tillkomst troligen kan dateras till vendel- eller vikingatid (Sundin 2015).

Under lager 171 påträffades lager 172 vilket utgjordes av ett lager som påverkats mindre av plöjning men som troligen också tillkommit som ett kolluvie men som uppstått i samband med de brunnar och vattenhål som är kända från det historiska kartmaterialet samt från de påträffade brunnar och vattenhål som påträffades under lagret. Fynden i lagret utgjordes av slagen flinta och förhistorisk keramik. Vidare påträffades makrofossila lämningar av förkolnade sädeskorn som skulle kunna tolkas som hushållsavfall. Det är möjligt att de tre lager som associerats till olika lämningar utgjort en del av lager 172. Underst i den nordvästra delen av undersökningsområdet påträffades lager 346 vars funktion är oklar men som påminde om material i botten av brunnarna och som skulle kunna ha tillkommit då de första av brunnarna grävdes. I lagret påträffades inga fynd eller makrofossila lämningar.

Figur 15. Plan över lager 171, 172, 346 och 443 samt undersökta rutor i dessa, skala 1:300.

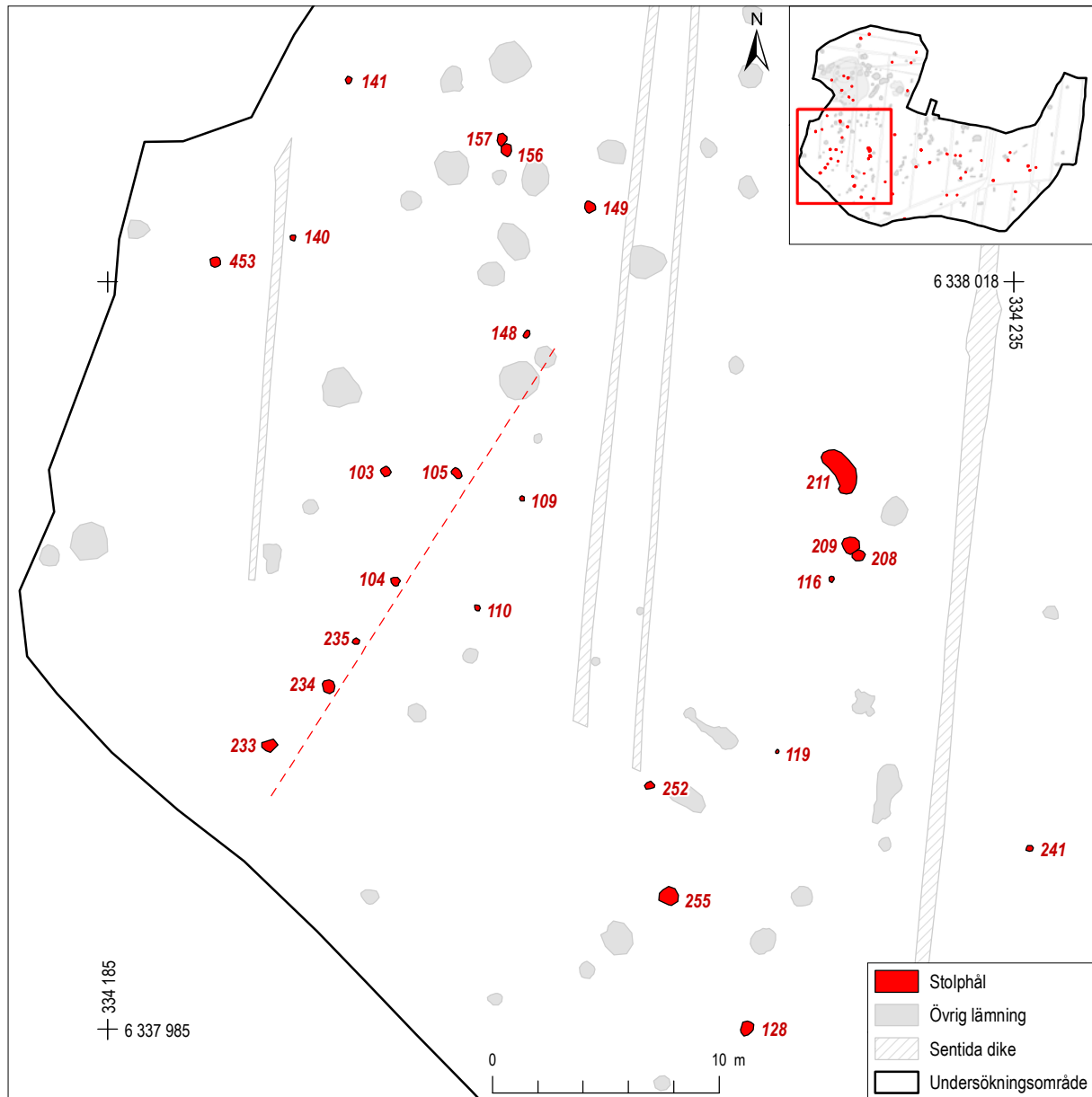

Figur 16. Drönarfoto av kulturlagerområde 172 som täckte brunnarna med impedimentet i bakgrunden, foto från nordost.

Stolphål och störhål

Den största kategorin av påträffade lämningar inom undersökningsområdet utgjordes av stolphål. Sammanlagt påträffades sextio stycken stolphål samt ett störhål. Några tydliga strukturer kunde dock inte rekonstrueras från stolphålen som ofta var ensam-

liggande, förutom en möjlig nordsydlig hägnad i undersökningsområdets västra del, vilken inte motsvaras av något som kan ses i det historiska kartmaterialet. Någon närmare datering kunde dock inte ges för denna. (S-N: 233, 234, 235, 104, 105, 148, 149. 27 m)

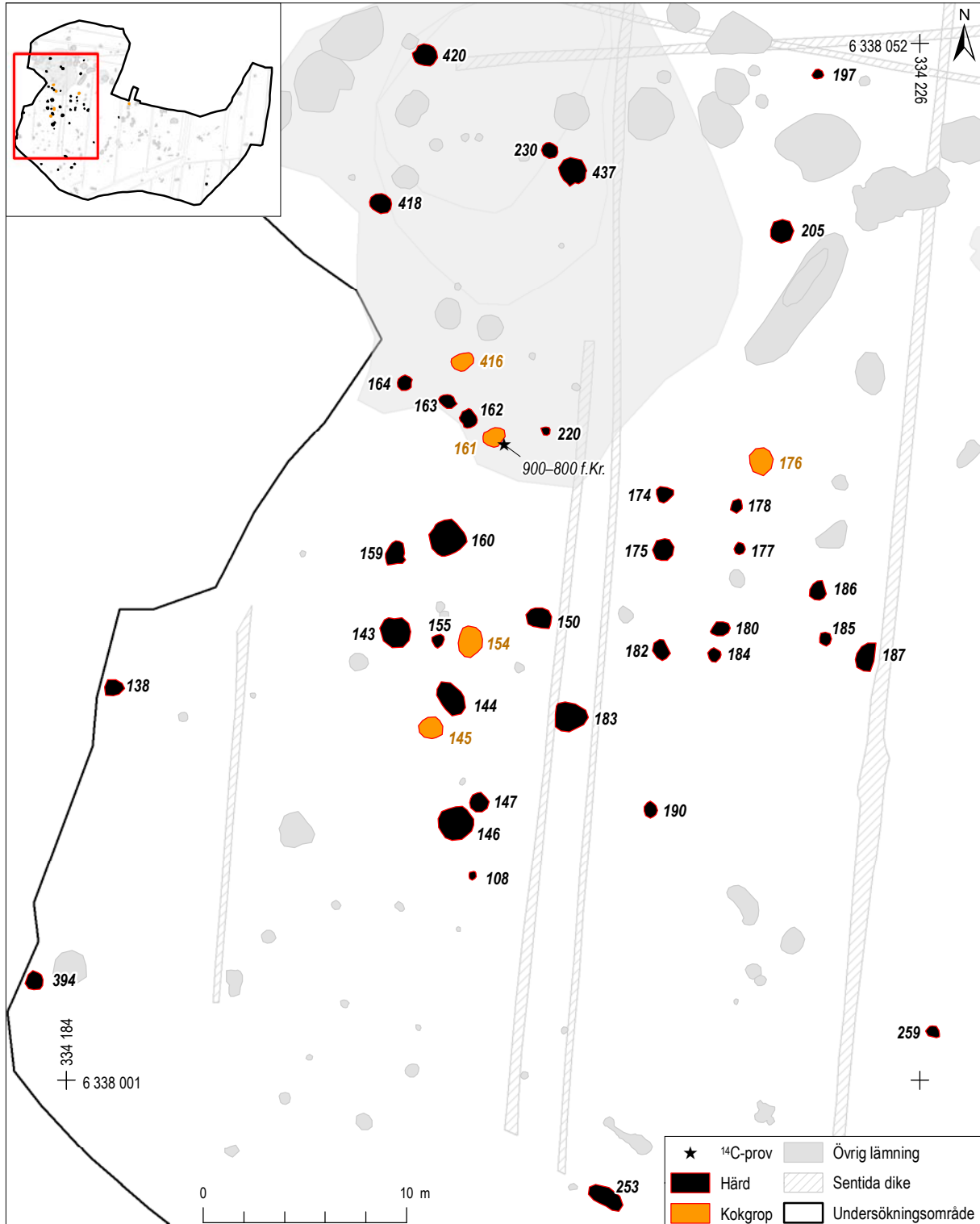

Figur 17. Plan över möjlig hägnad, skala 1:300.

Härdar och kokgropar

I undersökningsområdets västra del kring klacken med berg i dagen fanns en koncentration av härdar och kokgropar som kan benämnas som ett härd-

område. Sammanlagt påträffades 30 av de totalt 48 härdarna och kokgroparna inom härdområdet. Härdarna var runda, mellan 0,45 meter och 2 meter i diameter stora samt innehöll stora mängder skörbränd sten. Kokgroparna påminde i stort om härdarna

Figur 18. Plan över härdområde, skala 1:300.

med den skillnaden att de var betydligt djupare. Varken härdarna eller kokgroparna innehöll några spår efter hushållsavfall i form av makrofossila lämningar av förkolnade sädeskorn och någon annan funktionsbestämning kunde heller inte göras.

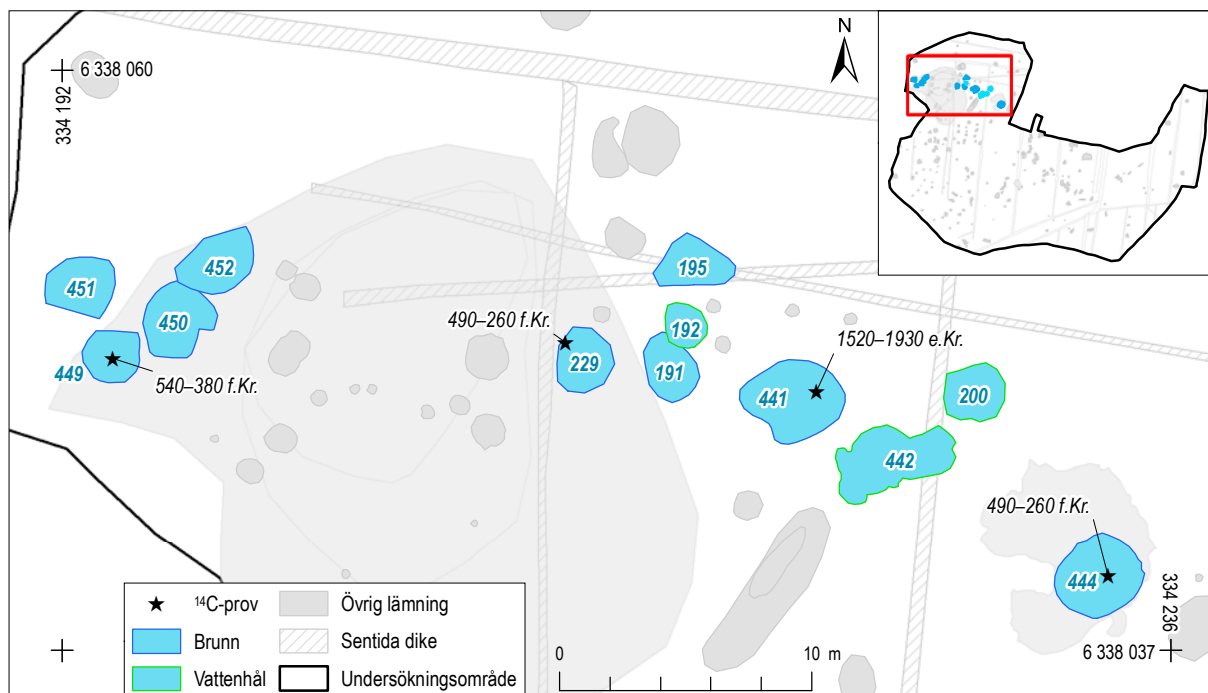

Figur 19. Kokgrop 154, foto från söder.

Brunnar och vattenhål

I undersökningsområdets nordvästra del i övergångszonen mellan den sandiga och den leriga undergrunden påträffades ett band av stora nedgrävningar. Bandet låg vidare i det område där sluttningen ökat och bildat en svacka i terrängen. Nedgrävningarna utgjordes av nio brunnar och tre vattenhål, där brunnarna var större trattformade nedgrävningar och vattenhålen var mindre grundare anläggningar med vertikala sidor och rundad botten. Ytterligare två större nedgrävningar (216, 438) i området skulle kunna ha utgjort brunnar eller vattenhål, men dessa undersöktes inte och kunde därav inte bestämmas.

Gemensamt för brunnarna och vattenhålen var att de var nedgrävda till ett vattenbärande sandskikt som transporterade vatten från det omkringliggande området till svackan i terrängen och därmed skulle kunna förklara koncentrationen av brunnar och vattenhål. Större delen av anläggningarna täcktes av lager 172 vilket tillsammans med lager 346 troligen tillkommit i samband med brukningstiden för brunnarna och vattenhålen. I ett par av anläggningarna påträffades fynd av keramik från äldre järnålder och slagen flinta. Fyra av brunnarna ^{14}C -daterades, tre till förromersk järnålder och en till tidigmodern alternativt modern tid.

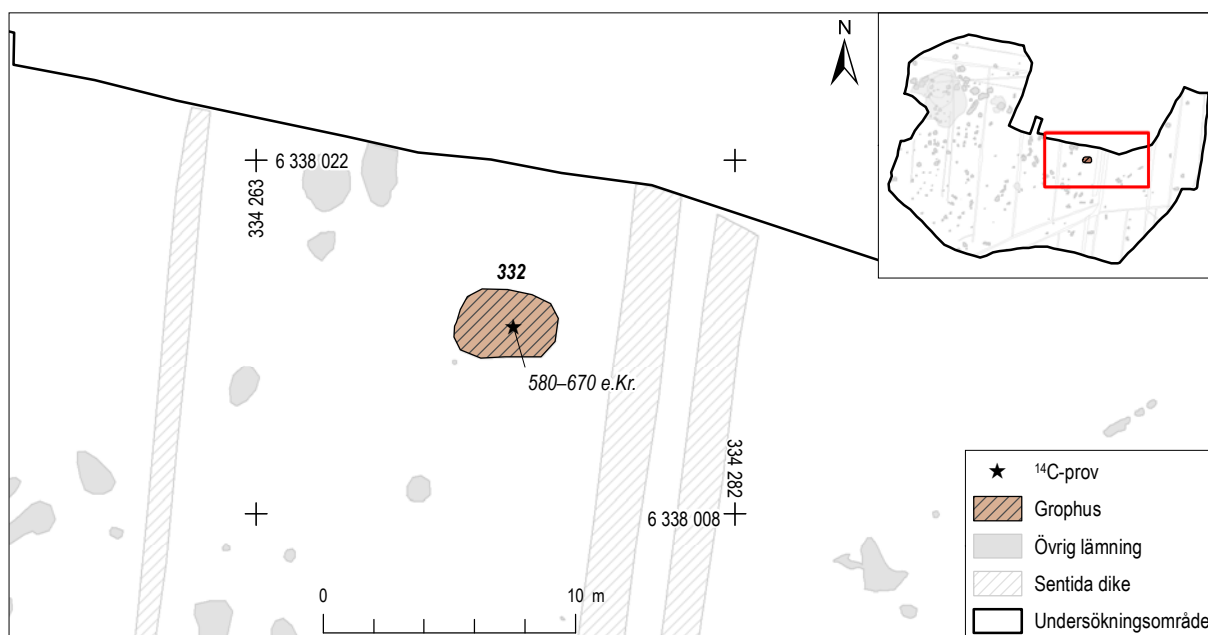

Figur 20. Plan över område med brunnar och vattenhål, skala 1:300.

Brygghus i form av ett grophus

I undersökningsområdets norra del påträffades ett grophus (332). Grophuset var fyra meter långt, två meter brett och hade en oregelbunden men närmast rektangulär form. Nedgrävningen för grophuset var en halv meter djup och dess botten var plan men med en rund fördjupning i dess sydvästra hörn där den underliggande markytan visade tecken på det eldats i fördjupningen. Grophusets fyllning bestod av mörkt brungrå sandig silt som innehöll mycket kol samt skärviga stenar. I fyllningen påträffades fynd av

keramik som daterats till äldre järnålder. Jordprover från grophuset visade vidare på att fyllningen innehöll stora mängder förkolnad pors vilket troligen är spåren efter bryggning av porsöl. Pors från grophuset ¹⁴C-daterades till vendeltid. Brygghus av denna typ har tidigare påträffats vid Blackeberg (L1996:1168) strax nordost om Falkenberg där fyra stycken liknande grophus påträffades, vilka daterades till tidig medeltid. Förutom dateringen skiljde sig dessa dock från brygghuset från den aktuella undersökningen i det att de låg i anslutning till bebyggelse (Hägström Aulin 2009).

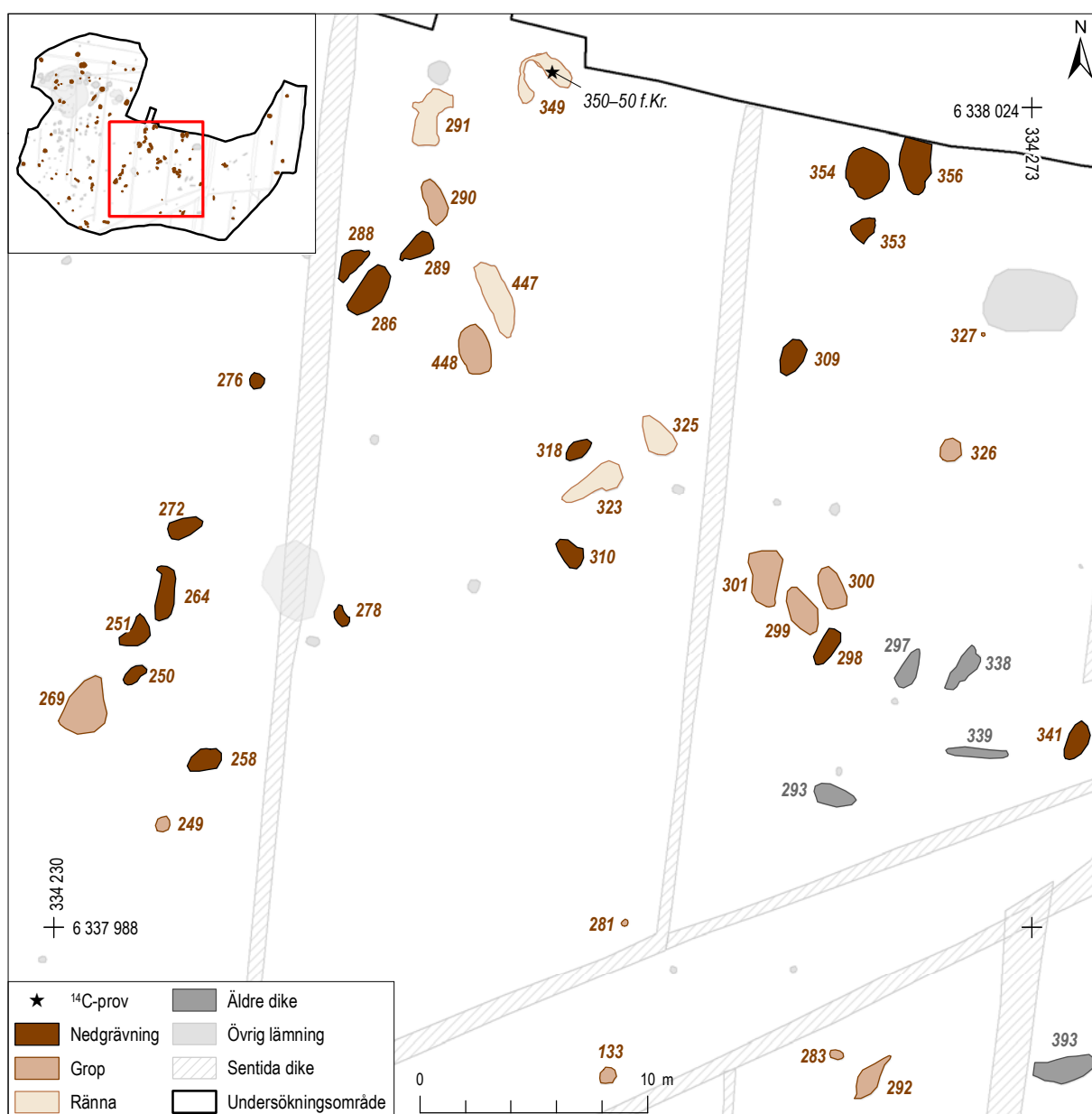
Figur 22. Grophus 332 under utgrävning, foto från öster.

Övriga nedgrävningar

Sammanlagt påträffades fyrtiofem obestämda nedgrävningar, fyrtyotvå gropar, tio rännor och nio rester av äldre diken vilka var spridda över hela undersökningsområdet. En större koncentration av dessa påträffades dock i de centrala delarna av undersökningsområdet inom det område där undergrunden utgjordes av rödaktig grusig sand. Möjligen har de tätt liggande nedgrävningarna av olika typer utgjort någon form av gropsystem som tillkommit vid någon form av tåkt. En ränna från området ^{14}C -daterades till förromersk järnålder och det är möjligt att de övriga nedgrävningarna i anslutning till denna är

från samma period. Med tanke på dateringen är det möjligt att det funnits järnrik rödjord på platsen och att tåkterna grävts för att ta tillvara denna men då inga andra tecken på tidig järnhantering påträffats inom undersökningsområdet får detta ses som en spekulaton.

Till sist påträffades även nio rester efter äldre diken i form av smala rännor. Riktningen på dessa diken överensstämde inte med 1846 års karta, vilket skulle kunna tala för att de är tidigmoderna. Däremot påträffades tjugofyra täckdiken som motsvarade fältavgränsningarna på 1846 års karta.

Figur 23. Plan över gropsystem, skala 1:300.

Fynd

Vid den arkeologiska undersökningen påträffades fynd som kunde delas in i två materialkategorier, fynd av sten respektive keramik. Vid undersökningen samlades samtliga påträffade förhistoriska fynd in för vidare analys. Fynd i ploglagret samlades in

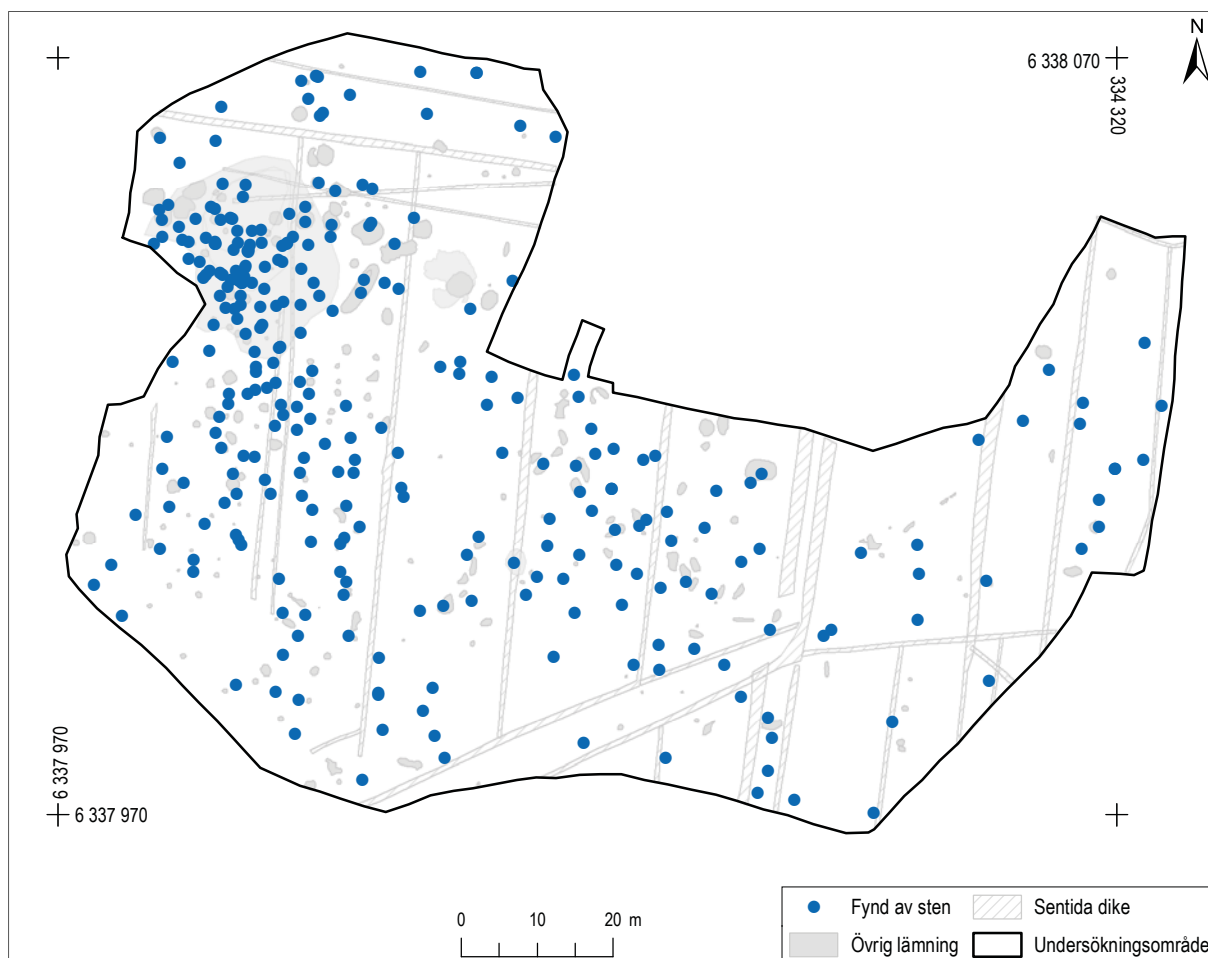
till fyndinsamlingspunkter som placerades var 5:e meter vilket även var den metod som användes för fyndinsamling i yttäckande lager. Vid metalldetekteringen påträffades även ett mindre antal metallfynd, vilka inte samlades in då de uppenbart var moderna. Bland metallfynden påträffades en knapp med helgjuten ögla som bör dateras till andra halvan av 1700-talet

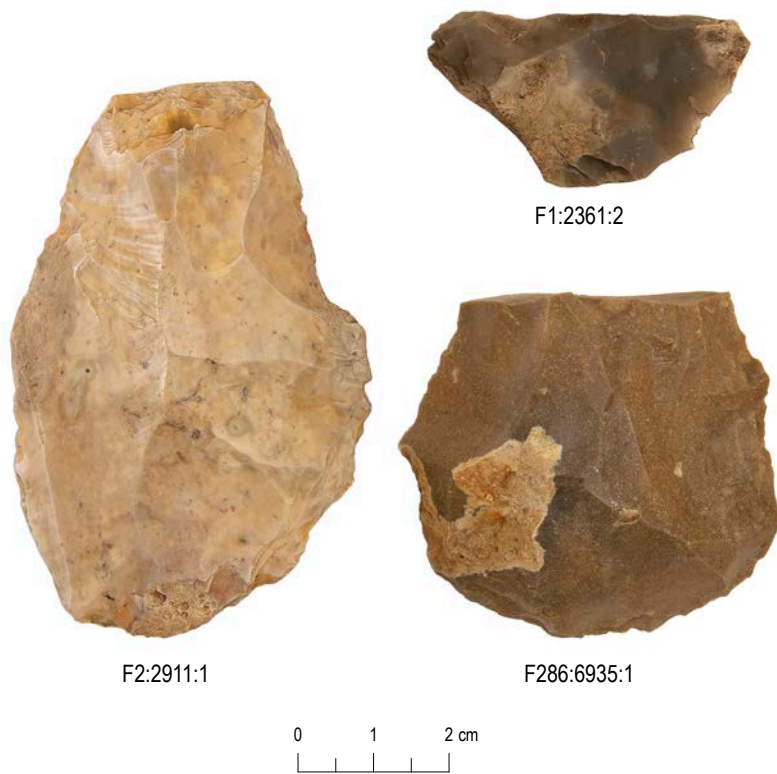
Figur 24. Knapp med helgjuten ögla, andra halvan 1700-tal (F1712948:1). Skala 2:1.

Fynd av sten

Den största fyndkategorin utgjordes av fynd av sten vars sammanlagda vikt var på 13,4 kg (figur 25, bilaga 5). Stenmaterialet bestod med några få undantag av slagen flinta. Det påträffades också ett avslag av kvarts och tre knackstenar i gråsten. Av den slagna flintan utgjorde 358 avslag varav 8 hade retusch och 3 var avslagsskrapor, 18 kärnor varav 2 var plattformskärnor, 5 spån, 4 mikrospån, 1 makrospån, 1 förarbete till en tångspilspets och 1 eldgörningsflinta.

Figur 25. Plan över spridningen av fynd av sten, skala 1:1 000.

Figur 26. Skrapor. Skala 1:1.

Figur 27. Avslag med retusch. Skala 1:1.

Figur 28. Plattformskärna (F2:4410:1). Skala 1:1.

Figur 29. Spån och mikrospån. Skala 1:1.

Det resterande materialet utgjordes av olika typer av övrig flinta så som splitter, bränd flinta samt bearbetade flintknutor. Den sista kategorin flinta är av intresse då den ger en indikation om att råmaterial tagits från en närliggande plats. Troligen har strandvallen väster om undersökningsområdet utgjort denna plats och utifrån det daterande materialet bör denna ha nyttjats under både mesolitikum och tidig till mellanepolitikum, utifrån mikrospånen respektive förarbetet till tångespetsen. Typen av pilspets kopplas samman med den gropkeramiska kulturen eller stridsyxekulturen och med tanke på att det påträffats ett flertal gropkeramiska lokaler i Varbergstrakten är det troligt att fyndet av förarbetet till tångespetsen bör kopplas samman med den förstnämnda av dessa arkeologiska kulturer

Ytterligare ett av avslagen har en koppling till den gropkeramiska kulturen (figur 31) med parallell på boplatsen Olas (L1996:967). Avslaget är grovt tillhugget och en trubbig sågtandsliknande sida har slagits till längs dess ena sida. Ett liknande avslag påträffades vid den gropkeramiska boplatsen Olas (L1996:967) och förvaras i Bengt Bengtssons privata samling (muntlig uppgift Bengt Bengtsson; Persson 2000, 2005). Det är dock oklart vad avslaget haft för funktion. Till sist bör vidare eldgörningsflintan dateras till bronsålder vilket troligen gör den samtida med härdområdet.

Figur 30. Förarbete till mellanepolitik tångespets (F1:4521:1). Skala 1:1.

Figur 31. Möjligt redskap med parallell på boplatsen Olas L1996:967 (F2:2496:1). Skala 1:1.

Fynd av keramik

Vid den arkeologiska undersökningen påträffades även ett mindre material av keramik (figur 32, bilaga 6). Keramiken utgjordes av skärvor som kunde dateras till yngre bronsålder och äldre järnålder. Den största delen av skärvorna utgjordes av keramik från äldre järnålder och då troligen från förromersk

järnålder. Majoriteten av dessa fynd påträffades vidare i anslutning till de lager som låg i undersökningsområdets nordvästra del samt i två brunnar som låg under dessa lager. Till skillnad från denna spridning påträffades bronsålderskeramik även i undersökningsområdets centrala del.

Figur 32. Plan över spridningen av fynd av keramik, skala 1:1 000.

Figur 33. Mynning till kruka daterad till järnålder hittad i brunn 449 (F449:6782:1). Skala 1:1.

Figur 34. Mynning till kruka daterad till järnålder hittad i brunn 450 (F450:7500:1). Skala 1:1.

Figur 35. Keramikskärva daterad till yngre bronsålder/järnålder hittad i grophus 332 (F332:6773:1). Skala 1:1.

Analys

Totalt utfördes tre typer av analyser på jordprover tagna i lämningar från den arkeologiska undersökningen av fornlämningen, vilka utgjordes av makrofossilanalys, vedartsanalys och ¹⁴C-analys.

Makrofossilanalys och vedartsanalys

För att försöka besvara frågor om anläggningars funktion och lagers tillkomst utfördes först en makrofossilanalys (bilaga 4). Analysen utfördes även för att få fram daterbart material ur proverna för vidare ¹⁴C-analys. På de prover som inte innehöll makrofossila lämningar utan endast träkol utfördes en vedartsanalys för att ta välja kol med så låg egenålder som möjligt.

¹⁴C-analys

Sammanlagt utfördes sju ¹⁴C-analyser inom ramen för den arkeologiska undersökningen (bilaga 7). Dessa användes för att datera en kokgrop (161), fyra brunnar (229, 441, 444, 449), ett grophus (332) och en ränna (349). Dateringarna visade tillsammans med dateringarna från tidigare undersökningar av fornlämningen på ett tidsspänn från yngre bronsålder fram till modern tid men med en tyngdpunkt under yngre bronsålder och förromersk järnålder (figur 36).

Undersökning	Prov	Typ av lämning	Daterat material	BP	Datering	Tidsperiod
Utredning 2013	109:5213	Stolphål	Obest. Träkol	830 ±30	1160–1260 e.Kr.	Medeltid
Förundersökning 2015	143:726	Härd	Träkol hassel	2840 ±40	1130–900 f.Kr.	Yngre bronsålder
Förundersökning 2015	172:1057	Härd	Träkol ek	2600 ±40	840–550 f.Kr.	Yngre bronsålder
Förundersökning 2015	191:1298	Kulturpåverkat lager	Fragmenterat sädeskorn	1180 ±40	720–970 e.Kr.	Yngre järnålder
Undersökning 2017	161:6921	Kokgrop	Träkol björk	2690 ±30	900–800 f.Kr.	Yngre bronsålder
Undersökning 2017	449:6780	Brunn	Träkol ask	2370 ±30	540–380 f.Kr.	Förromersk järnålder
Undersökning 2017	229:5995	Brunn	Träkol ask	2330 ±30	490–260 f.Kr.	Förromersk järnålder
Undersökning 2017	444:6324	Brunn	Träkol sälg	2330 ±30	490–260 f.Kr.	Förromersk järnålder
Undersökning 2017	349:7203	Ränna	Träkol björk	2130 ±30	350–50 f.Kr.	Förromersk järnålder
Undersökning 2017	332:6772	Grophus	Pors	1420 ±30	580–670 e.Kr.	Vendeltid
Undersökning 2017	441:6040	Brunn	Träkol ask	240 ±30	1520– e.Kr.	Tidigmodern tid

Figur 36. Tabell med ¹⁴C-dateringar.

SAMMANFATTANDE DISKUSSION

Resultaten från den arkeologiska undersökningen av fornlämningen L1996:7432 visar att det förekommit aktiviteter på platsen från mesolitikum och framåt. Fynden och lämningarna som påträffats vid undersökningen ger ingen indikation på att någon egentligen boplatz har legat på platsen. Istället ger de en bild av de olika aktiviteter som bedrivits på platsen för att exploatera specifika resurser, så som förekomsten av flinta i den anslutande strandvallen eller tillgången till vatten och betesmark i landskapet kring fornlämningen. Platsen kan även ha haft andra mer symboliska betydelser under perioder, men som utifrån de påträffade lämningarna inte kan fastställas.

Utifrån daterbara fynd av slagen flinta kan den äldsta aktiviteten ses under mesolitikum och då troligen tidigmesolitikum. Nästa period som också kan dateras via fynd av slagen flinta är mellaneneolitikum och perioden kan troligen kopplas samman med den gropkeramiska kulturen. Fynden av keramik tyder även på aktivitet i området från yngre bronsålder och äldre järnålder. De utförda ¹⁴C-analyserna som utförts i samband med arkeologiska undersökningar av fornlämningen har visat på dateringar från yngre bronsålder fram till modern tid med ett fokus på yngre bronsålder och förromersk järnålder. Sammantaget kan de påträffade lämningarna och fynden delas in i fem kronologiska faser (fas 1–5).

Tidsperiod	Datering tidsperiod	Fas	Dateringar Fas
Tidigmesolitikum	10000–6000 f.Kr.	Fas 1A	Strandlinje 9050–7050 f.Kr., fynd av mikrospån
Mellanmesolitikum / Senmesolitikum	6000–3900 f.Kr.		
Tidigneolitikum / Mellanneolitikum	3900–2300 f.Kr.	Fas 1B	Strandlinje 3050– f.Kr., fynd av förarbete till tångepilspets
Senneolitikum / Äldre bronsålder	2300–1100 f.Kr.		
Yngre bronsålder	1100–500 f.Kr.	Fas 2	¹⁴ C 1130–900 f.Kr., 840–550 f.Kr., 900–800 f.Kr.
Förromersk järnålder – Äldre romersk järnålder	500 f.Kr.–0 f.Kr.	Fas 3	¹⁴ C 540–380 f.Kr., 490–260 f.Kr., 350–50 f.Kr.
Äldre romersk järnålder – Folkvandringstid	0–550 e.Kr.		
Vendeltid – Vikingatid	550–1050 e.Kr.	Fas 4	¹⁴ C 580–670 e.Kr., 720–970 e.Kr.
Medeltid	1050–1550 e.Kr.		¹⁴ C 1160–1260 e.Kr.
Tidigmodern tid	1520–1789 e.Kr.	Fas 5	¹⁴ C 1520– e.Kr
Modern tid	1789 e.Kr. -		

Figur 37. Tabell över de fem kronologiska faserna.

Fas 1

Den första fasen utgörs av de aktiviteter som förekom på platsen under stenåldern och dessa kan delas in i två underfaser (a–b), vilka utgörs av tidigmesolitikum (fas 1a) och tidig- till mellanneolitikum (fas 1b). Det långa uppehållet mellan de två underfaserna beror på att fornlämningen var täckt av vatten från 6 000 f.Kr. fram till 3 000 f.Kr. Inom undersökningsområdet finns endast spår av den yngre av de två underfaserna, men spår av den äldre finns i området direkt söder om undersökningsområdet där ett spånfragment i flinta påträffades under förundersökningen 2015 (Sundin 2015). Aktiviteterna under stenåldern visar på strandnära verksamhet som troligen kan kopplas till förekomster av flinta. Till en början endast vid strandkanten på den ö som Lilla Bläshammar utgjorde under tidigmesolitikum, men allt eftersom landet höjde sig över havet och ön kom att bli en del av ett kustnära landskap skedde aktiviteterna längs den södra stranden av en liten sjö. Havet kom därefter att åter höjas och när det efter 3 000 år drogs sig tillbaka hade strandvallar skapats vilka innehöll flinta. Detta bidrog troligen till att aktiviteterna återupptogs på platsen under tidig- och mellanneolitikum. Möjligen ska aktiviteterna även sättas i samband med en större samtida boplats (L1997:7933) som ligger en halv kilometer öster om undersökningsområdet och som skulle kunna ha utgjort den egentliga boplatsen under tidsperioden.

Fas 2

Den andra fasen utgörs av lämningar och fynd från yngre bronsålder. De lämningar som daterats till fasen utgörs av de härdar och kokgropar som tillsammans utgör ett härdområde i undersökningsområdets västra del. De påträffade härdarna var snarlika varandra, vilket gör det troligt att hela härdområdet kan sägas vara från yngre bronsåldern. Dateringarna visar på en återkommande aktivitet vid härdarna, potentiellt från period IV till period VI (1100–500 f.Kr.). Vad denna aktivitet bestått i är däremot osäker då inga makrofossila lämningar påträffats och de enda säkra fynden från perioden består av mindre mängder keramik. Troligen ska en del av den slagna flintan samt en eldgörningsflinta även räknas till fasen, men detta kan inte bekräftas då fyndmaterialet

inte kan dateras närmare. Vad som kan fastställas är att cerealier troligen inte hanterats i anslutning till härdarna och att de inte legat i direkt anslutning till en boplats. Att härdarna är från yngre bronsålder och att deras placering nedanför ett vindskyddande impediment i terrängen samt i anslutning till en svacka i terrängen som under de efterföljande perioderna använts som vattenhål, skulle kunna tala för att det förekommit boskapsskötsel i anslutning till härdområdet. Härdarna och kokgroparna innehöll stora mängder eldpåverkad sten och detta skulle kunna visa på en funktion för torkning av något. En annan möjlighet, som inte utesluter de övriga, är att platsen haft en funktion som mötesplats.

Fas 3

Den tredje fasen utgörs av lämningar och fynd från förromersk järnålder (500–0 f.Kr.). Från perioden finns två aktivitetsområden. Det första området utgörs av ett band av brunnar och vattenhål som påträffades längs en gräns där landskapets lutning ökar och en gräns i undergrunden gjort att vatten transporterats i ett sandlager ovanpå ett vattentätt lerlager. De hydrologiska förutsättningarna gjorde området lämpligt för anläggandet av brunnar och under den aktuella perioden verkar det som att sådana behövs i en mängd utan motsvarighet varken tidigare eller senare. Brunnar påträffas relativt sällan i Halland (Häggström 2014) och att det på samma plats påträffats nio brunnar och tre vattenhål som till största del verkar vara från förromersk järnålder, gör platsen speciell. Troligen har detta att göra med periodens extensiva boskapsskötsel och eventuellt även att platsen periodvis huserade en större mängd boskap. I anslutning till brunnarna påträffades även keramik från perioden.

Det andra aktivitetsområdet från fas 3 påträffades centralt i undersökningsområdet och utgjordes av ett område med gropar, rännor och nedgrävningar som troligen utgjort någon form av täkt. Aktivitetsområdet låg inom ett område med rödaktigt sandigt grus, vilket skulle kunna vara en ledtråd till varför en täkt anlagts på platsen. Det verkar dock inte röra sig om någon täkt efter rödjord för järnhantering, då varken några övriga spår efter järnhantering eller jord med tillräckligt hög järnhalt påträffats.

Figur 38. Illustration visande området med brunnar i Bläshammar. Illustration av Sverker Holmqvist.

Fas 4

Den fjärde fasen utgörs av ett grophus från vendeltid (550–750 e.Kr.). Grophuset har troligen haft funktionen av ett brygghus för tillverkning av porsöl, då stora mängder förkolnad pors påträffades i dess fyllning. Tidigare har liknande grophus påträffats i Blackeberg (L1996:1168) strax nordost om Falkenberg, men dessa är daterade till tidig medeltid. De skiljer sig också från det påträffade grophuset genom att de har påträffats i anslutning till en boplats (Häggström Aulin 2009). Möjligen visar detta på att bryggningen under vendeltid inte utfördes intill boplatserna utan istället på platser där det fanns en större tillgång till vatten. Det påträffade grophuset väcker frågor om och i så fall var det har funnits en samtida boplats i närområdet. Belägg för ortnamnen Lilla och Stora Bläshammar finns från andra halvan av 1500-talet och det får ses som troligt att deras gårdslägen motsvarar de platser där de ses i det historiska kartmaterialet. I detta material framgår även att de två gårdarna varit i gårdeslag med varandra, vilket betyder att de haft en gemensamt inhägnad inägomark. En möjlig tolkning skulle kunna vara att de två gårdarna från början utgjorde en bebyggelse-enhet. I Halland har man på andra platser kunnat se

en förflyttning av gårdslägena från själva jordbruksmarken till de lägen där byarna syns i det historiska kartmaterialet, vilket brukar placera dessa mot inägomarkernas utkanter (Håkansson 2017). Om detta är applicerbart på Lilla och Stora Bläshammar är oklart, men om det skulle vara så skulle boplatserna L1996:7431 kunna utgöra en möjlig kandidat för ett sådant läge.

Det finns även spår av lämningar från perioden mellan fas 4 och 5 i form av ett högmedeltida stolphål som påträffades vid 2013 års utredning (Hed Jakobsson 2013), men det rör sig troligen inte om en egen fas, då inga andra lämningar eller fynd har påträffats från perioden.

Fas 5

Den sista fasen utgörs av lämningar efter det tidigmoderna jordbruket som främst kan ses i 1846 års laga skifteskarta, vars fältindelning i stora delar stämmer överens med de täckdiken som påträffats inom undersökningsområdet. Dikningen möjliggjorde att området kunde användas som åkermark från att tidigare endast använts som äng, då den troligen var alltför blöt för annan verksamhet.

REFERENSER

Litteratur

HED JAKOBSSON, A. 2013. *Arkeologisk utredning vid Bläshammar. Bläshammar 2:24 m.fl., Lindbergs socken, Varbergs kommun, Hallands län*. Rapport från Arkeologikonsult 2013:2678.

HÅKANSSON, A. 2017. *Bebyggelsehierarkier och bylandskap. Om övergången mellan vikingatid och tidig medeltid ur ett halländskt perspektiv*. Hallands Läns museers Skriftserie No 13. Lund Studies in Archaeology 20. Halmstad & Lund.

HÄGGSTRÖM, L. 2014. *Liten brunn är snart tömd. Särskild arkeologisk undersökning, 2011 Halland, Tölö socken, Tölö 4:13, RAÄ 130 och 217*. Rapport från Hallands läns museer 2014:1.

HÄGGSTRÖM AULIN, A. 2009. *Loca in quibus crevit myrtus. Om grophus för ölbrygd i mellersta Halland*. In *Situ Västsvensk Arkeologisk Tidskrift* 2006–2007. Göteborg.

PERSSON, P. 2000. *Olas, en gropkeramisk boplats i Halland. Rapport från en arkeologiska undersökning av Värö socken Raä nr 202, i maj 2000*. GOTARC serie D. Arkeologiska rapporter no 49. Göteborg.

PERSSON, P. 2005. *Fortsatta arkeologiska undersökningar vid Olas, Värö socken Raä nr 202, i juni 2002*. GOTARC serie D. Arkeologiska rapporter no 54. Göteborg.

SKOGLUND, P. 2005. *Vardagens landskap. Lokala perspektiv på bronsålderns materiella kultur*. Malmö.

SUNDIN, L. 2015. *Åter till Bläshammar. Arkeologisk förundersökning inom fastigheten Bläshammar 5:1, Lindbergs socken, Varbergs kommun, Hallands län*. Rapport från Arkeologikonsult 2015:2804.

STÅHL, H. 1980. *Ortnamnen i Hallands län. Del 3. Bebyggelsenamnen i norra Halland (Himle, Viske och Fjäre härader)*. Uppsala.

ÄNGEBY, G. 2014. *Gravar utan ben, stenklätt berg och en hägnadssträng. Om undersökningen av en grav- och kultplatsmiljö från yngre bronsålder och äldre järnålder vid kanten av Ysby Svartemosse, en kärr- och våtmark söder om Kungsbacka stad Hallands län, Halland, Kungsbacka kommun, Vallda socken, Ysby 3:26, Vallda 334. Kompletterande förundersökning och arkeologisk undersökning*. RAÄ UV Väst rapport 2014:81. Mölndal.

ÖBRINK, M. 2005. *Förenklad avrapportering, Halland, Lindbergs socken, Bläshammar 3:1. Arkeologisk utredning*. UV VÄST, Arkivrapport.

Muntliga uppgifter

BENGT BENGTTSSON

Arkiv och databaser

ATA – Antikvarisk-topografiska arkivet, Riksantikvarieämbetet

FMIS – Digitala fornminnesregistret, Riksantikvarieämbetet

Historiska kartor

SPECIAL LANDKORT OCH GEOGRAPHISK AFRITNING EFTER HALLANDH, 1632
Hallands län
Lantmäteristyrelsens arkiv: M32

BLÄSHAMMAR NR 1–2, 1741
Lindbergs socken, Hallands län
Geometrisk avmätning
Lantmätare: Peter Vikman
Lantmäteristyrelsens arkiv: M40-7:1

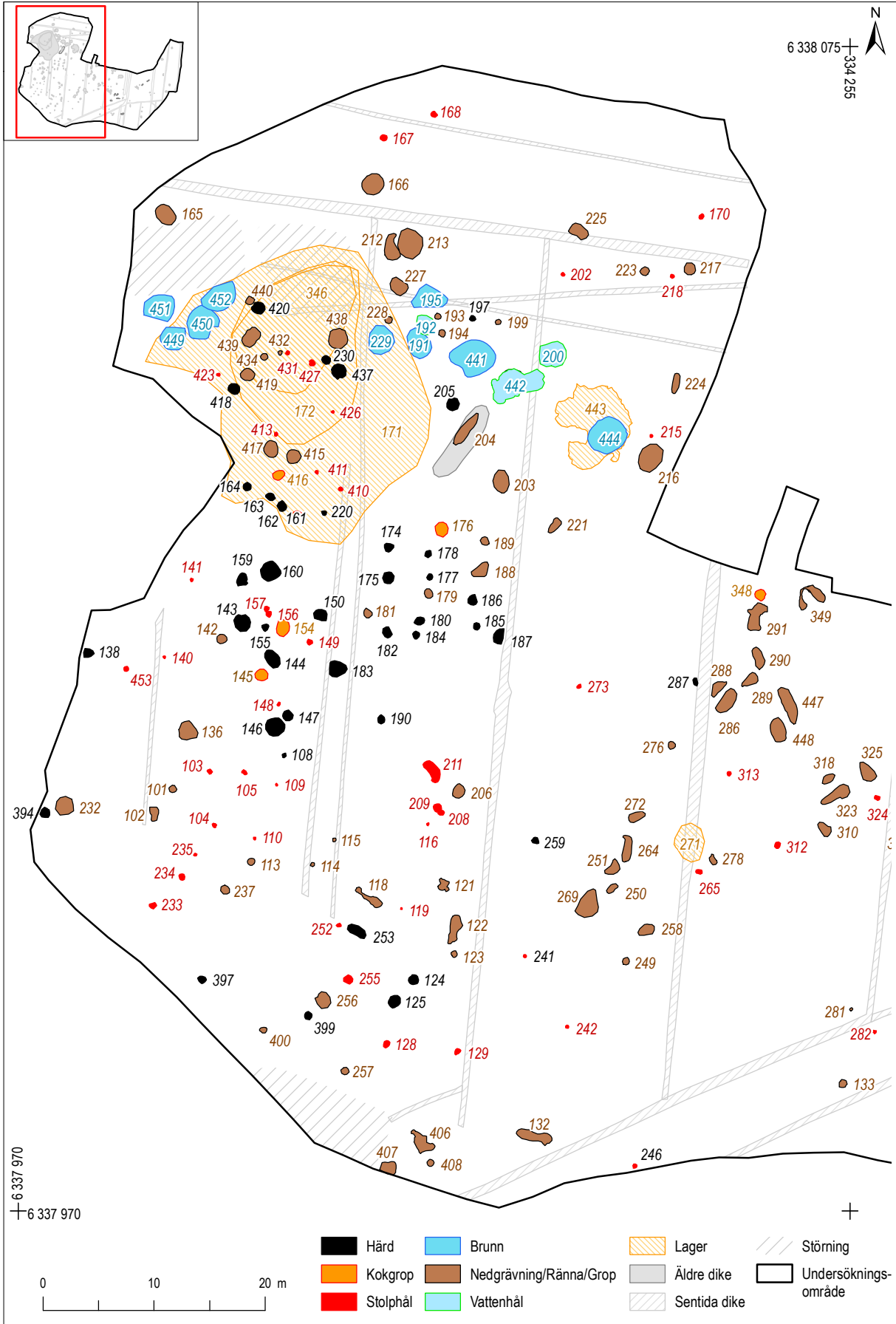
BLÄSHAMMAR NR 1–2, 1846
Lindbergs socken, Hallands län
Laga skifte
Lantmätare: Karl-Fredrik Boman och Teodor Albert Stenström
Lantmäteristyrelsens arkiv: M40-7:4

VARBERG, 1919–1925
Häradsekonomiska kartan
Hallands län
Rikets allmänna kartverks arkiv: J112-2-28

ADMINISTRATIVA UPPGIFTER

Arkeologikonsults projektnr:	3013
Länsstyrelsens dnr:	431-677-16
Länsstyrelsens beslutsdatum:	2016-05-03
Uppdragsgivare:	BoKlok Housing AB
Uppdragsnr i KMR:	201800770
Län:	Hallands län
Landskap:	Halland
Kommun:	Varbergs kommun
Socken:	Lindberg socken
Fastighetsbeteckning:	Bläshammar 5:1
Berörd fornlämning:	Lämningsnr: L1996:7432 Boplats RAÄ-nr: Lindberg 236
Typ av undersökning:	Arkeologisk undersökning
Utförandetid, fältarbete:	2017-05-29 till 2017-06-28
Undersökningsområdets storlek:	9 025 m ²
Inmättningsmetod:	RTK-GPS
Koordinatsystem:	SWEREF 99 TM
Höjdsystem:	RH2000
Projektledare:	Johan Klange
Rapportansvarig:	Johan Klange
Fältpersonal:	Johan Klange, Stefan Gustafsson och Hampus Norrgren
Grävmaskinist:	Lasses Entreprenad
Planer och layout:	Medea Nyström Huuva
Kvalitetssäkring:	Johan Blidmo
Arkeobotanisk analys:	Stefan Gustafsson
¹⁴ C-analys:	International Chemical Analysis Inc.
Analys av stenmaterial:	Anders Högberg
Keramikanalys:	Ole Stilborg, SKEA
Fynd:	Fynden förvaras hos Arkeologikonsult i väntan på fyndfördelning

BILAGA 1. KONTEXTTABELL

Bilaga 1. Kontexttabell, forts.

Kontextnr	Typ	Storlek (m)	Höjd/djup, max (m)	Beskrivning
5:2344	Dike	x		Täckdike
5:2116	Dike	x		Täckdike
5:2192	Dike	x		Täckdike
5:2320	Dike	x		Täckdike
5:2166	Dike	x		Täckdike
5:2281	Dike	x		Täckdike
5:2136	Dike	x		Täckdike
5:2222	Dike	x		Täckdike
5:5569	Störning	x		Störning
5:6386	Dike	x		Täckdike
5:6484	Dike	x		Täckdike
5:6609	Dike	x		Täckdike
5:6672	Dike	x		Täckdike
5:6436	Dike	x		Täckdike
5:6540	Dike	x		Täckdike
5:6503	Dike	x		Täckdike
5:6645	Dike	x		Täckdike
5:6556	Dike	x		Täckdike
5:6492	Dike	x		Täckdike
5:6616	Dike	x		Täckdike
5:6515	Dike	x		Täckdike
5:6358	Dike	x		Täckdike
5:6575	Dike	x		Täckdike
5:6395	Dike	x		Täckdike
5:6450	Dike	x		Täckdike
5:6864	Störning	x		Störning
5:6894	Störning	x		Störning
101:1	Nedgrävning	0,7 x 0,5	0,17	Oval nedgrävning med konkava sidor och plan botten. Fyllningen bestod av mörkbrun sandig silt med inslag av fragmentariskt kol, dock saknades skörbränd sten.
102:1	Nedgrävning	1,2 x 0,78		Ej undersökt
103:1	Stolphål	0,43 x 0,39		Ej undersökt
104:1	Stolphål	0,4 x 0,4	0,20	Runt stolphål med konkava sidor och rund botten. Fyllning estod av gråbrun sandig silt.
105:1	Stolphål	0,5 x 0,4	0,20	Runt stolphål med konkava sidor och rund botten. Fyllningen bestod av brungrått siltigt grus med mindre förekomster av sten och kol. Stolphålet påminde om 108.
106:1	Stolphål	x		Utgår
107:1	Stolphål	x		Utgår
108:1	Härd	0,45 x 0,45	0,19	Rund härd med konkava sidor och rund botten. Fyllningen bestod av svartbrun sandig silt innehållande betydande mängder sot och kol. I mitten av härden fanns en större sten.
109:1	Stolphål	0,21 x 0,19		Ej undersökt
110:1	Stolphål	0,26 x 0,25		Ej undersökt
111:1	Stolphål	x		Utgår
112:1	Stolphål	x		Utgår
113:1	Nedgrävning	0,7 x 0,6	0,20	Oval nedgrävning med konkava sidor och rund botten. Fyllningen bestod av mörkgrå sandig silt innehållande betydande mängder sten.
114:1	Grop	0,4 x 0,4	0,21	Rund grop med jämnt sluttande sidor och rund botten. Fyllningen bestod av brungrå siltig sand med linser av gul sand vilket tyder på att gropen stått öppen.
115:1	Grop	0,3 x 0,3	0,07	Rund grop med jämnt sluttande sidor och rund botten. Fyllningen bestod av gråbrun siltig sand.

Bilaga 1. Kontexttabell, forts.

Kontextnr	Typ	Storlek (m)	Höjd/djup, max (m)	Beskrivning
116:1	Stolphål	0,32 x 0,22	0,23	Runt stolphål med vertikala sidor och rund botten. Fyllningen bestod av mörkbrun sandig silt. Stolphålet var snedställt och lutade åt öster.
117:1	Nedgrävning	x		Utgår
118:1	Nedgrävning	2,7 x 0,75		Ej undersökt
119:1	Stolphål	0,15 x 0,15	0,28	Runt stolphål med vertikala sidor och rund botten. Fyllningen bestod av gråbrun siltig sand innehållande bränd lera.
121:1	Grop	0,4 x 0,4	0,06	Oregelbunden grop med jämnt sluttande sidor och ojämn botten. Fyllningen bestod av gråbrun siltig sand.
122:1	Nedgrävning	2,65 x 1,05		Ej undersökt
123:1	Grop	0,55 x 0,55	0,15	Rund grop med jämnt sluttande sidor och rund botten. Fyllningen bestod av grusig sand.
124:1	Härd	0,9 x 0,9	0,15	Rund härd med konkava sidor och plan botten. Fyllningen bestod av svartbrun siltig sand innehållande betydande mängder kol, sot och skärvig sten. Längs härdens botten påträffades en lins av kol.
125:1	Härd	1 x 1	0,20	Rund härd med konkava sidor och plan botten. Fyllningen bestod av svartbrun siltig sand innehållande betydande mängder sot, kol och skörbränd sten. Längs härdens botten påträffades en lins av kol.
126:1	Nedgrävning	x		Utgår
127:1	Stolphål	x		Utgår
128:1	Stolphål	0,66 x 0,53		Ej undersökt
129:1	Stolphål	0,6 x 0,44		Ej undersökt
130:1	Nedgrävning	x		Utgår
131:1	Nedgrävning	x		Utgår
132:1	Nedgrävning	3,26 x 0,87		Ej undersökt
133:1	Grop	0,65 x 0,65	0,25	Rund grop med oregelbundna sidor och ojämn botten. Fyllningen bestod av mörkt brungrå siltig sand innehållande kol vilket ökade i mängd i den nedre delen av gropen.
134:1	Stolphål	x		Utgår
135:1	Stolphål	x		Utgår
136:1	Nedgrävning	1,5 x 1	0,30	Avlång nedgrävning med konkava sidor och ojämn botten. Fyllningen bestod av gråbrun sandig silt innehållande mindre mängder sten.
137:1	Stolphål	x		Utgår
138:1	Härd	0,98 x 0,78		Ej undersökt
139:1	Stolphål	x		Utgår
140:1	Stolphål	0,3 x 0,3	0,20	Runt stolphål med vertikala sidor och rund botten. Fyllningen bestod av mörkgrå sandig silt innehållande enstaka förekomster av kol.
141:1	Stolphål	0,4 x 0,3	0,20	Runt stolphål med konkava sidor och rund botten. Fyllningen bestod av mörkgrå sandig silt.
142:1	Nedgrävning	0,96 x 0,88		Ej undersökt
143:1	Härd	1,52 x 1,49		Ej undersökt
144:1	Härd	2 x 1	0,20	Oval härd med konkava sidor och plan botten. Fyllningen bestod av svartbrun siltig sand innehållande betydande mängder kol, sot och skörbränd sten.
145:1	Kokgrop	1,2 x 1,2	0,40	Rund kokgrop med konkava sidor och rund botten. Fyllningen bestod av svartbrun siltig sand innehållande mycket stora mängder skörbränd sten samt betydande mängder kol och sot samt fynd av slagen flinta. Längs kokgropens botten påträffades en lins av kol.
146:1	Härd	1,79 x 1,74		Ej undersökt
147:1	Härd	0,9 x 0,9	0,08	Rund härdrest med jämnt sluttande sidor och rund botten. Fyllningen bestod av svartbrun siltig sand innehållande betydande mängder kol och sot.
148:1	Stolphål	0,35 x 0,3	0,23	Runt stolphål med konkava sidor och rund botten. Fyllningen bestod av mörkgrå sandig silt.
149:1	Stolphål	0,49 x 0,49		Ej undersökt
150:1	Härd	1,4 x 0,9	0,14	Oval härd med konkava sidor och plan botten. Fyllningen bestod av svartbrun siltig sand innehållande betydande mängder kol, sot och skörbränd sten. Längs härdens botten påträffades en tunn lins av kol.

Bilaga 1. Kontexttabell, forts.

Kontextnr	Typ	Storlek (m)	Höjd/djup, max (m)	Beskrivning
151:1	Härd	x		Utgår
152:1	Stolphål	x		Utgår
153:1	Härd	x		Utgår
154:1	Kokgrop	1,4 x 1,3	0,40	Rundoval kokgrop med konkava sidor och plan botten. Fyllningen bestod av tre lager där det översta utgjordes av svartbrun siltig sand, det mellersta av skörbränd sten och det understa av en tjock lins av av kol och sot.
155:1	Härd	0,65 x 0,63		Ej undersökt
156:1	Stolphål	0,6 x 0,6	0,17	Runt stolphål med konkava sidor och rund botten. Fyllningen bestod av mörkbrun sandig silt innehållande enstaka förekomster av bränd lera. Stolphålet skar 157.
157:1	Stolphål	0,6 x 0,6	0,35	Runt stolphål med konkava sidor och rund botten. Fyllningen bestod av mörkbrun sandig silt innehållande enstaka förekomster av skörbränd sten och bränd lera. Stolphålet skars av 156.
158:1	Härd	x		Utgår
159:1	Härd	1,28 x 0,87		Ej undersökt
160:1	Härd	1,85 x 1,77		Ej undersökt
161:1	Kokgrop	1,2 x 1,2	0,28	Rund kokgrop med jämnt sluttande sidor och rund botten. Fyllningen bestod av svartbrun siltig sand innehållande stora mängder skörbränd sten och betydande mängder kol samt sot. Längs kokgropens botten påträffades en lins av kol. Kokgropen ¹⁴ C-daterades till 900–800 f.Kr.
162:1	Härd	0,89 x 0,75		Ej undersökt
163:1	Härd	0,81 x 0,65		Ej undersökt
164:1	Härd	0,76 x 0,73		Ej undersökt
165:1	Grop	2,02 x 1,47	0,25	Oval grop med konkava sidor och plan botten. Fyllningen bestod av brunrå siltig sand innehållande mindre mängder stenar samt fynd av slagen flinta.
166:1	Grop	1,8 x 1,8	0,50	Rund grop med jämnt sluttande sidor och rund botten. Gropen hade tre fyllningar där den översta bestod av gråbrun siltig sand, den mellersta av grå sand och den understa av gul sand.
167:1	Stolphål	0,61 x 0,57		Ej undersökt
168:1	Stolphål	0,55 x 0,46		Ej undersökt
169:1	Stolphål	x		Utgår
170:1	Stolphål	0,52 x 0,42		Ej undersökt
171:1	Lager	26 x 25	0,24	Oregelbundet ackumulerat lager som troligen utgör ett kolluvie, bestående av gråbrun sandig silt innehållande fynd av slagen flinta och keramik. Lagret är omrört vilket kan ses i att fynden i lagret kan dateras till förhistorisk tid fram till modern tid.
172:1	Lager	16,5 x 12	0,15	Oregelbundet ackumulerat lager som troligen utgör ett kolluvie, bestående av mörkt gråbrun till svartbrun sandig silt innehållande mindre mängder småsten och kol samt fynd av slagen flinta. Lagret låg under lager 171.
173:1	Nedgrävning	x		Utgår
174:1	Härd	0,8 x 0,8	0,12	Rund härdrest med jämnt sluttande sidor och rund botten. Fyllningen bestod av svartbrun siltig sand innehållande betydande mängder kol och sot samt enstaka skörbrända stenar.
175:1	Härd	1,1 x 1,1	0,12	Rund härd med konkava sidor och rund botten. Fyllningen bestod av svartbrun sandig silt innehållande betydande mängder kol, sot och skörbränd. Längs härdens botten påträffades en kol-lins.
176:1	Kokgrop	1,25 x 1,3	0,60	Rund kokgrop med konkava sidor och plan botten. Fyllningen bestod av svartbrun siltig sand innehållande betydande mängder kol, sot och skörbränd sten. Kolet och stenen låg i varvat i olika nivåer där det understa lagret utgjordes av ett mycket hårdbränt lager med sten.
177:1	Härd	0,57 x 0,5		Ej undersökt
178:1	Härd	0,67 x 0,55		Ej undersökt
179:1	Nedgrävning	0,9 x 0,73		Ej undersökt
180:1	Härd	0,96 x 0,71		Ej undersökt
181:1	Grop	1 x 0,65	0,20	Rund grop med konkava sidor och rund botten. Fyllningen bestod av mörkbrun sandig silt samt fynd av slagen flinta.
182:1	Härd	1 x 1	0,10	Oval härd med konkava sidor och plan botten. Fyllningen bestod av svartbrun sandig silt innehållande betydande mängder kol, sot och skörbränd sten samt fynd av slagen flinta.

Bilaga 1. Kontexttabell, forts.

Kontextnr	Typ	Storlek (m)	Höjd/djup, max (m)	Beskrivning
183:1	Härd	1,64 x 1,45		Ej undersökt
184:1	Härd	0,9 x 0,7	0,15	Oval härdrest med jämnt sluttande sidor och plan botten. Fyllningen bestod av svartbrun sandig silt innehållande betydande mängder kol och sot.
185:1	Härd	0,6 x 0,6	0,10	Oval härdrest med jämnt sluttande sidor och plan botten. Fyllningen bestod av svartbrun sandig silt innehållande betydande mängder kol och sot samt enstaka skörbrända stenar.
186:1	Härd	0,95 x 0,85	0,13	Oval härd med konkava sidor och plan botten. Fyllningen bestod av svartbrun sandig silt innehållande betydande mängder kol och sot.
187:1	Härd	1,44 x 0,92		Ej undersökt
188:1	Grop	1,55 x 1,2	0,18	Oregelbunden närmast tresidig grop med konkava sidor och rund botten. Fyllningen bestod av mörkbrun sandig silt innehållande mindre mängder kol.
189:1	Nedgrävning	0,83 x 0,75		Ej undersökt
190:1	Härd	0,7 x 0,5	0,20	Rund härd med konkava sidor och rund botten. Fyllningen bestod av svartbrun sandig silt innehållande betydande mängder kol och sot.
191:1	Brunn	2,1 x 2,1	0,70	Rund brunn med trattformiga sidor och plan botten. Brunnen hade fyra fyllningar och var nedgrävd till ett vattenförande sandlagret. Den översta bestod av brungrå mulliknande mat jord 0,3 m tjock innehållande fynd av slagen flinta. Under den fanns en mörkare lins av fet brun kulturjord utan synligt bevarade växtrester 0,1 m tjockt. Under den fann en gulgrå sandlins 0,15 m tjockt och i botten mindre vattenavsatta gråa sandlinser 0,15 m tjocka.
192:1	Vattenhål	1,55 x 1,55	0,38	Runt vattenhål med konkava sidor och plan botten. Vattenhålet innehöll två fyllningar och var nedgrävd till ett vattenförande sandlager. Den övre bestod av brungrå matjordsläk mulljord med stenar ca 0,1x0,1 m till 0,3x0,4 m stora. Stenarna var inte eldpåverkade. Den underliggande fyllningen bestod av gråa sandlinser som avsatts i vatten och sannolikt runnit in från det grundvattenförande Sandlagret.
193:1	Grop	0,4 x 0,4	0,18	Rund grop med vertikala sidor och plan botten. Fyllningen bestod av brungrå matjord.
194:1	Grop	0,4 x 0,4	0,28	Rund grop med vertikala sidor och ojämn botten. Fyllningen bestod av brungrå matjord.
195:1	Brunn	1,8 x 1,8	0,60	Rund brunn med trattformiga sidor och plan botten. Brunnen innehöll två fyllningar och var nedgrävd till ett vattenförande sandlager. Den övre fyllningen bestod av brungrå matjord uppblandat med sand och lite grus ca 0,35 m tjockt innehållande fynd av slagen flinta. Den undre fyllningen bestod av vattenavsatt grå sand. I övergången mellan den övre och undre fyllningen fanns ett antal flata stenar som sannolikt utgjort en brunnsbotten ca 0,3 x 0,4 m till 0,6 x 0,7 m stora.
196:1	Stolphål	x		Utgår
197:1	Härd	0,45 x 0,45	0,20	Rund härd med konkava sidor och rund botten. Fyllningen bestod av svartbrun siltig sand innehållande betydande mängder kol och sot.
198:1	Härd	x		Utgår
199:1	Grop	0,4 x 0,35	0,17	Oval grop med jämnt sluttande sidor och rund botten. Fyllningen bestod av brungrå siltig sand.
200:1	Vattenhål	2,2 x 2,2	0,50	Oregelbundet närmast ovallt vattenhål med konkava sidor och rund botten. Vattenhålet innehöll två fyllningar och var nedgrävt till ett vattenbärande sandlager. Den översta bestod av mulliknande matjord. Den undre fyllningen bestod av sandblandad lera med insler av ren sand. Större delen av undre fyllningen har avsatts under vattenhållets användningstid.
201:1	Stolphål	x		Utgår
202:1	Stolphål	0,34 x 0,3	0,15	Runt stolphål med konkava sidor och rund botten. Fyllningen bestod av gråbrun siltig sand.
203:1	Nedgrävning	2,1 x 1,43		Ej undersökt
204:1	Lager	7,6 x 1,9	0,20	Avlångt tramlager bestående av mörkt brun grå sandig silt innehållande kol samt fynd av slagen flinta och keramik. Påminnde om lager 172.
204:2	Nedgrävning	3,4 x 0,9	0,25	Avlång ränna eller dike med brant sluttande sidor och spetsig botten som var nedgrävt i lager 204:1. Fyllningen utgjordes av varviga vattenavsatta lager bestående av i huvudsak gråbrun sand. Bottenlagren visar att diket stått öppet under en tid och förmodligen varit vattenfyllt.
205:1	Härd	1,16 x 1,13		Ej undersökt
206:1	Grop	1,1 x		Rund grop med konkava sidor och plan botten. Fyllningen bestod av mörkgrå sandig silt innehållande enstaka mindre stenar och kol.
207:1	Härd	x		Utgår
208:1	Stolphål	0,45 x 0,45	0,15	Runt stolphål med konkava sidor och plan botten. Fyllningen bestod av mörkgrå sandig silt innehållande enstaka skörbrända stenar.

Bilaga 1. Kontexttabell, forts.

Kontextnr	Typ	Storlek (m)	Höjd/djup, max (m)	Beskrivning
209:1	Stolphål	0,72 x 0,72	0,32	Runt stolphål med konkava sidor och plan botten. Fyllningen bestod av gråbrun sandig silt innehållande enstaka stenar samt fynd av slagen flinta.
210:1	Stolphål	x		Utgår
211:1	Stolphål	0,7 x 0,7	0,30	Oregelbundet format snedställt stolphål med vertikala sidor och rund botten. Fyllningen bestod av brungrå sandig silt.
212:1	Nedgrävning	1,2 x 2,4	0,20	Oregelbundet format nedgrävning med oregelbundna sidor och ojämn botten. Fyllningen bestod av brungrå sandig silt.
213:1	Nedgrävning	2,8 x 2,3		Ej undersökt
214:1	Nedgrävning	x		Utgår
215:1	Stolphål	0,3 x 0,28		Ej undersökt
216:1	Nedgrävning	2,54 x 1,99		Ej undersökt
217:1	Nedgrävning	1,08 x 1,06		Ej undersökt
218:1	Stolphål	0,36 x 0,36		Ej undersökt
219:1	Stolphål	0,25 x 0,25	0,19	Runt stolphål med vertikala sidor och plan botten. Fyllningen bestod av brungrå sandig silt. Fynd av keramik.
220:1	Härd	0,44 x 0,41		Ej undersökt
221:1	Nedgrävning	1,5 x 0,8		Ej undersökt
222:1	Grop	x		Utgår
223:1	Grop	0,86 x 0,77		Ej undersökt
224:1	Nedgrävning	1,84 x 0,63		Ej undersökt
225:1	Nedgrävning	1,72 x 1,15		Ej undersökt
226:1	Grop	x		Utgår
227:1	Kokgrop	1,6 x 1,4	0,45	Oval kokgrop med konkava sidor och rund botten. Fyllningen bestod av svartbrun sandig silt och mot botten av nedgrävningen fanns en koncentration av skärvig sten samt fynd av slagen flinta.
228:1	Grop	0,6 x 0,6	0,18	Rund grop med vertikala sidor och plan botten. Fyllningen bestod av brungrå sandig silt.
229:1	Brunn	2,4 x 2,4	0,95	Rund brunn med trattformade sidor och plan botten. Brunnen är omgrävd och har två faser vilka båda är nedgrävda till ett vattenbärande sandlager. Den yngre fasen består av en fyllning med brungrå matjord/kultjord uppblandad med sand och en del stenar samt med ett mörkare brunt organiskt lager mot botten innehållande fynd av slagen flinta. Den äldre fasen av brunnen består av tre fyllningar. Överst en blandning av sand, grus och sten förmodligen från grävandet av den nya brunnen. Under detta lager fanns en mörkare brun lins med mycket organiskt material. Mot botten fanns ett lerblandat vattenavsatt lager av grå sand. Det understa lagret i brunnen ¹⁴ C-daterades till 490–260 f.Kr.
230:1	Härd	0,84 x 0,74		Ej undersökt
231:1	Nedgrävning	x		Utgår
232:1	Grop	1,63 x 1,61		Ej undersökt
233:1	Stolphål	0,5 x 0,5	0,18	Runt stolphål med konkava sidor och rund botten. Fyllningen bestod av mörkbrun sandig silt, innehållande kol och bränd lera.
234:1	Stolphål	0,5 x 0,4	0,17	Runt stolphål med konkava sidor och rund botten. Fyllningen bestod av mörkbrun sandig silt, innehållande av kol och enstaka större stenar samt fynd av slagen flinta.
235:1	Stolphål	0,28 x 0,27		Ej undersökt
236:1	Stolphål	x		Utgår
237:1	Grop	0,85 x 0,71		Ej undersökt
238:1	Stolphål	x		Utgår
239:1	Härd	x		Utgår
240:1	Härd	x		Utgår
241:1	Stolphål	0,42 x 0,42	0,40	Runt stolphål med oregelbundet sluttande sidor och plan botten. Fyllningen bestod av brungrå sandig silt och innehöll trärester från stolpen vilket tyder på en yngre datering.
242:1	Stolphål	0,15 x 0,15	0,14	Runt stolphål med konkava sidor och rund botten. Fyllningen bestod av brungrå sandig silt innehållande enstaka förekomster av kol samt fynd av slagen flinta.

Bilaga 1. Kontexttabell, forts.

Kontextnr	Typ	Storlek (m)	Höjd/djup, max (m)	Beskrivning
243:1	Härd	x		Utgår
244:1	Nedgrävning	x		Utgår
245:1	Stolphål	x		Utgår
246:1	Stolphål	0,41 x 0,39		Ej undersökt
247:1	Stolphål	x		Utgår
248:1	Stolphål	x		Utgår
249:1	Grop	0,55 x 0,55	0,10	Rund grop med jämnt sluttande sidor och rund botten. Fyllningen bestod av brungrå sandig silt.
250:1	Nedgrävning	1,1 x 0,59		Ej undersökt
251:1	Nedgrävning	1,5 x 1,15		Ej undersökt
252:1	Stolphål	0,4 x 0,3	0,12	Runt stolphål med konkava sidor och plan botten. Fyllningen bestod av brungrå siltig sand.
253:1	Härd	1,8 x 0,7	0,40	Avlång härd med konkava sidor och plan botten. Fyllningen bestod av svartbrun siltig sand innehållande stora mängder kol och sot. Härden hade grävts om flera gånger under dess användningstid.
254:1	Nedgrävning	x		Utgår
255:1	Stolphål	0,7 x 0,5	0,25	Ovalt stolphål med konvexa sidor och plan botten. Fyllning bestod av mörkgrå sandig silt och innehöll bränd sand och slagen flinta.
256:1	Grop	1,8 x 1,5	0,45	Oval grop med konkava sidor och ojämn botten. Fyllning bestod av mörkbrun sandig silt innehållande betydande mängder större stenar.
257:1	Nedgrävning	0,6 x 0,4	0,21	Oval nedgrävning med konkava sidor och rund botten. Fyllning bestod av humös sandig silt.
258:1	Nedgrävning	1,6 x 1,1	0,30	Oregelbundet rundad nedgrävning med konkava sidor och plan botten. Fyllningen bestod av mörkt brungrå siltig sand innehållande stora mängder kol.
259:1	Härd	0,67 x 0,58		Ej undersökt
260:1	Nedgrävning	x		Utgår
261:1	Nedgrävning	x		Utgår
262:1	Nedgrävning	x		Utgår
263:1	Nedgrävning	x		Utgår
264:1	Nedgrävning	2,36 x 0,76		Ej undersökt
265:1	Stolphål	0,58 x 0,38		Ej undersökt
266:1	Stolphål	x		Utgår
267:1	Nedgrävning	x		Utgår
268:1	Nedgrävning	x		Utgår
269:1	Grop	4 x 3	0,65	Oregelbundet rundad grop med oregelbundna sidor och ojämn botten. Fyllningen bestod av brungrå siltig sand samt fynd av slagen flinta. Gropen har troligen utgjort en täktgrop och då troligen för lera.
270:1	Nedgrävning	x		Utgår
271:1	Lager	3,5 x 2,7		Ej undersökt. Fynd av slagen flinta i ytan.
272:1	Nedgrävning	1,58 x 0,8		Ej undersökt
273:1	Stolphål	0,41 x 0,3		Ej undersökt
274:1	Stolphål	x		Utgår
275:1	Stolphål	x		Utgår
276:1	Nedgrävning	0,71 x 0,65		Ej undersökt
277:1	Stolphål	x		Utgår
278:1	Nedgrävning	0,88 x 0,51		Ej undersökt
279:1	Nedgrävning	x		Utgår. Fynd av slagen flinta.
280:1	Stolphål	x		Utgår
281:1	Grop	0,28 x 0,28	0,09	Rund grop med vertikala sidor och plan botten. Fyllningen bestod av brungrå sandig silt innehållande trärester.

Bilaga 1. Kontexttabell, forts.

Kontextnr	Typ	Storlek (m)	Höjd/djup, max (m)	Beskrivning
282:1	Stolphål	0,27 x 0,27	0,15	Runt stolphål med vertikala sidor och plan botten. Fyllningen bestod av brungrå sandig silt.
283:1	Grop	0,5 x 0,4	0,18	Oval grop med jämnt sluttande sidor och rund botten. Fyllningen bestod av brungrå siltig sand.
284:1	Stolphål	x		Utgår
285:1	Stolphål	x		Utgår
286:1	Nedgrävning	2,4 x 1,1	0,40	Avlång nedgrävning med trappstegsformade sidor och plan botten. Fyllningen bestod av mörkbrun sandig silt innehållande fynd av slagen flinta.
287:1	Härd	1 x 1	0,20	Rund härd med konkava sidor och plan botten. Fyllningen bestod av svartbrun sandig silt innehållande skörbränd sten i toppen och en lins av kol och sot mot botten.
288:1	Nedgrävning	1,76 x 0,83		Ej undersökt
289:1	Nedgrävning	1,66 x 0,84		Ej undersökt
290:1	Grop	1,76 x 0,85	0,25	Oregelbunden närmast oval grop med konkava sidor och rund botten. Fyllningen bestod av brungrå siltig sand.
291:1	Ränna	2,47 x 0,85	0,26	Oregelbunden avlång ränna med jämnt till kraftigt sluttande sidor och ojämn botten. Fyllningen bestod av mörkt gråbrun siltig sand innehållande små mängder skörbränd sten. Angående funktionen skulle det kunna röra sig om någon form av täkt men detta kunde inte fastställas.
292:1	Grop	1,3 x 1,1	0,15	Oregelbunden grop med oregelbundet sluttande sidor och ojämn botten. Fyllningen bestod av brungrå sandig silt.
293:1	Dike	1,6 x 0,6	0,12	Avlångt dike alternativt ränna med oregelbundna sidor och ojämn botten. Fyllningen bestod av brungrå sandig silt.
294:1	Stolphål	0,35 x 0,27		Ej undersökt
295:1	Stolphål	x		Utgår
296:1	Stolphål	0,3 x 0,25	0,22	Ovalt stolphål med konkava sidor och rund botten. Fyllningen bestod av mörkt brungrå sandig silt innehållande kol.
297:1	Dike	1,4 x 0,7	0,22	Avlångt dike alternativt ränna med jämnt sluttande sidor och rund botten. Fyllningen bestod av brungrå sandig silt innehållande kol och skörbränd sten.
298:1	Nedgrävning	1,74 x 0,71		Ej undersökt
299:1	Grop	0,8 x 0,8	0,15	Oval grop med jämnt sluttande sidor och plan botten. Fyllningen bestod av brungrå sandig silt.
300:1	Grop	1,3 x 0,7	0,20	Oregelbunden närmast oval grop med jämnt sluttande sidor och plan botten. Fyllningen bestod av brungrå sandig silt.
301:1	Grop	1,3 x 0,75	0,20	Oregelbunden närmast oval grop med jämnt sluttande sidor och spetsig botten. Fyllningen bestod av brungrå sandig silt.
302:1	Stolphål	x		Utgår
303:1	Stolphål	x		Utgår
304:1	Stolphål	x		Utgår
305:1	Stolphål	0,3 x 0,3	0,35	Runt stolphål med vertikala sidor och plan botten. Fyllningen bestod av brungrå sandig silt.
306:1	Grop	x		Utgår
307:1	Stolphål	0,27 x 0,27	0,35	Runt stolphål med oregelbundna sidor och rund botten. Fyllningen bestod av gråbrun sandig silt innehållande sten som kan ha utgjort en skoning.
308:1	Stolphål	x		Utgår
309:1	Nedgrävning	1,65 x 1,05		Ej undersökt
310:1	Nedgrävning	1,44 x 0,79		Ej undersökt. Fynd av slagen flinta i ytan.
311:1	Nedgrävning	x		Utgår
312:1	Stolphål	0,6 x 0,49		Ej undersökt
313:1	Stolphål	0,4 x 0,37		Ej undersökt
314:1	Nedgrävning	x		Utgår
315:1	Stolphål	x		Utgår
316:1	Nedgrävning	x		Utgår
317:1	Nedgrävning	x		Utgår

Bilaga 1. Kontexttabell, forts.

Kontextnr	Typ	Storlek (m)	Höjd/djup, max (m)	Beskrivning
318:1	Nedgrävning	1,27 x 0,72		Ej undersökt
319:1	Stolphål	x		Utgår
320:1	Nedgrävning	x		Utgår
321:1	Nedgrävning	x		Utgår
322:1	Nedgrävning	x		Utgår
323:1	Ränna	2,83 x 0,74	0,20	Avlång ränna med konkava sidor och ojämn botten. Fyllningen bestod av mörkt gråbrun siltig sand innehållande fynd av slagen flinta.
324:1	Stolphål	0,5 x 0,35	0,27	Ovalt stolphål eller grop med vertikala sidor och plan botten. Fyllningen bestod av brungrå siltig sand samt en större sten.
325:1	Ränna	1,92 x 0,89	0,30	Möjlig avlång ränna med konkava sidor och ojämn botten. Fyllningen bestod av mörkt gråbrun siltig sand.
326:1	Grop	0,9 x 0,9	0,50	Rund grop med vertikala sidor och plan botten. Fyllningen bestod av brungrå sandig silt.
327:1	Grop	0,14 x 0,14	0,06	Rund grop med jämnt sluttande sidor och rund botten. Fyllningen bestod av brungrå sandig silt.
328:1	Stolphål	x		Utgår
329:1	Stolphål	x		Utgår
330:1	Stolphål	x		Utgår
331:1	Stolphål	x		Utgår
332:1	Nedgrävning – grophus	3,95 x 2,89	0,50	Oregelbunden närmast fyrsidig grophusliknande nedgrävning med vertikala sidor och plan botten. I det sydöstra hörnet av nedgrävningen påträffades en rund fördjupning med en diameter på 1,1 m, konkava sidor och plan botten. Marken under fördjupningen var värmepåverkad och det är troligt att det eldats i den. Fyllningen i hela nedgrävningen bestod av mörkt brungrå sandig silt innehållande, stora mängder kol, 0,1 m–0,4 m stora skärviga eller skörbrända stenar samt fynd av slagen flinta och keramik. Fyllningen innehöll även stora mängder pors vilket talar för att nedgrävningen använts för ölbrygning. Nedgrävningen ¹⁴ C-daterades till 580–670 e.Kr.
333:1	Stolphål	x		Utgår
334:1	Stolphål	x		Utgår
335:1	Stolphål	x		Utgår
336:1	Stolphål	x		Utgår
337:1	Stolphål	0,19 x 0,1		Ej undersökt
338:1	Dike	1,7 x 0,75	0,20	Avlångt dike med jämnt sluttande sidor och rund botten. Fyllningen bestod av brungrå sandig silt.
339:1	Dike	2,5 x 0,4	0,13	Avlångt dike med jämnt sluttande sidor och rund botten. Fyllningen bestod av brungrå sandig silt.
340:1	Störhål	0,1 x 0,1	0,11	Störhål med vertikala sidor och spetsig botten. Fyllningen bestod av brungrå sandig silt.
341:1	Nedgrävning	1,74 x 0,91		Ej undersökt
342:1	Nedgrävning	x		Utgår
343:1	Stolphål	x		Utgår
344:1	Härd	0,98 x 0,94	0,10	Rund härdbotten med konkava sidor och plan botten. Fyllningen bestod av svartbrun siltig sand innehållande betydande mängder kol och sot.
345:1	Grop	0,89 x 0,68	0,19	Rundoval grop med jämnt sluttande sidor och rund botten. Fyllningen bestod av brungrå siltig sand.
346:1	Lager	13,47 x 8,18	0,10	Oregelbundet lager som troligen är vattenavsatt bestående av grå sand. Lagret låg under lager 172.
347:1	Stolphål	x		Utgår
348:1	Kokgrop	1,07 x 0,99	0,40	Rund kokgrop med konkava sidor och rund botten. Fyllningen bestod av svartbrun siltig sand innehållande stora mängder kraftigt skörbränd sten samt betydande mängder kol och sot. Den skörbrända stenen, kolet och sotet fanns i hela anläggningen men var mer koncentrerat till de undre delarna.
349:1	Ränna	2,02 x 0,84	0,31	Avlång alternativt u-formad ränna med konkava sidor och plan botten. Fyllningen bestod av brungrå siltig sand. Rännan skulle kunna vara en rest efter en u-formad ränna tillsammans med ränna 349:2. Rännan ¹⁴ C-daterades till 350–50 f.Kr.

Bilaga 1. Kontexttabell, forts.

Kontextnr	Typ	Storlek (m)	Höjd/djup, max (m)	Beskrivning
349:2	Ränna	2,36 x 2,02		Avlång ränna eller en större djurgång med konkava sidor och rund botten. Fyllningen bestod av brungrå siltig sand. Rännan skulle kunna vara en rest efter en u-formad ränna tillsammans med ränna 349:1.
350:1	Stolphål	x		Utgår
351:1	Stolphål	x		Utgår
352:1	Stolphål	x		Utgår
353:1	Nedgrävning	1,16 x 0,82		Ej undersökt
354:1	Nedgrävning	2,14 x 1,9		Ej undersökt
355:1	Stolphål	x		Utgår
356:1	Nedgrävning	2,3 x 1,36		Ej undersökt
357:1	Härd	x		Utgår
358:1	Grop	1,3 x 1,3	0,31	Närmast rund grop med jämnt sluttande sidor och rund botten. Fyllningen bestod av gråbrun siltig sand innehållande enstaka små stenar.
359:1	Grop	2,1 x 1,78	0,29	Rundoval grop med konkava sidor och plan botten. Fyllningen bestod av gråbrun siltig sand innehållande enstaka små stenar. Gropen verkar ha stått öppen då mikrohorisonter av ljus sand kunder observeras i sektionen.
360:1	Nedgrävning	x		Utgår
361:1	Nedgrävning	x		Utgår
362:1	Stolphål	x		Utgår
363:1	Nedgrävning	x		Utgår
364:1	Grop	1,65 x 1,25	0,17	Oregelbunden närmast rund grop med konkava sidor och plan botten. Fyllningen bestod av gråbrun siltig sand innehållande mindre förekomster av sten.
365:1	Stolphål	x		Utgår
366:1	Ränna	2,42 x 1,39	0,27	Avlång nedgrävning som utgör en ränna eller en grop med jämnt sluttande sidor och rundad botten. Fyllningen bestod av brungrå siltig sand innehållande mindre mängder sten.
367:1	Stolphål	0,5 x 0,42	0,18	Runt stolphål med konkava sidor och spetsig botten. Fyllningen bestod av brungrå siltig sand.
368:1	Stolphål	0,6 x 0,54	0,24	Runt stolphål med konkava sidor och rund botten. Fyllningen bestod av brungrå siltig sand.
369:1	Stolphål	0,51 x 0,48	0,26	Runt stolphål med konkava sidor och rund botten. Fyllningen bestod av brungrå siltig sand.
370:1	Stolphål	0,5 x 0,43	0,18	Rundovalt stolphål med konkava sidor och rund botten. Fyllningen bestod av brungrå siltig sand.
371:1	Nedgrävning	x		Utgår
372:1	Stolphål	x		Utgår
373:1	Stolphål	x		Utgår
374:1	Stolphål	x		Utgår
375:1	Dike	0,45 x 0,28	0,12	Möjligt dike med konkava sidor och rund botten. Fyllningen bestod av brungrå sandig silt. Diket hör troligen samman med 375, 376, 377 och 379.
376:1	Dike	0,41 x 0,37	0,10	Möjligt dike med konkava sidor och rund botten. Fyllningen bestod av brungrå sandig silt. Diket hör troligen samman med 375, 376, 377 och 379.
377:1	Dike	1,2 x 0,37	0,12	Möjligt dike med konkava sidor och rund botten. Fyllningen bestod av brungrå sandig silt. Diket hör troligen samman med 375, 376, 377 och 379.
378:1	Nedgrävning	x		Utgår
379:1	Dike	1,83 x 0,47	0,30	Möjligt dike med konkava sidor och rund botten. Fyllningen bestod av brungrå sandig silt. Diket hör troligen samman med 375, 376, 377 och 379.
380:1	Stolphål	x		Utgår
381:1	Stolphål	x		Utgår
382:1	Stolphål	0,25 x 0,24		Ej undersökt
383:1	Stolphål	x		Utgår
384:1	Nedgrävning	x		Utgår
385:1	Nedgrävning	x		Utgår

Bilaga 1. Kontexttabell, forts.

Kontextnr	Typ	Storlek (m)	Höjd/djup, max (m)	Beskrivning
386:1	Ränna	2,15 x 0,98	0,14	Möjlig ränna med jämnt sluttande sidor och rundad botten. Fyllningen bestod av gråbrun siltig sand.
387:1	Stolphål	0,63 x 0,49	0,24	Runt stolphål med vertikala sidor och rund botten. Fyllningen bestod av brungrå siltig sand innehållande enstaka mindre stenar.
388:1	Stolphål	x		Utgår
389:1	Stolphål	x		Utgår
390:1	Stolphål	0,55 x 0,49	0,22	Runt stolphål med vertikala sidor och rund botten. Fyllningen bestod av gråbrun siltig sand innehållande fynd av flinta.
391:1	Nedgrävning	x		Utgår
392:1	Ränna	1,95 x 0,54	0,23	Ränna med konkava sidor och rundad botten. Fyllningen bestod av mörkt gråbrun siltig sand innehållande mindre mängder småsten och kol.
393:1	Dike	2,2 x 1,2	0,30	Avlångt dike med oregelbundna sidor och plan botten. Diket hade flera fyllningar. I toppen finns en nyngre nedgrävning 0,16 m djup mullik matjord och gott om oförkolnade trärester. Omring och under denna nedgrävning fanns sandblandad matjord och under denna djurgångar med sand. I botten ett antal tunna organiska linser avsatta i ett öppet dike.
394:1	Härd	0,91 x 0,88		Ej undersökt
395:1	Härd	x		Utgår
396:1	Härd	x		Utgår
397:1	Härd	0,8 x 0,8	0,14	Rund härd med konkava sidor och rund botten. Fyllningen bestod av svartbrun sandig silt innehållande stora mängder kol, sot samt enstaka skörbrända stenar.
398:1	Härd	x		Utgår
399:1	Härd	0,7 x 0,7	0,05	Svårt skadad rund härd med konkava sidor och rund botten. Fyllningen bestod av svartbrun sandig silt innehållande stora mängder kol, sot samt enstaka skörbrända stenar.
400:1	Grop	0,7 x 0,4	0,15	Oval grop med konkava sidor och rund botten. Fyllningen bestod av mörkt gråbrun sandig silt.
401:1	Nedgrävning	x		Utgår
402:1	Stolphål	x		Utgår
403:1	Stolphål	x		Utgår
404:1	Stolphål	x		Utgår
405:1	Stolphål	x		Utgår
406:1	Nedgrävning	2,42 x 1,12		Ej undersökt
407:1	Nedgrävning	1,46 x 1,22		Ej undersökt
408:1	Nedgrävning	0,75 x 0,65	0,25	Rund nedgrävning med konkava sidor och ojämn botten. Fyllningen bestod av brungrå sandig silt.
409:1	Stolphål	x		Utgår
410:1	Stolphål	0,35 x 0,35	0,03	Möjligt stolphålsbotten med oregelbundna sidor och spetsig botten. Fyllningen bestod av brungrå sandig silt.
411:1	Stolphål	0,36 x 0,31		Ej undersökt
412:1	Stolphål	x		Utgår
413:1	Stolphål	0,35 x 0,35	0,21	Runt stolphål med vertikala sidor och plan botten. Fyllningen bestod av brungrå sandig silt.
414:1	Stolphål	x		Utgår
415:1	Grop	1,2 x 1,2	0,30	Rund grop med jämnt sluttande sidor och rund botten. Fyllningen bestod av mörkt brungrå siltig sand innehållande kol. Gropen påminde om den närliggande gropen 417 och de båda verkar omgrävda vid flera tillfällen.
416:1	Kokgrop	0,7 x 0,6	0,36	Oval kokgrop med jämnt sluttande sidor och rund botten. Fyllningen bestod av mörkt brungrå siltig sand innehållande flera horisonter av kol, sot och skörbränd sten.
417:1	Grop	1,34 x 1,34	0,53	Rund grop med jämnt sluttande sidor och rund botten. Fyllningen bestod av mörkt brungrå siltig sand innehållande kol och skörbränd sten. Gropen påminde om den närliggande gropen 415 och de båda verkar omgrävda vid flera tillfällen.
418:1	Härd	1,45 x 1,2	0,10	Oval härd med oregelbundna sidor och plan botten. Fyllningen bestod av svartbrun sandig silt innehållande stora mängder kol, sot och skörbränd samt skärvig sten.

Bilaga 1. Kontexttabell, forts.

Kontextnr	Typ	Storlek (m)	Höjd/djup, max (m)	Beskrivning
419:1	Grop	1,1 x 1,1	0,07	Rund grop med jämnt sluttande sidor och plan botten. Fyllningen bestod av brungrå sandig silt.
420:1	Härd	1,2 x 1,2	0,10	Oval härd med oregelbundna sidor och plan botten. Fyllningen bestod av svartbrun sandig silt innehållande stora mängder kol, sot och skörbränd sten.
421:1	Nedgrävning	0,53 x 0,49		Ej undersökt
422:1	Stolphål	0,2 x 0,2	0,11	Litet runt stolphål med vertikala sidor och spetsig botten. Fyllningen bestod av brungrå sandig silt.
423:1	Stolphål	0,25 x 0,25	0,18	Runt stenskott stolphål med oregelbundna sidor och plan botten. Fyllningen bestod av brungrå sandig silt.
424:1	Störhål	0,13 x 0,13		Ej undersökt
425:1	Störhål	x		Utgår
426:1	Stolphål	0,28 x 0,2		Fyrsidigt stolphål med vertikal lutning och plan botten. Fyllningen bestod av brungrå sandig silt.
427:1	Stolphål	0,59 x 0,53	0,20	Runt stenskott stolphål med oregelbundna sidor och plan botten. Fyllningen bestod av brungrå sandig silt.
428:1	Stolphål	x		Utgår
429:1	Stolphål	x		Utgår
430:1	Stolphål	x		Utgår
431:1	Stolphål	0,17 x 0,17	0,07	Runt stolphål med oregelbundna sidor och ojämn botten. Fyllningen bestod av gråbrun sandig silt.
432:1	Grop	0,22 x 0,22	0,14	Rund grop med jämnt sluttande sidor och rund botten. Fyllningen bestod av brungrå sandig silt.
433:1	Stolphål	x		Utgår
434:1	Grop	0,6 x 0,6	0,15	Rund grop med oregelbundna sidor och ojämn botten. Fyllningen bestod av brungrå siltig sand.
435:1	Stolphål	x		Utgår
436:1	Stolphål	x		Utgår
437:1	Härd	0,8 x 0,8	0,03	Rund härdbotten med oregelbundna sidor och ojämn botten. Fyllningen bestod av svartbrun sandig silt innehållande stora mängder kol och sot.
438:1	Nedgrävning	1,8 x 1,72		Ej undersökt
439:1	Grop	1,3 x 1,1	0,05	Oregelbundet rundad grop med oregelbundna sidor och ojämn botten. Fyllningen bestod av brungrå siltig sand.
440:1	Nedgrävning	0,87 x 0,74		Ej undersökt
441:1	Brunn	3,4 x 3,1	1,20	Oregelbundet rundad brunn med trattformiga sidor och plan botten. Brunnen hade fyra fyllningar och var nedgrävd till ett vattenbärande sandlager. Den översta fyllningen bestod av brungrå mulliknande matjord samt ett antal större stenar samt fynd av keramik. Under den översta fyllningen fanns ett sandlager som förmodligen rasat in vid igenfyllningen. Där under låg ett ej ytäckande brungrått organiskt lager, förmodligen en rest av nerrasad markyta. Bottenlagret utgjordes av ettgrått sanflager uppblandat med organiskt material och i botten var lagret tydligt vattenavsatt. I detta lager fanns rester av ett brunnskar förmodligen i flätverk. Sanden ovanpå de vattenavsatta lagren har sannolikt kalvat in från sidorna när flätverket börjat ge vika. Flätverket i det understa lagret i brunnen ¹⁴ C-daterades till 1520–1930 e.Kr.
442:1	Lager	4,77 x 2,14	0,20	Tramplager bestående av mörkt gråbrunt sandig silt. Lagret utgjorde även den övre fyllningen vattenhål 442:1 och påminde om lager 172.
442:2	Vattenhål	5 x 2,4	0,50	Runt vattenhål med vertikala sidor och plan botten. Vattenhålet innehöll två fyllningar och var nedgrävd till ett vattenförande sandlager. Den övre fyllningen utgjordes av ett mörkt gråbrunt tramplager motsvarande lager 172 och bestod av sandig silt. Det undre lagret i vattenhålet bestod av sandblandad brungrå kulturjord/ matjord och i botten låg även några ensta mindre stenar.
443:1	Lager	7,66 x 6,83		Ej undersökt
444:1	Brunn	3,1 x 3,1	1,80	Rund brunn med trattformiga sidor och plan botten. Brunnen hade fyra fyllningar och var nedgrävd till ett vattenbärande sandlager. Den översta fyllningen består av brungrå mullik mat jord ca 0,2 tjock innehållande fynd av slagen flinta. Under den fanns ett 0,5 m tjockt lager av gråbrun sandblandad jord med flera sandlinser. Sandlinserna visar att igenfyllningen tag viss tid eller att olika material har använts vid igenfyllningen. I botten fanns vattenavsatta lager i form av en organisk lins och under den grå sand. Det understa lagret i brunnen ¹⁴ C-daterades till 490–260 f.Kr.

Bilaga 1. Kontexttabell, forts.

Kontextnr	Typ	Storlek (m)	Höjd/djup, max (m)	Beskrivning
445:1	Grop	1,03 x 0,64	0,45	Oval grop med vertikala sidor och rund botten. Fyllningen bestod av gråbrun siltig sand. Undersökt till hälften. Gropen låg i direkt anslutning till hårbotten 344 men det kunde inte fastställas om de två anläggningarna hade något med varandra att göra.
446:1	Ränna	1,66 x 0,59	0,11	Avlång ränna med jämnt sluttande sidor och rundad botten. Fyllningen bestod av gråbrun siltig sand innehållande enstaka små stenar samt flinta.
447:1	Ränna	3,53 x 1,14	0,32	Avlång ränna med konkav sida i väst och jämnt sluttande sida i väst. Fyllningen bestod av mörkt gråbrun siltig sand.
448:1	Grop	2,13 x 1,38	0,24	Ovalgrop med konkava sidor och rund. Fyllningen bestod av brungrå siltig sand vilken var mörkare mot nedgrävningens sidor.
449:1	Brunn	2,4 x 1,5	0,70	Rund brunn eller vattenhål med trattformiga sidor och plan botten. Brunnen hade tre fyllningar och var nedgrävd till ett vattenbärande lerlager. Den översta fyllningen bestod av brungrå mullik matjord med keramik och flinta. Under den gråbrun lerblandad sand och i botten flera organiska linser tillsammans med grå lerblandad sand. I brunnens norra del skars den av ett täckdike med ett tegelrör. Det understa lagret i brunnen ¹⁴ C-daterades till 540–380 f.Kr.
450:1	Brunn	0,3 x 0,3	0,65	Oregelbundet rundad brunn eller vattenhål med trattformiga sidor och plan botten. Brunnen hade fyra fyllningar och var nedgrävd till ett vattenbärande lerlager. Den översta fyllningen bestod av brungrå mullik sandblandad matjord innehållande fynd av keramik, under den en grå lerslin och därunder brungrå sandblandad jord med litet organiskt innehåll och i botten gråa vattenavsatta sandlinser. Genom brunnens centrala del skars den av ett täckdike med ett tegelrör.
451:1	Brunn	3,04 x 2,63		Ej undersökt
452:1	Brunn	3,42 x 2,29		Ej undersökt
453:1	Stolphål	0,44 x 0,44		Ej undersökt

BILAGA 2. FYNDTABELL

Fyndnr	Kategori	Material	Typ	Antal	Beskrivning	Vikt	Kontexttyp	Kasserad
1:1000:1	Sten	Flinta	Avslag	2		15	Ploglager	
1:1002:1	Sten	Flinta	Avslag	1		8	Ploglager	
1:1003:1	Sten	Flinta	Avslag	1		13	Ploglager	
1:1004:1	Sten	Flinta	Avslag	1	Senon	8	Ploglager	
1:1004:2	Lera	Lera	Kritpipa	1	Skaft, frag.	5,2	Ploglager	X
1:1005:1	Sten	Flinta	Spån	1	Fragment, distal del, senon	2	Ploglager	
1:1006:1	Sten	Flinta	Avslag	1	Bränt	1	Ploglager	
1:1007:1	Sten	Flinta	Avslag	1		15	Ploglager	
1:1008:1	Sten	Flinta	Avslag	1		24	Ploglager	
1:1010:1	Sten	Flinta	Avslag	1	Bränt	12	Ploglager	
1:1011:1	Sten	Flinta	Avslag	1		0,5	Ploglager	
1:1012:1	Sten	Flinta	Avslag	1		1	Ploglager	
1:1265:1	Sten	Flinta	Avslag	3	Senon	5	Ploglager	
1:1265:2	Sten	Flinta	Avslag	1	Bränt	11	Ploglager	
1:1265:3	Sten	Fossil	Fossil	1		4,7	Ploglager	X
1:1266:1	Sten	Flinta	Avslag	1		4	Ploglager	
1:1269:1	Sten	Flinta	Övrig kärna	1		19	Ploglager	
1:1271:1	Sten	Flinta	Avslag	1		7	Ploglager	
1:1272:1	Sten	Flinta	Avslag	1		24	Ploglager	
1:1274:1	Sten	Flinta	Avslag	1		3	Ploglager	
1:1276:1	Sten	Flinta	Avslag	1	Västkuftflinta	25	Ploglager	
1:1277:1	Sten	Flinta	Knacksten	1	Bergart	143	Ploglager	
1:1278:1	Sten	Flinta	Flintknota med bearbetning	1		21	Ploglager	X
1:1279:1	Sten	Flinta	Avslag	1		3	Ploglager	
1:1280:1	Sten	Flinta	Avslag	1		9	Ploglager	
1:1281:1	Sten	Flinta	Avslag	1		2	Ploglager	
1:1537:1	Sten	Flinta	Avslag	2		20	Ploglager	
1:1538:1	Sten	Flinta	Avslag	1	Senon	2	Ploglager	
1:1538:2	Sten	Flinta	Övrig kärna	1		45	Ploglager	
1:1538:3	Sten	Flinta	Flintknota med bearbetning	1		55	Ploglager	X
1:1541:1	Sten	Flinta	Avslag	1		5	Ploglager	
1:1542:1	Sten	Flinta	Avslag	2		13	Ploglager	
1:1543:1	Sten	Flinta	Avslag	2		2	Ploglager	
1:1545:1	Sten	Flinta	Avslag, retusch	1		7	Ploglager	
1:2361:1	Sten	Flinta	Avslag	1		3	Ploglager	
1:2361:2	Sten	Flinta	Skrapa (avslag)	1		8	Ploglager	
1:2373:1	Sten	Flinta	Avslag	2	1 Västkuftflinta	38	Ploglager	
1:2374:1	Sten	Flinta	Eldgörningsflinta	1		20	Ploglager	
1:2375:1	Sten	Flinta	Avslag	1		29	Ploglager	
1:2376:1	Sten	Flinta	Avslag	1	Senon	2	Ploglager	
1:2377:1	Sten	Flinta	Avslag	1		26	Ploglager	
1:2378:1	Sten	Flinta	Avslag	3		38	Ploglager	
1:2380:1	Sten	Flinta	Avslag, retusch	1	Senon	6	Ploglager	
1:2380:2	Sten	Flinta	Avslag	1		4	Ploglager	

*Fyndnumret består av tre delar (X:X:X), varav det första är numret på den kontext som fyndet tillhör. Det andra numret är det löpnummer som fyndet tilldelas vid inmätningen i fält och det tredje är det nummer som fyndet får vid fyndregistrering i vår databas SiteWorks. Dessa tre bildar tillsammans föremålets unika fyndnummer.

Bilaga 2. Fyndtabell, forts.

Fyndnr	Kategori	Material	Typ	Antal	Beskrivning	Vikt	Kontexttyp	Kasserad
1:2383:1	Sten	Flinta	Avslag	1		1	Ploglager	
1:2383:2	Sten	Flinta	Flintbit	1	Bränt	6	Ploglager	
1:2384:1	Sten	Flinta	Avslag	2		6	Ploglager	
1:2385:1	Sten	Flinta	Avslag	1		37	Ploglager	
1:2385:2	Sten	Flinta	Övrig kärna	1	Senon	61	Ploglager	
1:2386:1	Sten	Flinta	Avslag	1		20	Ploglager	
1:2387:1	Sten	Flinta	Avslag	1		8	Ploglager	
1:2388:1	Sten	Flinta	Avslag	1		33	Ploglager	
1:2389:1	Sten	Flinta	Avslag	1		14	Ploglager	
1:2499:1	Sten	Flinta	Avslag	5		28	Ploglager	
1:2748:1	Sten	Flinta	Avslag	1		10	Ploglager	
1:2965:1	Sten	Flinta	Avslag	1		35	Ploglager	
1:2983:1	Sten	Flinta	Avslag	1		18	Ploglager	
1:2983:2	Sten	Flinta	Avslag	1		15	Ploglager	
1:2984:1	Sten	Flinta	Avslag	1		16	Ploglager	
1:2985:1	Sten	Flinta	Avslag	2		52	Ploglager	
1:3157:1	Sten	Flinta	Avslag	1		12	Ploglager	
1:3361:1	Sten	Flinta	Avslag	1		5	Ploglager	
1:3361:2	Sten	Flinta	Övrig flinta	1	Bränt	1	Ploglager	
1:4494:1	Sten	Flinta	Avslag	2		19	Ploglager	
1:4495:1	Sten	Flinta	Avslag	1		8	Ploglager	
1:4496:1	Sten	Flinta	Avslag	1		12	Ploglager	
1:4497:1	Sten	Flinta	Avslag	1	Bränt	1	Ploglager	
1:4498:1	Sten	Flinta	Avslag	1		5	Ploglager	
1:4500:1	Sten	Flinta	Avslag	2		10	Ploglager	
1:4502:1	Sten	Flinta	Avslag	1	Senon	4	Ploglager	
1:4503:1	Sten	Flinta	Avslag, retusch, spets	1	Senon	4	Ploglager	
1:4504:1	Sten	Flinta	Avslag	1	Senon	3	Ploglager	
1:4505:1	Sten	Flinta	Avslag	1		1	Ploglager	
1:4506:1	Sten	Flinta	Avslag	1		16	Ploglager	
1:4507:1	Sten	Flinta	Flinta, möjligt råmaterial	5	Västkustflinta	1816	Ploglager	X
1:4508:1	Sten	Flinta	Avslag	1		314	Ploglager	
1:4511:1	Sten	Flinta	Avslag	5		96	Ploglager	
1:4512:1	Sten	Flinta	Avslag	2		28	Ploglager	
1:4513:1	Sten	Flinta	Avslag	1		8	Ploglager	
1:4515:1	Sten	Flinta	Avslag	2		10	Ploglager	
1:4518:1	Sten	Flinta	Avslag	3	Bränt	15	Ploglager	
1:4519:1	Sten	Flinta	Avslag	1		20	Ploglager	
1:4520:1	Sten	Flinta	Flinta, möjligt råmaterial	1	Västkustflinta	458	Ploglager	X
1:4521:1	Sten	Flinta	Tångespets, förarbete	1	Tryckretush	6	Ploglager	
1:4523:1	Sten	Flinta	Flinta, möjligt råmaterial	1		612	Ploglager	X
1:4525:1	Sten	Flinta	Flinta, möjligt råmaterial		Västkustflinta	1980	Ploglager	X
1:4526:1	Sten	Flinta	Flinta, möjligt råmaterial		Västkustflinta	293	Ploglager	X
1:4528:1	Sten	Flinta	Avslag	2		13	Ploglager	
2:2493:1	Sten	Flinta	Avslag	8		11	Undergrund	
2:2493:2	Sten	Flinta	Spån	1		4	Undergrund	

Bilaga 2. Fyndtabell, forts.

Fyndnr	Kategori	Material	Typ	Antal	Beskrivning	Vikt	Kontexttyp	Kasserad
2:2493:3	Sten	Flinta	Avslag	1	Bränt	0,5	Undergrund	
2:2494:1	Sten	Flinta	Avslag	2		3	Undergrund	
2:2494:2	Sten	Flinta	Övrig kärna	1		59	Undergrund	
2:2496:1	Sten	Flinta	Avslag	1	Liknande avslag påträffat vid boplatsen Olas (L1996:967)	53	Undergrund	
2:2497:1	Sten	Flinta	Spån, fragment	1	Medial del	0,5	Undergrund	
2:2498:1	Sten	Flinta	Avslag	1		0,5	Undergrund	
2:2501:1	Sten	Flinta	Avslag	2		13	Undergrund	
2:2502:1	Sten	Flinta	Avslag	1		81	Undergrund	
2:2507:1	Sten	Flinta	Övrig kärna	1		196	Undergrund	
2:2565:1	Sten	Flinta	Övrig flinta	1	Bränt	18	Undergrund	
2:2706:1	Sten	Flinta	Avslag, retusch	1	Senon	7	Undergrund	
2:2707:1	Sten	Flinta	Avslag	1		1	Undergrund	
2:2749:1	Sten	Flinta	Övrig kärna	1	Västkustflinta	18	Undergrund	
2:2749:2	Sten	Flinta	Avslag	1	Senon	0,5	Undergrund	
2:2749:3	Sten	Flinta	Övrig flinta	2	Bränt	2	Undergrund	
2:2855:1	Sten	Flinta	Övrig flinta	4	Bränt	23	Undergrund	
2:2911:1	Sten	Flinta	Skrapa (avslag)	1	Sidoskrapa, gjord av avslag	56	Undergrund	
2:2912:1	Sten	Flinta	Avslag	1		9	Undergrund	
2:2962:1	Sten	Flinta	Avslag	1		1	Undergrund	
2:2966:1	Sten	Flinta	Avslag	2	Senon	8	Undergrund	
2:2967:1	Sten	Flinta	Avslag	3		28	Undergrund	
2:2969:1	Sten	Flinta	Avslag	1		6	Undergrund	
2:2970:1	Sten	Flinta	Avslag	1		5	Undergrund	
2:2971:1	Sten	Flinta	Avslag	5		23	Undergrund	
2:2972:1	Sten	Flinta	Avslag	1		19	Undergrund	
2:2973:1	Sten	Flinta	Övrig kärna	1		40	Undergrund	
2:2975:1	Sten	Flinta	Avslag	1		12	Undergrund	
2:2976:1	Sten	Flinta	Avslag	1		33	Undergrund	
2:2978:1	Sten	Flinta	Avslag	1		0,5	Undergrund	
2:2980:1	Sten	Flinta	Övrig kärna	2		61	Undergrund	
2:2980:2	Sten	Flinta	Avslag	3		7	Undergrund	
2:2982:1	Sten	Flinta	Avslag	2		24	Undergrund	
2:3131:1	Sten	Flinta	Flintknota med bearbetning	2		68	Undergrund	X
2:3158:1	Sten	Flinta	Plattformskärna	1		96	Undergrund	
2:3350:1	Sten	Flinta	Avslag	2		20	Undergrund	
2:3370:1	Sten	Flinta	Avslag	1	Bränt	2	Undergrund	
2:3584:1	Sten	Flinta	Avslag	3		27	Undergrund	
2:3584:2	Sten	Flinta	Avslag, kvarts	1	Kvarts	7	Undergrund	
2:3584:3	Sten	Flinta	Övrig flinta	1	Bränt	1	Undergrund	
2:3588:1	Sten	Flinta	Avslag	1		3	Undergrund	
2:3631:1	Sten	Flinta	Avslag	1		3	Undergrund	
2:3697:1	Sten	Flinta	Avslag	2		18	Undergrund	
2:3697:2	Sten	Flinta	Mikrospån	1		0,5	Undergrund	
2:3783:1	Sten	Flinta	Avslag	1		1	Undergrund	
2:3849:1	Sten	Flinta	Mikrospån	1	Medial del	3	Undergrund	

Bilaga 2. Fyndtabell, forts.

Fyndnr	Kategori	Material	Typ	Antal	Beskrivning	Vikt	Kontexttyp	Kasserad
2:3884:1	Sten	Flinta	Avslag	2	Bränt	7	Undergrund	
2:3939:1	Sten	Flinta	Övrig flinta	1	Bränt	5	Undergrund	
2:4041:1	Sten	Flinta	Avslag	1		1	Undergrund	
2:4042:1	Sten	Flinta	Avslag	3		11	Undergrund	
2:4083:1	Sten	Flinta	Mikrospån	1	Medial del, fintandat	1	Undergrund	
2:4240:1	Sten	Flinta	Makrospån	1	Medial del, bränt	1	Undergrund	
2:4379:1	Sten	Flinta	Avslag	5		13	Undergrund	
2:4379:2	Sten	Flinta	Övrig flinta	2	Bränt	17	Undergrund	
2:4388:1	Sten	Flinta	Avslag	1		13	Undergrund	
2:4390:1	Sten	Flinta	Avslag	1		14	Undergrund	
2:4391:1	Sten	Flinta	Avslag	1	Väst kustflinta	163	Undergrund	
2:4395:1	Sten	Flinta	Övrig flinta	2	Bränt	6	Undergrund	
2:4397:1	Sten	Flinta	Avslag	1	Bergart/kalk/sandsten	471	Undergrund	
2:4399:1	Sten	Flinta	Mikrospån	1	Senon	2	Undergrund	
2:4401:1	Sten	Flinta	Avslag	2		3	Undergrund	
2:4402:1	Sten	Flinta	Flinta, möjligt råmaterial	1		603	Undergrund	X
2:4403:1	Sten	Flinta	Avslag	1		10	Undergrund	
2:4406:1	Sten	Flinta	Avslag	3		28	Undergrund	
2:4407:1	Sten	Flinta	Avslag	1	Bränt	17	Undergrund	
2:4409:1	Sten	Flinta	Övrig flinta	1	Bränt	12	Undergrund	
2:4410:1	Sten	Flinta	Plattforms kärna	1	Väst kustflinta	118	Undergrund	
2:5975:1	Sten	Flinta	Knacksten	1	Bergart	237	Undergrund	
2:5975:2	Sten	Flinta	Avslag	2	Kvarts	20	Undergrund	
2:5981:1	Sten	Flinta	Avslag, retusch	1		10	Undergrund	
2:5981:2	Sten	Flinta	Avslag	1		2	Undergrund	
2:5982:1	Sten	Flinta	Avslag	2			Undergrund	
2:5997:1	Sten	Flinta	Avslag	1	Bränt	5	Undergrund	
2:6925:1	Sten	Flinta	Avslag	1		23	Undergrund	
2:6926:1	Sten	Flinta	Knacksten	1		340	Undergrund	
2:6928:1	Sten	Flinta	Avslag	1		5	Undergrund	
2:7105:1	Sten	Flinta	Avslag	1	Senon	5	Undergrund	
2:7106:1	Sten	Flinta	Övrig kärna	2	Senon	64	Undergrund	
145:6685:1	Sten	Flinta	Avslag	1		4	Kokgrop	
157:6688:1	Ben	Ben	Bränt ben	1	Frag.	0,1	Stolphål	X
165:6936:1	Sten	Flinta	Avslag	1		7	Grop	
165:6936:2	Sten	Flinta	Övrig kärna	1		32	Grop	
171:2362:1	Sten	Flinta	Avslag	2	Senon	6	Lager	
171:2363:1	Sten	Flinta	Avslag	2	1 Senon	17	Lager	
171:2364:1	Sten	Flinta	Avslag	1	Senon	37	Lager	
171:2365:1	Sten	Flinta	Övrig flinta	1	Bränt	2	Lager	
171:2367:1	Sten	Flinta	Avslag	1		12	Lager	
171:2368:1	Sten	Flinta	Avslag	1		2	Lager	
171:2369:1	Sten	Flinta	Avslag	2		61	Lager	
171:2369:2	Keramik	Keramik	Kärl, flintgods	1	Botten, frag.	1,1	Lager	X
171:2370:1	Sten	Flinta	Avslag	3		57	Lager	
171:2370:2	Sten	Flinta	Avslag	1	Kvarts	35	Lager	

Bilaga 2. Fyndtabell, forts.

Fyndnr	Kategori	Material	Typ	Antal	Beskrivning	Vikt	Kontexttyp	Kasserad
171:2372:1	Sten	Flinta	Avslag	1		7	Lager	
171:2495:1	Sten	Flinta	Avslag	2		23	Lager	
171:2500:1	Sten	Flinta	Avslag	3		7	Lager	
171:2944:1	Sten	Flinta	Övrig flinta	2	Bränt	19	Lager	
171:2945:1	Sten	Flinta	Avslag	3		5	Lager	
171:2946:1	Sten	Flinta	Avslag	1		19	Lager	
171:2947:1	Sten	Flinta	Avslag	6	3 Senon	25	Lager	
171:2947:2	Sten	Flinta	Avslag	1	Kvarts	1	Lager	
171:2948:1	Metall	Cu-leg	Knapp	1	Med helgjuten ögla, 1700-tal	1,7	Lager	X
171:2952:1	Sten	Flinta	Avslag	4	3 Senon	12	Lager	
171:2953:1	Sten	Flinta	Avslag	2		5	Lager	
171:2953:2	Sten	Flinta	Övrig flinta	2	Bränt	2	Lager	
171:2955:1	Metall	Stål	Tesked	1	Modern	16,2	Lager	X
171:2956:1	Sten	Flinta	Avslag	1	Senon	1	Lager	
171:2956:2	Sten	Flinta	Övrig kärna	1	Senon	64	Lager	
171:2956:3	Sten	Flinta	Övrig flinta	2	Bränt	3	Lager	
171:2959:1	Sten	Flinta	Avslag	1	Bergart	8	Lager	
171:2961:1	Sten	Flinta	Avslag, retusch	1		10	Lager	
171:2961:1	Sten	Flinta	Avslag	4		27	Lager	
171:4380:1	Metall	Järn	Järnkrok	1		21,5	Lager	X
171:4381:1	Sten	Flinta	Avslag	2		13	Lager	
171:4382:1	Sten	Flinta	Avslag	5	3 Senon	17	Lager	
171:4382:2	Sten	Flinta	Splitter	2		0,5	Lager	
171:4383:1	Sten	Flinta	Avslag	5		19	Lager	
171:4383:2	Sten	Flinta	Avslag	1	Bergart	7	Lager	
171:4384:1	Metall	Aluminium	Folie	1		0,3	Lager	X
171:4386:1	Sten	Flinta	Avslag	1		3	Lager	
171:4393:1	Sten	Flinta	Avslag	1		5	Lager	
171:4462:1	Sten	Flinta	Avslag	3		28	Lager	
171:4463:1	Sten	Flinta	Avslag	1		2	Lager	
171:4464:1	Sten	Flinta	Avslag	1		9	Lager	
171:4465:1	Sten	Flinta	Avslag	1		6	Lager	
171:4466:1	Sten	Flinta	Avslag	2	1 Senon	81	Lager	
171:4466:2	Sten	Flinta	Flintknuta med bearbetning	1	Senon	45	Lager	X
171:4467:1	Sten	Flinta	Avslag	2		2	Lager	
171:4468:1	Sten	Flinta	Avslag	1		4	Lager	
171:4469:1	Sten	Flinta	Avslag	1		31	Lager	
171:4470:1	Sten	Flinta	Avslag	1		47	Lager	
171:4471:1	Keramik	Keramik	Kärl, förhistoriskt	1	Buk	11	Lager	
171:4473:1	Sten	Flinta	Avslag	4		7	Lager	
171:4474:1	Sten	Flinta	Avslag	3		16	Lager	
171:4475:1	Sten	Flinta	Avslag	6	3 Senon	84	Lager	
171:4475:2	Sten	Flinta	Övrig kärna	1	Senon	58	Lager	
171:4476:1	Sten	Flinta	Övrig flinta	1	Bränt	7	Lager	
171:4476:2	Sten	Flinta	Avslag	3		73	Lager	
172:2564:1	Sten	Flinta	Flintknuta med bearbetning	1	Västkuftflinta	840	Lager	X

Bilaga 2. Fyndtabell, forts.

Fyndnr	Kategori	Material	Typ	Antal	Beskrivning	Vikt	Kontexttyp	Kasserad
172:2950:1	Sten	Flinta	Avslag	1		2	Lager	
172:2950:2	Sten	Flinta	Avslag	4		21	Lager	
172:2954:1	Sten	Flinta	Avslag	1		1	Lager	
172:2957:1	Sten	Flinta	Avslag	1		2	Lager	
172:4443:1	Sten	Flinta	Avslag	7		29	Lager	
172:4443:2	Sten	Flinta	Övrig kärna	1		59	Lager	
172:4443:3	Sten	Flinta	Övrig flinta	1	Bränt	1	Lager	
172:4444:1	Sten	Flinta	Spån	1		1	Lager	
172:4478:1	Sten	Flinta	Avslag	1	Senon	2	Lager	
172:4478:2	Sten	Flinta	Avslag	1	Kvarts	0,5	Lager	
172:4479:1	Sten	Flinta	Avslag	1		13	Lager	
172:4481:1	Sten	Flinta	Avslag	1		0,5	Lager	
172:4482:1	Sten	Flinta	Avslag	1		8	Lager	
172:4482:2	Sten	Flinta	Avslag, retusch	1		24	Lager	
172:4483:1	Sten	Flinta	Avslag	1		6	Lager	
172:4484:1	Sten	Flinta	Avslag	3		26	Lager	
172:4485:1	Sten	Flinta	Avslag	1	Senon	4	Lager	
172:4486:1	Sten	Flinta	Avslag	3		30	Lager	
172:4487:1	Sten	Flinta	Avslag	1		11	Lager	
172:4488:1	Sten	Flinta	Avslag	1	Senon	2	Lager	
172:4488:2	Sten	Flinta	Avslag	1	Kvarts	6	Lager	
172:4489:1	Sten	Flinta	Avslag	4		158	Lager	
172:4490:1	Sten	Flinta	Avslag	1		21	Lager	
172:4490:2	Sten	Flinta	Övrig flinta	1	Bränt	18	Lager	
172:4491:1	Sten	Flinta	Avslag	6		99	Lager	
172:4491:2	Sten	Flinta	Avslag	1		2	Lager	
172:4492:1	Sten	Flinta	Avslag	2		10	Lager	
172:4493:1	Sten	Flinta	Avslag	1		10	Lager	
181:5978:1	Sten	Flinta	Avslag	2		4	Grop	
181:5978:2	Sten	Flinta	Avslag, retusch	1		25	Grop	
182:5977:1	Sten	Flinta	Avslag	2		6	Hård	
191:5988:1	Sten	Flinta	Avslag	1		3	Brunn	
191:5988:2	Sten	Flinta	Övrig flinta	1	Bränt	1	Brunn	
195:5989:1	Sten	Flinta	Avslag	3		7	Brunn	
204:6351:1	Keramik	Keramik	Kärl, förhistoriskt	1	Buk	17	Lager	
204:6351:2	Keramik	Keramik	Kärl, förhistoriskt	1	Buk	16	Lager	
204:6352:1	Sten	Flinta	Avslag	5		87	Lager	
209:5974:1	Sten	Flinta	Avslag	2	Senon	108	Stolphål	
219:2993:1	Keramik	Keramik	Kärl, förhistoriskt	1	Buk, hals	9	Stolphål	
227:5993:1	Sten	Flinta	Avslag	1		6	Kokgrop	
229:4387:1	Sten	Flinta	Avslag	2		7	Brunn	
242:3218:1	Sten	Flinta	Avslag	1		8	Stolphål	
242:3218:2	Sten	Flinta	Övrig flinta	1	Bränt	0,5	Stolphål	
269:3587:1	Sten	Flinta	Avslag	1		2	Grop	
271:3585:1	Sten	Flinta	Övrig flinta	1	Bränt	5	Lager	
279:3659:1	Sten	Flinta	Avslag	2		9	Nedgrävning	

Bilaga 2. Fyndtabell, forts.

Fyndnr	Kategori	Material	Typ	Antal	Beskrivning	Vikt	Kontexttyp	Kasserad
286:6935:1	Sten	Flinta	Skrapa (avslag)	1	Västkuftflinta	52	Nedgrävning	
286:6935:2	Sten	Flinta	Avslag	1		10	Nedgrävning	
310:3979:1	Sten	Flinta	Spån, fragment, medial del	1		1	Nedgrävning	
323:4130:1	Sten	Flinta	Avslag	1		4	Ränna	
332:4210:1	Sten	Flinta	Övrig kärna	1	Senon	220	Grophus	
332:4210:2	Sten	Flinta	Avslag	2		65	Grophus	
332:6773:1	Keramik	Keramik	Kärl, förhistoriskt	1	Frag.	42	Grophus	
332:6773:2	Keramik	Keramik	Kärl, förhistoriskt	3	Buk	5	Grophus	
390:6750:1	Sten	Flinta	Avslag	1		4	Stolphål	
441:6041:1	Keramik	Keramik	Kärl, förhistoriskt	1	Buk	5	Brunn	
444:6329:1	Keramik	Keramik	Kärl, förhistoriskt	1	Buk	-	Brunn	
444:6329:2	Keramik	Keramik	Kärl, yngre rödgoods	1	Buk	1,2	Brunn	X
444:7501:1	Sten	Flinta	Avslag	5		52	Brunn	
444:7501:2	Sten	Flinta	Avslag	1	Kvarts	4	Brunn	
444:7501:3	Sten	Flinta	Övrig flinta	3	Bränt	90	Brunn	
449:6782:1	Keramik	Keramik	Kärl, förhistoriskt	1	Buk	1324	Brunn	
449:6782:2	Keramik	Keramik	Kärl, förhistoriskt	2	Buk	-	Brunn	
449:6782:3	Keramik	Keramik	Kärl, förhistoriskt	5	Botten, buk	-	Brunn	
449:6782:4	Keramik	Keramik	Kärl, förhistoriskt	3	Mynning	-	Brunn	
449:6782:5	Keramik	Keramik	Kärl, förhistoriskt	28	Buk	-	Brunn	
449:6782:6	Keramik	Keramik	Kärl, förhistoriskt	95	Buk, frag.	-	Brunn	
449:6783:1	Sten	Flinta	Avslag	5		46	Brunn	
450:7500:1	Keramik	Keramik	Kärl, förhistoriskt	2	Mynning	215	Brunn	
450:7500:2	Keramik	Keramik	Kärl, förhistoriskt	3	Buk, hals	-	Brunn	
450:7500:3	Keramik	Keramik	Kärl, förhistoriskt	3	Buk	-	Brunn	
450:7500:4	Keramik	Keramik	Kärl, förhistoriskt	3	Buk	-	Brunn	

BILAGA 3. KONKORDANSTABELL

Lämnings-nr (KMR)	RAÄ-nr (FMIS)	Lämningsstyp
L1997:7583	Lindberg 19:1	Stensättning
L1997:7110	Lindberg 21:1	Stensättning
L1997:6816	Lindberg 30:1	Stensättning
L1997:6815	Lindberg 30:2	Stensättning
L1997:8541	Lindberg 124:1	Stensättning
L1997:8542	Lindberg 125:1	Boplats
L1997:7931	Lindberg 126:1	Stensättning
L1997:7932	Lindberg 126:2	Stensättning
L1997:7933	Lindberg 127:1	Boplats
L1997:8698	Lindberg 128:1	Boplats
L1997:7272	Lindberg 154:1	Fyndplats
L1997:7431	Lindberg 235	Bytomt
L1997:7432	Lindberg 236	Boplats
L1997:7433	Lindberg 237	Boplats
L1996:967	Värö 202:1	Boplats
L1996:1168	Vinberg 128:1	Boplatsområde

BILAGA 4. ARKEOBOTANISK RAPPORT

STEFAN GUSTAFSSON

Inledning

Växtmaterial så som frön, nötter, rötter, frukter och andra växtdelar kan ge oss information om kosthåll, sociala status, funktion av anläggningar och hus samt markutnyttjande. Analysen av materialet från Bläshammar har fokuserat på dels förkolnad makrofossil och subfossil makrofossil. Den senare kategorin, subfossila lämningar (oförkolnade) innebar ett problem i den här analysen. I många fall var fynden av oförkolnade fröer recenta och kom från den omgivande vegetationen. Insekter och mindre djur hade dessutom grävt ner flera förråd av främst frö från pilört. I brunnarna har däremot det oförkolnade materialet i bottenlagren bedömts vara äldre och tillhöra anläggningarnas brukningstid.

Generellt så påträffades få förkolnade frön vilket pekar på att det inte funnits någon gård eller fast bosättning inom undersökningsytan. De undersökta lämningarna bestod av härdar, gropar och lager vilka i bästa fall innehöll träkol. Fördelningen mellan olika trädslag gav en indikation på vad som nyttjades som bränsle i olika sammanhang. Ett brygghus med nedsänkt golv var den anläggning som skiljde sig från mängden. Husets igenfyllnadslager innehöll förkolnat skalkorn och porsfrö.

Syfte och målsättning

Syftet med makrofossilanalysen var att försöka förklara markutnyttjandet, anläggningars funktion och mathantering. Ytterligare ett syfte var att plocka ut lämpligt material inför ^{14}C -analyser.

Metod

Provtagning i fält utfördes av arkeobotaniker och proverna floterades efterhand för att ge preliminär information under undersökningens genomförande. Efter fältarbetet valdes ett antal prover ut för djupanalys. Provolymen uppgick till ca 2 liter jord per prov. Vissa anläggningar provtogs ur flera olika strata.

Proverna floterades i vatten och det använda sållet hade en maskstorlek av 0,2 millimeter. Det förkolnade materialet lufttorkades medan de subfossila hölls fuktigt och svalt. Bottensatsen i varje prov undersöktes på tyngre makrofossil som ben, keramik, bränd lera med mera.

Makromaterialet analyserades med hjälp av mikroskop med en förstoring av 4–600 gånger. Vid artbestämning användes referenslitteratur och referenssamling (bl.a. Berggren 1969, 1981, Jacomet 2006; Digital Seed Atlas of the Netherlands, Schweingruber 1978, 1990, Mork 1946, www.woodanatomy.ch).

Bioturbationen påverkar transport av olika typer av material i jorden. Det kan ske genom bland annat maskar, insekter, gnagare och rötter. Mindre kolbitar, sädeskorn och frön kan genom denna typ av jordpåverkan transporteras upp eller ner genom jordlager. Generellt var bioturbationen hög inom hela undersökningsytan när det gäller alla typer av anläggningar bortsett från djupare brunnar.

Vedartsanalys och ^{14}C -analys

Vid urval av trädslag till ^{14}C -analys bygger det på att man väljer det trädslag som har den lägsta högsta egenåldern. Eftersom det ytterst sällan går att avgöra vilken egenålder en specifik kolbit har utgår man från hur gammalt respektive trädslag vanligen blir (figur 1).

I de fall det har varit möjligt har frön eller sädeskorn valts ut för ^{14}C -analys eftersom dessa har en egenålder av ett år.

Ask	250
Björk	300
Ek	500+
Hassel	60
Tall	400

Figur 1. Den ungefärliga livslängden på de vanligaste trädslagen som påträffats i den genomförda analysen. I vissa relativt ovanliga fall kan enstaka exemplar från de flesta arter bli äldre.

Resultat och tolkning

A.nr	102	119	172	188	190	191	332
P.nr.	979	6933	4472	6690	5970	5987	6772
Skalkorn	4	8	2	1	1		38
Pors							51
Svinmålla	2						9
Måra						5	3
Grönknavel	3*	3*					
Revormstörel			3*	9*			
Pilört		22*	29*	12*	6*		
Viol			3*				
Åkerbinda		79*					
Hallon			2*				
Ask		3		2			
Björk			3	7			30
Ek		30	21		13	30	30
Hassel			30	3		30	30
Tall				1			
Strå			5			4	
Obestämt kol		4	3	3	2	7	27
Obestämt trä*			17				
Övrigt		Bränd lera					

Figur 2. Anläggningar med förkolnad växtmakrofossil.

I detta avsnitt tas endast de anläggningar upp som innehöll tolkningsbar växtmakrofossil. Fynd av träkol tas upp ur ett mer övergripande perspektiv i ett efterföljande avsnitt. Sju anläggningar innehöll förkolnade sädeskorn och i vissa fall även andra frukter och frön (figur 2).

Anläggning 102, 119 och med viss tvekan lager 172 innehöll förkolnade sädeskorn som tolkas som hushållsavfall. Det får anses vara sekundära deponeringar från gårdar som låg utanför själva undersökningsområdet men ändå i närområdet. I anläggning 102 fanns även ett par frö av svinmålla som visar att skalkornet växte på gödslad åker. Även i anläggning 188 och 190 fanns enstaka kärnor av skalkorn.

Skalkorn som singelgröda växer fram under senare delen av bronsåldern och sädeslaget blir sedan huvudgröda under hela järnåldern. Att skalkornet förekommer utan inblandning av andra sädeslag kan indikera en datering till yngre järnålder även om andra yngre dateringar är fullt möjligt. Det får dock

anses vara mindre troligt att de skulle vara äldre än yngsta bronsålder.

Anläggning 191 innehöll förkolnade frö av snärjmåra. Arten förekom som åkerogräs men växte också längs vägar, staket, gårdsplaner och ruderatmark.

Anläggning 332, bryggghuset var den anläggning som innehöll det mest intressanta innehållet ur arkeobotanisk synvinkel. Huset som hade nedsänkt golv innehöll skalkorn, ogräs och frö av pors. Dels visar artsammansättningen att skalkornet odlats på väl bearbetad och gödslad jord och fröna av pors visar att man bryggt öl i huset. Det finns liknande hus med liknande innehåll i Blackeberg, Vinberg 128 i Halland (Viklund 2004 och 2009, Aulin 2009). Pors fungerade som humle vid ölbrygging och var långt in i medeltiden vanlig utmed västkusten medan man i Östergötland blandade humle och pors för att uppemot Mälardalen var humlen dominerande, grovt skisserat. Bryggghuset placerade lite i utkanten av andra byggnader på gården i och med att det

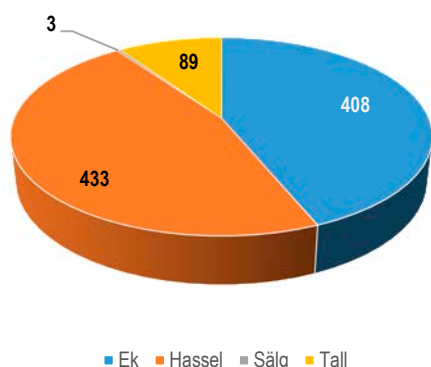
fanns viss brandrisk. Troligt var att även andra sysslor inom matlagning utfördes i hus av den här typen.

Brunnar

I några av brunnarna fanns subfossilt växtmaterial i bottenlagren som tolkas tillhöra anläggningarnas användningstid. Artsammansättningen med starr och tåg visar att brunnarna låg i fuktig mark där marken runt dem varit näringsrik. Brunnarna verkar överlag ha hållits rena och det finns inga spår efter nedsmutsning i dem. Inga av brunnarna verkar heller ha använts som vattenhål efter avslutad användning som brunn.

Vedart

Relativt många anläggningar innehöll träkol i varierande mängd (figur 3). Kolet tolkas som rester efter uppvärmning, matberedning, värme och ljus. Det vill säga insamlat bränsle för olika ändamål. I första hand speglar fördelningen mellan olika arter vad som togs omhand av människorna och inte den omgivande vegetationen.

Figur 3. Fördelning mellan olika trädslag i samtliga analyserade anläggningar.

Troligt var att man tog omhand död ved som omkull blåsta träd och grenar. Täta hasselbestånd gav mycket ved som kunde brytas och knäckas utan allt för stor arbetsinsats. Antalet dateringar tillåter inte att undersöka om val av trädslag till olika ändamål förändras över tid.

Litteratur

AULIN, A. H. 2009. Loca in quibus crescit myrtus. Om grophus för ölbrygd I mellersta Halland. I: *In Situ. Västsvensk arkeologisk tidskrift* 2006–2007 s. 129-144.

BERGGREN, G. 1981. *Atlas of seeds and small fruits of Northwest-European plant species with morphological descriptions. Part 3: Salicaceae–Cruciferae.* Swedish Museum of natural History, Stockholm.

DIGITAL SEED ATLAS OF THE NETHERLANDS: <http://seeds.eldoc.ub.rug.nl/?pLanguage=en>

JACOMET, S. 2006. Identification of cereal remains from archaeological sites. Archaeobotany Lab, IPAS, Basel University. Opublicerat kompendium.

MORK, E. 1946. *Vedanatomy.*

SCHWEINGRUBER, F. H. 1978. *Microscopic Wood Anatomy. Structural variability of stems and twigs in recent and subfossil woods from Central Europe.* Zug, Switzerland.

SCHWEINGRUBER, F. H. 1990. *Anatomy of European woods.* Paul Haupt förlag, Bern, Stuttgart, Wien.

VIKLUND, K. 2004. Bryggeri på RAÄ 128, Vinberga sn, Halland. En miljöarkeologisk undersökning av grophus från 1000–1100-tal. I: Aulin, A.H. & Kalmár, G. (red). *En boplats vid Falkenbergsmotet. Halland. Vinberg socken, Tröinge 6:4, RAÄ 109/123.* Raä UV-Väst. Dokumentation av fältarbetsfasen 2003:2.

VIKLUND, K. 2011. Beer brewing in mediwal Sweden: Archaeobotanical and documentary evidence. I: Klápště & Sommer 2011. *Processing, storage, distribution of food in Medieval Rural Environment.* Turnhout: Brepols.

BILAGA 5. ANALYS AV STENMATERIAL

ANDERS HÖGBERG, Archaeology&Heritage

Utgångspunkter

Jag har bestämt materialet utifrån typ, flinttyp samt andra iakttagelse. Syftet med arbetet har varit att registrera och tolka flintmaterialet för att kunna bestämma dess karaktär, flinttyp och datering. Beskrivning baseras på Högborg (m.fl. 1998) och Högborg & Olausson (2007).

Resultat

Funktion

Flintmaterialet är osammanhängande. Med detta menar jag att de flintbitar jag analyserat inte uppvisar några tecken på att teknologiskt eller händelsemässigt (under förhistorien då de blivit tillverkade/ använda) höra ihop. Flintmaterialet består till absolut övervägande del av spridda avslag och andra flintbitar utan inbördes relation (annat än att de påträffats på samma plats). Det finns alltså inga tecken på att flintmaterialet representerar sammanhållna händelser som exempelvis att ha använts vid en och samma händelse som t.ex. slakt eller tillverkning av redskap av organiskt material. Det finns inte heller något i materialet som jag tolkar som att det kommer från tillverkning av flintredskap, som t.ex. spåntillverkning eller tillverkning av komplicerade redskap som yxor. Materialet representerar alltså osammanhängande enskilda händelser utan tillsynes sammanhang.

Den stora mängden insamlad oslagen flinta som fanns i materialet är frostsprängd, svallad och sönder. Dessa attribut på icke-slagen flinta förknippas vanligen med strandnära råmaterials förekomster (Högborg & Olausson 2007). Detta gör platsen intressant utifrån forskning om naturliga flintförekomster. Det är känt sedan tidigare att flinta förekommer i strandvallar längs västkusten. Denna plats är uppenbarligen en sådan och bör ha kunnat tjä-

na som råmaterialsresurs under förhistorien. Dock finns inga spår alls i det här analyserade flintmaterial som talar för att platsen använts som tillverkningsplats, så som andra kända strandnära flint-råmaterialsresurs-platser använts (Högborg 2002).

Datering

Några mikrospar visar på mesolitisk datering. De är för få för att dateras närmare än så. Fyndnummer 4521 är ett förarbete till en MN pilspets med tånge och triangulärt tvärsnitt. Den är tryckretuscherad. Pilspetsar med tånge och triangulärt tvärsnitt förekommer i gropkeramisk- och stridsyxekultur. I övrigt finns inga dateringsbara kriterier i materialet vad gäller typologi eller teknologi.

Fyndnummer 2374 är en flintbit som slagits till lätt i ena änden och därefter använts som eldgörningsflinta. Kraftiga bruksspår visar detta. Det är en typ av eldgörning då flinta gnids mot t.ex. pyrit så att gnistor uppstår. Denna typ av eldgörning med flinta förekommer i stenålder och bronsålder. Det är inte samma typ av eldgörning som då flinta används för att slå ett eldstål mot.

Flintproveniens

Då flera flintbitar är starkt svallade och patinerade, medför detta att jag inte kunnat avgöra flinttyp på merparten av materialet. I fall där jag inte kunnat avgöra flinttyp har jag inte noterat något om detta. I de fall jag kunnat notera flinttyp har detta varit av typerna Västkustflinta eller Senonflinta (Högborg & Olausson 2007). Jag bedömer det som att dessa flintor är lokalt plockade, utifrån 1) de har patinering och svallad krusta som indikerar att de kommer från morän/strandvall; 2) i den flinta som inte är slagen finns båda dessa typer av flinta närvarande (Högborg 2009). Det finns alltså inga tecken på import av flinta som råmaterial i materialet.

Referenser

HÖGBERG, A. 2002. Production Sites on the Beach Ridge of Järvallen. Aspects on Tool Preforms, Action, Technology, Ritual and the Continuity of Place. *Current Swedish Archaeology* Vol. 10. 2002:137–162.

HÖGBERG, A. 2009. *Lithics in the Scandinavian Late Bronze Age. Sociotechnical Change and Persistence*. BAR International. Oxford.

HÖGBERG, A. MARDELL, L., RUDEBECK, E., SARNÄS, P., SHEKER, L. OCH ÖDMAN, C. 1998 (NYTRYCK 2000 OCH 2002). *Nomenklatur och sorteringschema för flinta*. Malmö Kulturmiljö.

HÖGBERG, A. & OLAUSSON, D. 2007. *Scandinavian Flint – an Archaeological Perspective*. Aarhus University Press.

Tabell med stenmaterial

Fyndnr.	Typ	Antal	Beskrivning	Vikt (g)	Typ av kontext
1:1000:1	Avslag	2		15	Ploglager
1:1002:1	Avslag	1		8	Ploglager
1:1003:1	Avslag	1		13	Ploglager
1:1004:1	Avslag	1	Senon	8	Ploglager
1:1005:1	Spån	1	Fragment, distal del, senon	2	Ploglager
1:1006:1	Avslag	1	Bränt	1	Ploglager
1:1007:1	Avslag	1		15	Ploglager
1:1008:1	Avslag	1		24	Ploglager
1:1010:1	Avslag	1	Bränt	12	Ploglager
1:1011:1	Avslag	1		0,5	Ploglager
1:1012:1	Avslag	1		1	Ploglager
1:1265:1	Avslag	3	Senon	5	Ploglager
1:1265:2	Avslag	1	Bränt	11	Ploglager
1:1266:1	Avslag	1		4	Ploglager
1:1269:1	Övrig kärna	1		19	Ploglager
1:1271:1	Avslag	1		7	Ploglager
1:1272:1	Avslag	1		24	Ploglager
1:1274:1	Avslag	1		3	Ploglager
1:1276:1	Avslag	1	Västkuflinta	25	Ploglager
1:1277:1	Knacksten	1	Bergart	143	Ploglager
1:1278:1	Flintknota med bearbetning	1		21	Ploglager
1:1279:1	Avslag	1		3	Ploglager
1:1280:1	Avslag	1		9	Ploglager
1:1281:1	Avslag	1		2	Ploglager
1:1537:1	Avslag	2		20	Ploglager
1:1538:1	Avslag	1	Senon	2	Ploglager
1:1538:2	Övrig kärna	1		45	Ploglager
1:1538:3	Flintknota med bearbetning	1		55	Ploglager
1:1541:1	Avslag	1		5	Ploglager
1:1542:1	Avslag	2		13	Ploglager
1:1543:1	Avslag	2		2	Ploglager
1:1545:1	Avslag, retusch	1		7	Ploglager
1:2361:1	Avslag	1		3	Ploglager

Fyndnr.	Typ	Antal	Beskrivning	Vikt (g)	Typ av kontext
1:2361:2	Skrapa (avslag)	1		8	Ploglager
1:2373:1	Avslag	2	1 Väst kustflinta	38	Ploglager
1:2374:1	Eldgörmingsflinta	1		20	Ploglager
1:2375:1	Avslag	1		29	Ploglager
1:2376:1	Avslag	1	Senon	2	Ploglager
1:2377:1	Avslag	1		26	Ploglager
1:2378:1	Avslag	3		38	Ploglager
1:2380:1	Avslag, retusch	1	Senon	6	Ploglager
1:2380:2	Avslag	1		4	Ploglager
1:2381:1					Ploglager
1:2383:1	Avslag	1		1	Ploglager
1:2383:2	Flintbit	1	Bränt	6	Ploglager
1:2384:1	Avslag	2		6	Ploglager
1:2385:1	Avslag	1		37	Ploglager
1:2385:2	Övrig kärna	1	Senon	61	Ploglager
1:2386:1	Avslag	1		20	Ploglager
1:2387:1	Avslag	1		8	Ploglager
1:2388:1	Avslag	1		33	Ploglager
1:2389:1	Avslag	1		14	Ploglager
1:2499:1	Avslag	5		28	Ploglager
1:2748:1	Avslag	1		10	Ploglager
1:2965:1	Avslag	1		35	Ploglager
1:2983:1	Avslag	1		18	Ploglager
1:2983:2	Avslag	1		15	Ploglager
1:2984:1	Avslag	1		16	Ploglager
1:2985:1	Avslag	2		52	Ploglager
1:3157:1	Avslag	1		12	Ploglager
1:3361:1	Avslag	1		5	Ploglager
1:3361:2	Övrig flinta	1	Bränt	1	Ploglager
1:4494:1	Avslag	2		19	Ploglager
1:4495:1	Avslag	1		8	Ploglager
1:4496:1	Avslag	1		12	Ploglager
1:4497:1	Avslag	1	Bränt	1	Ploglager
1:4498:1	Avslag	1		5	Ploglager
1:4500:1	Avslag	2		10	Ploglager
1:4502:1	Avslag	1	Senon	4	Ploglager
1:4503:1	Avslag, retusch, spets	1	Senon	4	Ploglager
1:4504:1	Avslag	1	Senon	3	Ploglager
1:4505:1	Avslag	1		1	Ploglager
1:4506:1	Avslag	1		16	Ploglager
1:4507:1	Flinta, möjligt råmaterial	5	Väst kustflinta	1816	Ploglager
1:4508:1	Avslag	1		314	Ploglager
1:4509:1					Ploglager
1:4510:1					Ploglager
1:4511:1	Avslag	5		96	Ploglager
1:4512:1	Avslag	2		28	Ploglager
1:4513:1	Avslag	1		8	Ploglager

Fyndnr.	Typ	Antal	Beskrivning	Vikt (g)	Typ av kontext
1:4515:1	Avslag	2		10	Ploglager
1:4518:1	Avslag	3	Bränt	15	Ploglager
1:4519:1	Avslag	1		20	Ploglager
1:4520:1	Flinta, möjligt råmaterial	1	Väst kustflinta	458	Ploglager
1:4521:1	Tångspets, förarbete	1	Tryckretush	6	Ploglager
1:4522:1					Ploglager
1:4523:1	Flinta, möjligt råmaterial	1		612	Ploglager
1:4524:1					Ploglager
1:4525:1	Flinta, möjligt råmaterial		Väst kustflinta	1980	Ploglager
1:4526:1	Flinta, möjligt råmaterial		Väst kustflinta	293	Ploglager
1:4528:1	Avslag	2		13	Ploglager
2:692:1					Undergrund
2:2493:1	Avslag	8		11	Undergrund
2:2493:2	Spån	1		4	Undergrund
2:2493:3	Avslag	1	Bränt	0,5	Undergrund
2:2494:1	Avslag	2		3	Undergrund
2:2494:2	Övrig kärna	1		59	Undergrund
2:2496:1	Avslag	1		53	Undergrund
2:2497:1	Spån, fragment	1	Medial del	0,5	Undergrund
2:2498:1	Avslag	1		0,5	Undergrund
2:2501:1	Avslag	2		13	Undergrund
2:2502:1	Avslag	1		81	Undergrund
2:2507:1	Övrig kärna	1		196	Undergrund
2:2565:1	Övrig flinta	1	Bränt	18	Undergrund
2:2706:1	Avslag, retusch	1	Senon	7	Undergrund
2:2707:1	Avslag	1		1	Undergrund
2:2749:1	Övrig kärna	1	Väst kustflinta	18	Undergrund
2:2749:2	Avslag	1	Senon	0,5	Undergrund
2:2749:3	Övrig flinta	2	Bränt	2	Undergrund
2:2855:1	Övrig flinta	4	Bränt	23	Undergrund
2:2911:1	Skrapa (avslag)	1	Sidoskrapa, gjord av avslag	56	Undergrund
2:2912:1	Avslag	1		9	Undergrund
2:2913:1					Undergrund
2:2962:1	Avslag	1		1	Undergrund
2:2966:1	Avslag	2	Senon	8	Undergrund
2:2967:1	Avslag	3		28	Undergrund
2:2969:1	Avslag	1		6	Undergrund
2:2970:1	Avslag	1		5	Undergrund
2:2971:1	Avslag	5		23	Undergrund
2:2972:1	Avslag	1		19	Undergrund
2:2973:1	Övrig kärna	1		40	Undergrund
2:2975:1	Avslag	1		12	Undergrund
2:2976:1	Avslag	1		33	Undergrund
2:2978:1	Avslag	1		0,5	Undergrund
2:2980:1	Övrig kärna	2		61	Undergrund
2:2980:2	Avslag	3		7	Undergrund
2:2982:1	Avslag	2		24	Undergrund

Fyndnr.	Typ	Antal	Beskrivning	Vikt (g)	Typ av kontext
2:3131:1	Flintknuta med bearbetning	2		68	Undergrund
2:3158:1	Plattformsjärna	1		96	Undergrund
2:3350:1	Avslag	2		20	Undergrund
2:3370:1	Avslag	1	Bränt	2	Undergrund
2:3584:1	Avslag	3		27	Undergrund
2:3584:2	Avslag, kvarts	1	Kvarts	7	Undergrund
2:3584:3	Övrig flinta	1	Bränt	1	Undergrund
2:3588:1	Avslag	1		3	Undergrund
2:3631:1	Avslag	1		3	Undergrund
2:3697:1	Avslag	2		18	Undergrund
2:3697:2	Mikrospån	1		0,5	Undergrund
2:3783:1	Avslag	1		1	Undergrund
2:3849:1	Mikrospån	1	Medial del	3	Undergrund
2:3884:1	Avslag	2	Bränt	7	Undergrund
2:3939:1	Övrig flinta	1	Bränt	5	Undergrund
2:4041:1	Avslag	1		1	Undergrund
2:4042:1	Avslag	3		11	Undergrund
2:4083:1	Mikrospån	1	Medial del, fintandat	1	Undergrund
2:4240:1	Makrospån	1	Medial del, bränt	1	Undergrund
2:4379:1	Avslag	5		13	Undergrund
2:4379:2	Övrig flinta	2	Bränt	17	Undergrund
2:4388:1	Avslag	1		13	Undergrund
2:4390:1	Avslag	1		14	Undergrund
2:4391:1	Avslag	1	Väst kustflinta	163	Undergrund
2:4395:1	Övrig flinta	2	Bränt	6	Undergrund
2:4396:1					Undergrund
2:4397:1	Avslag	1	Bergart/kalk/sandsten	471	Undergrund
2:4398:1					Undergrund
2:4399:1	Mikrospån	1	Senon	2	Undergrund
2:4401:1	Avslag	2		3	Undergrund
2:4402:1	Flinta, möjligt råmaterial	1		603	Undergrund
2:4403:1	Avslag	1		10	Undergrund
2:4404:1					Undergrund
2:4406:1	Avslag	3		28	Undergrund
2:4407:1	Avslag	1	Bränt	17	Undergrund
2:4409:1	Övrig flinta	1	Bränt	12	Undergrund
2:4410:1	Plattformsjärna	1	Väst kustflinta	118	Undergrund
2:5975:1	Knacksten	1	Bergart	237	Undergrund
2:5975:2	Avslag	2	Kvarts	20	Undergrund
2:5981:1	Avslag, retusch	1		10	Undergrund
2:5981:2	Avslag	1		2	Undergrund
2:5982:1	Avslag	2			Undergrund
2:5997:1	Avslag	1	Bränt	5	Undergrund
2:6925:1	Avslag	1		23	Undergrund
2:6926:1	Knacksten	1		340	Undergrund
2:6928:1	Avslag	1		5	Undergrund
2:7105:1	Avslag	1	Senon	5	Undergrund

Fyndnr.	Typ	Antal	Beskrivning	Vikt (g)	Typ av kontext
2:7106:1	Övrig kärna	2	Senon	64	Undergrund
145:6685:1	Avslag	1		4	Kokgrop
157:6688:1					Stolphål
165:6936:1	Avslag	1		7	Grop
165:6936:2	Övrig kärna	1		32	Grop
171:2362:1	Avslag	2	Senon	6	Lager
171:2363:1	Avslag	2	1 Senon	17	Lager
171:2364:1	Avslag	1	Senon	37	Lager
171:2365:1	Övrig flinta	1	Bränt	2	Lager
171:2367:1	Avslag	1		12	Lager
171:2368:1	Avslag	1		2	Lager
171:2369:1	Avslag	2		61	Lager
171:2370:1	Avslag	3		57	Lager
171:2370:2	Avslag	1	Kvarts	35	Lager
171:2372:1	Avslag	1		7	Lager
171:2495:1	Avslag	2		23	Lager
171:2500:1	Avslag	3		7	Lager
171:2944:1	Övrig flinta	2	Bränt	19	Lager
171:2945:1	Avslag	3		5	Lager
171:2946:1	Avslag	1		19	Lager
171:2947:1	Avslag	6	3 Senon	25	Lager
171:2947:2	Avslag	1	Kvarts	1	Lager
171:2948:1					Lager
171:2952:1	Avslag	4	3 Senon	12	Lager
171:2953:1	Avslag	2		5	Lager
171:2953:2	Övrig flinta	2	Bränt	2	Lager
171:2955:1					Lager
171:2956:1	Avslag	1	Senon	1	Lager
171:2956:2	Övrig kärna	1	Senon	64	Lager
171:2956:3	Övrig flinta	2	Bränt	3	Lager
171:2959:1	Avslag	1	Bergart	8	Lager
171:2961:1	Avslag, retusch	1		10	Lager
171:2961:1	Avslag	4		27	Lager
171:4380:1					Lager
171:4381:1	Avslag	2		13	Lager
171:4382:1	Avslag	5	3 Senon	17	Lager
171:4382:2	Splitter	2		0,5	Lager
171:4383:1	Avslag	5		19	Lager
171:4383:2	Avslag	1	Bergart	7	Lager
171:4384:1					Lager
171:4386:1	Avslag	1		3	Lager
171:4392:1					Lager
171:4393:1	Avslag	1		5	Lager
171:4462:1	Avslag	3		28	Lager
171:4463:1	Avslag	1		2	Lager
171:4464:1	Avslag	1		9	Lager
171:4465:1	Avslag	1		6	Lager

Fyndnr.	Typ	Antal	Beskrivning	Vikt (g)	Typ av kontext
171:4466:1	Avslag	2	1 Senon	81	Lager
171:4466:2	Flintknuta med bearbetning	1	Senon	45	Lager
171:4467:1	Avslag	2		2	Lager
171:4468:1	Avslag	1		4	Lager
171:4469:1	Avslag	1		31	Lager
171:4470:1	Avslag	1		47	Lager
171:4473:1	Avslag	4		7	Lager
171:4474:1	Avslag	3		16	Lager
171:4475:1	Avslag	6	3 Senon	84	Lager
171:4475:2	Övrig kärna	1	Senon	58	Lager
171:4476:1	Övrig flinta	1	Bränt	7	Lager
171:4476:2	Avslag	3		73	Lager
171:4477:1					Lager
172:2564:1	Flintknuta med bearbetning	1	Västkuftflinta	840	Lager
172:2950:1	Avslag	1		2	Lager
172:2950:2	Avslag	4		21	Lager
172:2954:1	Avslag	1		1	Lager
172:2957:1	Avslag	1		2	Lager
172:4443:1	Avslag	7		29	Lager
172:4443:2	Övrig kärna	1		59	Lager
172:4443:3	Övrig flinta	1	Bränt	1	Lager
172:4444:1	Spån	1		1	Lager
172:4478:1	Avslag	1	Senon	2	Lager
172:4478:2	Avslag	1	Kvarts	0,5	Lager
172:4479:1	Avslag	1		13	Lager
172:4481:1	Avslag	1		0,5	Lager
172:4482:1	Avslag	1		8	Lager
172:4482:2	Avslag, retusch	1		24	Lager
172:4483:1	Avslag	1		6	Lager
172:4484:1	Avslag	3		26	Lager
172:4485:1	Avslag	1	Senon	4	Lager
172:4486:1	Avslag	3		30	Lager
172:4487:1	Avslag	1		11	Lager
172:4488:1	Avslag	1	Senon	2	Lager
172:4488:2	Avslag	1	Kvarts	6	Lager
172:4489:1	Avslag	4		158	Lager
172:4490:1	Avslag	1		21	Lager
172:4490:2	Övrig flinta	1	Bränt	18	Lager
172:4491:1	Avslag	6		99	Lager
172:4491:2	Avslag	1		2	Lager
172:4492:1	Avslag	2		10	Lager
172:4493:1	Avslag	1		10	Lager
181:5978:1	Avslag	2		4	Grop
181:5978:2	Avslag, retusch	1		25	Grop
182:5977:1	Avslag	2		6	Härd
191:5988:1	Avslag	1		3	Brunn
191:5988:2	Övrig flinta	1	Bränt	1	Brunn

Fyndnr.	Typ	Antal	Beskrivning	Vikt (g)	Typ av kontext
195:5989:1	Avslag	3		7	Brunn
204:6352:1	Avslag	5		87	Dike
209:5974:1	Avslag	2	Senon	108	Stolphål
227:5993:1	Avslag	1		6	Grop
229:4387:1	Avslag	2		7	Brunn
242:3218:1	Avslag	1		8	Stolphål
242:3218:2	Övrig flinta	1	Bränt	0,5	Stolphål
269:3587:1	Avslag	1		2	Grop
271:3585:1	Övrig flinta	1	Bränt	5	Lager
279:3659:1	Avslag	2		9	Nedgrävning
286:6935:1	Skrapa (avslag)	1	Västkustflinta	52	Nedgrävning
286:6935:2	Avslag	1		10	Nedgrävning
310:3979:1	Spån, fragment, medial del	1		1	Nedgrävning
323:4130:1	Avslag	1		4	Ränna
332:4210:1	Övrig kärna	1	Senon	220	Grop
332:4210:2	Avslag	2		65	Grop
390:6750:1	Avslag	1		4	Stolphål
441:6040:1					Brunn
444:7501:1	Avslag	5		52	Brunn
444:7501:2	Avslag	1	Kvarts	4	Brunn
444:7501:3	Övrig flinta	3	Bränt	90	Brunn
449:6783:1	Avslag	5		46	Brunn

BILAGA 6. KERAMIKANALYS

OLE STILBORG, SKEA

Inledning och frågeställning

En översiktlig registrering av keramikfynden från SU av bopplatsen Bläshammar har gjorts av SKEA på uppdrag av J. Klange, Arkeologikonsult. Boplatsen har olika identifierade aktivitetsområden med C-14-dateringar till såväl yngre bronsålder som vikingatid. Dessutom påträffades en större mängd flinta (föremål och avfall) som dateras till mesolitikum, tidigneolitikum och mellanneolitikum.

Som bidrag till förståelsen av platsens långa kronologi önskas en utvärdering av keramikfyndens kronologi.

Resultat

Neolitikum

Inga keramikfynd kan hänföras till de neolitiska aktiviteterna på Bläshammar.

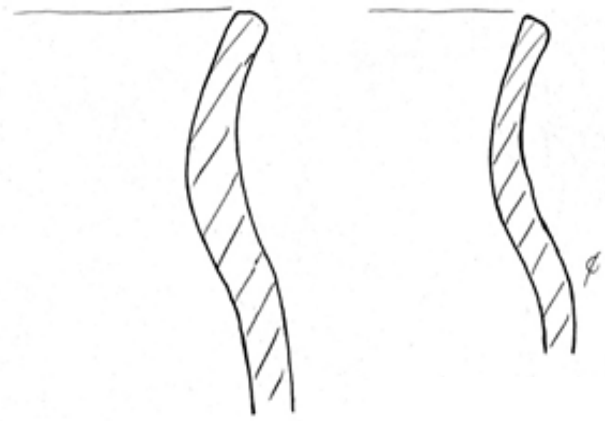
Yngre bronsålder

En skärva från kontext 204 och tre skärvor från kontext 332 har en rabbad utsida och i övrigt ett gods som ger en säker datering till yngre bronsålder. Ytterligare en glättad, sliten skärva från kontext 204 är av ett gods som talar för en datering till yngre bronsålder. De tre skärvorna från kontext 332 kommer sannolikt från samma kärl med matskorpa på insidan.

En spjälkad, finmagrad, oxiderat bränd bukskärva från kontext 444 och en buk-hals från kontext 219 kan vara av bronsåldersdatering men kan även vara från järnåldern.

Järnålder

Mynningar (och en del bukskärvor) från två kärl – reg. nr 13 och 16 (figur 1) – från kontexterna

Figur 1. Till vänster Kärl regnr.13, FK 449, till höger kärl regnr. 16, FK 450. Mynningsdiameter 17 cm.

449 respektive 450 har en form, en obehandlad utsida och ett grovt gods som visar på en datering till järnåldern. Kärlen har olika väggjocklek men samma mynningsdiameter (17 cm) och båda har tjocka matskorpar. Tyvärr är det inte möjligt att ge en närmare datering då denna form är en standardform – som kok- eller förvaringskärl – igenom hela järnåldern; tillochmed med sena efterkommare upp i medeltid. Paralleller daterade till romartid finns t.ex. på bopplatsen Brogård (fig. 27-28 Carlie 1992). Den stora likheten mellan de två kärlen visar på att de två kontexterna är samtida.

Det finns i övrigt inga typer representerade som tillhör de vanligaste AIV-formerna under vendel-vikingatid och därför ingen bekräftelse på den vikingatida fasen i keramikmaterialet.

Enstaka andra skärvor från kontexterna 449 och 450 och en bukskärva i kontext 171 är också med säkerhet järnåldersfynd.

Fyndnr	Typ	Objekt	Antal	Vikt(g)	Skjtl MM	Gods	Utb	Brän	Datering	Noter
171:4471:1	Kärl	Buk	1	11	7	MG	Obehandlad	Red/sot	Järnålder	
204:6351:1	Kärl	Buk	1	17	8	MG	Rabbad	Oxid	Yngre bronsålder	eller tidigaste förromersk järnålder
204:6351:2	Kärl	Buk	1	16	8	G	Glättad	Oxid	Yngre bronsålder	Två brottytor mkt slitna
219:2993:1	Kärl	Buk-hals	1	9	8	MG	Vittrad	Oxid	Bronsålder/ Järnålder	
332:6773:1	Kärl	Fragm	1	42				Genomoxiderad		
332:6773:2	Kärl	Buk	3	5	8	G	Rabbad	Oxid	Yngre bronsålder	Matskorpa på insidan
441:6041:1	Kärl	Buk	1	5	5	Mg	Vittrad	Oxid		Mycket sliten
444:6329:1	Kärl	Buk	1	-	>	F	Glättad	Red/sot	Bronsålder/ Järnålder	
449:6782:1	Kärl	Buk	1	1324	7	MG	Vittrad	Oxid		Sliten
449:6782:2	Kärl	Buk	2	-	6	MG	Obehandlad	Red/sot	Järnålder	
449:6782:3	Kärl	Botten-buk	5	-	>	G	Glättad	Oxid		Kan höra till kärlet reg. nr. 13
449:6782:4	Kärl	Mynning	3	-	12	G	Obehandlad	Red/sot	Järnålder	Mynningsdiameter 17 cm, matskorpa
449:6782:5	Kärl	Buk	28	-	9,10,11,12	G	Obehandlad	Oxid-red	Järnålder	Från kärlet reg.nr. 13
449:6782:6	Kärl	Buk, fragm	95	-	>	G	Obehandlad	Oxid-red		Mesta från kärlet reg. nr 13
450:7500:1	Kärl	Mynning	2	215	8	G	Obehandlad	Red/sot	Järnålder	Mynningsdiameter 17 cm, matskorpa
450:7500:2	Kärl	Buk-Hals	3	-	8	G	Obehandlad	Red/sot	Järnålder	antagl samma kärl som reg.nr.16
450:7500:3	Kärl	Buk	3	-	7	G	Obehandlad	Oxid	Järnålder	Ev annat kärl
450:7500:4	Kärl	Buk	3	-	>	G	Obehandlad	Oxid	Järnålder	Ev annat kärl

BILAGA 7. ¹⁴C-ANALYS

ICA – INTERNATIONAL CHEMICAL ANALYSIS INC.

ICA ID	Submitter ID	Material Type	Pretreatment	Conventional Age	Calibrated Age
19C/0116	161;6921	Charcoal	AAA	2690 +/- 30 BP	Cal 900 - 800 BC
19C/0117	229;5995	Charcoal	AAA	2330 +/- 30 BP	Cal 490 - 350 BC (94.5%) Cal 280 - 260 BC (0.9%)
19C/0118	332;6772	Charcoal	AAA	1420 +/- 30 BP	Cal 580 - 670 AD
19C/0119	349;7203	Charcoal	AAA	2130 +/- 30 BP	Cal 350 - 300 BC (10.5%) Cal 210 - 50 BC (84.9%)
19C/0120	441;6039	Charcoal	AAA	240 +/- 30 BP	Cal 1520 - 1560 AD (5.7%) Cal 1630 - 1690 AD (51.9%) Cal 1730 - 1810 AD (30.8%) Cal 1930 - AD (7.1%)
19C/0121	444;6324	Charcoal	AAA	2330 +/- 30 BP	Cal 490 - 350 BC (94.5%) Cal 280 - 260 BC (0.9%)
19C/0122	449;6780	Charcoal	AAA	2370 +/- 30 BP	Cal 540 - 380 BC

- Calibrated ages are attained using INTCAL13: **IntCal13 and Marine13 Radiocarbon Age Calibration Curves 0–50,000 Years cal BP**. *Paula J Reimer, Edouard Bard, Alex Bayliss, J Warren Beck, Paul G Blackwell, Christopher Bronk Ramsey, Caitlin E Buck, Hai Cheng, R Lawrence Edwards, Michael Friedrich, Pieter M Grootes, Thomas P Guilderson, Hafliði Halldason, Irka Hajdas, Christine Hatté, Timothy J Heaton, Dirk L Hoffmann, Alan G Hogg, Konrad A Hughen, K Felix Kaiser, Bernd Kromer, Sturt W Manning, Mu Niu, Ron W Reimer, David A Richards, E Marian Scott, John R Southon, Richard A Staff, Christian S M Turney, Johannes van der Plicht. Radiocarbon 55(4), Pages 1869-1887.*
- Unless otherwise stated, the error reported is one standard deviation.
- Conventional ages are given in BP (BP=Before Present, 1950 AD), and have been corrected for natural isotope fractionation.

Rapporter från Arkeologikonsult 2020:3013